Valstybinių miškų urėdija

VALSTYBĖS ĮMONĖS VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJOS PATIKĖJIMO TEISE VALDOMŲ RADVILIŠKIO REGIONINIO PADALINIO ADMINISTRUOJAMŲ MIŠKŲ

VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO

REKREACINĖ DALIS

KAUNAS, 2023

T U R I N Y S

ĮVADAS	3
1. REKREACINIŲ IŠTEKLIŲ ANALIZĖ	6
1.1. Rekreacijos ir turizmo teritorinės erdvinės struktūros karkasas	6
1.2. Teritorinių rekreacinių kompleksų charakteristika	8
1.3. Miškų rekreacinio potencialo analizė	13
1.4. Esami rekreacijos objektai girininkijų miškuose	15
2. GAMTOS IR KULTŪROS PAVELDO OBJEKTŲ APŽVALGA	19
3. PROJEKTINIAI SPRENDINIAI	36
3.1. Rekreacinė infrastruktūra	36
3.2. Kraštovaizdžio formavimas	41
GRAFINĖ DALIS	48
1. Skinderiškio K. Kaltenio dendrologinio parko rekreacinės infrastruktūros išdėstymo ir kraštovaizdžio formavimo priemonių schema	49
2. Kraštovaizdžio formavimo priemonės	50
3. Kultūros paveldo objektų teritorijos	57
4. Projektuojamų transporto stovėjimo aikštelių techniniai projektai	77

ĮVADAS

Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane akcentuojamas siekis įveiklinti regionų gamtinius rekreacinius išteklius, gamtinį ir kultūrinį potencialą. Rekreacijos ir turizmo vystymo srityje siūloma didinti rekreacijos svarbą bendroje teritorijų naudojimo struktūroje, išskiriant prioritetines – didžiausią rekreacinį potencialą turinčias – teritorijos dalis ir nustatant joms teritorijų naudojimo funkcinį prioritetą, didinti rekreacinių išteklių prieinamumą, pasitelkiant technines ir organizacines priemones (linijinės rekreacinės infrastruktūros formavimas sausumoje, vidaus vandenyse ir priekrantėje, lankytinų objektų pritaikymas ir kt.).

LR teritorijos bendrojo plano sprendiniuose taip pat numatyta skatinti rekreacinių miško funkcijų plėtrą, rekreacinės infrastruktūros miškuose įrengimą ir tvarkymą, gamtos ir kultūros paveldo objektų ir jų paminklinės aplinkos išsaugojimą miškuose. Miestų, priemiesčių ir urbanizuotų vietovių artimos aplinkos miškus skirti reguliacinėms ir kultūrinėms ekosisteminėms paslaugoms teikti, įskaitant gyvenamosios aplinkos mikroklimatui saugoti.

Pagal Lietuvos respublikos teritorijos bendrojo plano brėžinį „*Kraštovaizdžio formavimas ir ekologinė pusiausvyra*“ didžioji regioninio padalinio teritorijos dalis priklauso Centrinės Lietuvos žemumos ir Žemaičių aukštumos sritims, ir tik nedidelė šiaurės rytinė dalis – Šiaurės Lietuvos (Žiemgalos) žemumos sričiai.

Bendrasis prioritetas rekreacinės sistemos raidoje teikiamas pažintinės rekreacijos ir bendrojo poilsio gamtoje, tarp jų kaimiškoje, plėtrai. Regione, į kurį patenka Radviliškio padalinys, dėmesys skirtinas pažintinio turizmo, apimančio tiek gamtinį, tiek kultūrinį krašto pažinimo aspektus, plėtrai ir vystymui, nes būtent ši rekreacijos forma vaidina svarbiausią vaidmenį stiprinant vietos žmogaus tautinį identitetą ir reprezentuoja teritoriją respublikiniu ir tarptautiniu mastu. Tam būtinas racionalus esamų gamtinių ir kultūrinių išteklių panaudojimas.

Pažintinio turizmo sistema Radviliškio krašte plėtotina, pirmiausiai siekiant atskleisti šio Aukštaitijos etnografinio regiono dalies gamtinius bei kultūrinius savitumus. Šioje miškotvarkos projekto dalyje aptarti rajono teritorijos gamtinės ir kultūrinės aplinkos tipiški ar unikalūs, pasižymintys savitais bruožais, objektai, esantys padalinio administruojamų miškų teritorijoje.

Nacionalinės turizmo plėtros programoje buvo akcentuojamas būtinumas įgyvendinti konkrečias rekreacinės infrastruktūros formavimo priemones. Numatyta, kad sėkmingai plėtrai užtikrinti rekreacijos poreikiai turi būti integruoti ne tik į visus teritorinio planavimo dokumentus, bet ir į kitų ūkio šakų, tame tarpe, miškų, programas bei projektus. Atsižvelgiant į minėtas nuostatas, planinės miškotvarkos metu planuojami miškų pritaikymo žmonių poilsiui darbai visiems Valstybinių

miškų urėdijos patikėjimo teise valdomiems miškams. Vidinės miškotvarkos projekto rekreacinė dalis parengta regioninio padalinio administruojamiems miškams.

Rekreacijos vystymą Radviliškio regioninio padalinio administruojamų miškų teritorijoje įtakoja įvairūs teisės aktai bei teritorijų planavimo dokumentai:

1. LR Miškų įstatymas (1994 m. lapkričio 22 d. Nr. I-671).
2. LR Saugomų teritorijų įstatymas (1993 m. lapkričio 9 d. Nr. I-301).
3. LR Turizmo įstatymas (1998 m. kovo 19 d. Nr. VIII-667).
4. LR Teritorijų planavimo įstatymas (1995 m. gruodžio 12 d. Nr. I-1120).
5. LR Žemės įstatymas (1994 m. balandžio 26 d. Nr. I-446).
6. LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas (2004 m. rugsėjo 28 d. Nr. IX-2452).
7. LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas (2019 m. birželio 6 d. Nr. XIII-2166).
8. LR teritorijos bendrasis planas, patvirtintas 2021m. rugsėjo 29 d. LR Vyriausybės nutarimu Nr. 789.
9. Tytuvėnų regioninio parko planavimo schema (ribų ir tvarkymo planai), patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. liepos 26 d. nutarimu Nr. 775.
10. Kėdainių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimas, patvirtintas 2021 m. gruodžio 17 d. Kėdainių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-322.
11. Kėdainių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano koregavimas, patvirtintas 2022 m. spalio 28 d. Kėdainių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-272.
12. Radviliškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimas, patvirtintas 2023 m. birželio 1 d. Radviliškio rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-18.

Šie dokumentai sprendžia daugumą rekreacijos planavimo, projektavimo ir jos įgyvendinimo valstybiniuose miškuose klausimų. Taigi, Radviliškio regioninio padalinio administruojamų miškų teritorijoje iš esmės sudarytos būtiniausios teisinės prielaidos miškų panaudojimui rekreacinėms reikmėms.

VMU Radviliškio regioninio padalinio vidinės miškotvarkos projekto rekreacinė dalis parengta vadovaujantis VĮ Valstybinių miškų urėdijos 2023-2027 metų veiklos strategijos nuostatomis, bendraisiais normatyviniais dokumentais ir siekiu miškus kuo geriau pritaikyti poilsiautojų lankymui bei kontroliuoti lankytojų srautus.

Esami rekreaciniai objektai bei projektuojamų objektų vietos padalinio administruojamuose miškuose buvo apžiūrėtos natūroje. Daugumos projektuojamų objektų vietos parinktos jas aptarus su regioninio padalinio atstovais. Suvestiniai duomenys apie esamus bei suprojektuotus rekreacinius objektus ir kraštovaizdžio formavimo kirtimus valstybiniuose miškuose pateikti lentelėse bei pažymėti kartografinėje medžiagoje. Visi duomenys sugrupuoti pagal girininkijas. Visi lankytini kraštovaizdžio objektai yra pažymėti kartografinėje medžiagoje.

Rekreacinėje dalyje pateikiama rekreacijos vystymo padalinio administruojamuose miškuose strategija, sprendžiami miško rekreacinės infrastruktūros objektų išdėstymo klausimai, tuo tarpu rekreacijos objektų – takų, mažosios architektūros elementų ir kt. įrengimo konkretūs sprendimai bei įrangos brėžiniai su detaliais ekonominiais skaičiavimais numatomi tik techniniuose projektuose.

Šiuo darbu siekiame realiai įvertinti esamą padėtį ir pateikti pasiūlymus dėl tolesnės rekreacijos vystymo Radviliškio regioninio padalinio administruojamuose miškuose.

Pagaminta projektinė dokumentacija:

1. „Valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos Radviliškio regioninio padalinio administruojamų miškų vidinės miškotvarkos projekto rekreacinė dalis“. Aiškinamasis raštas.
2. Valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos Radviliškio regioninio padalinio miškų rekreacinės infrastruktūros schema M 1 : 50 000.
3. Kultūros paveldo objektų teritorijų planai M 1 : 10 000.
4. Kraštovaizdžio formavimo kirtimų brėžiniai M 1 : 10 000.

1 pav. Poilsiavietė „Musmirė“ Gudžiūnų girininkijoje

1. REKREACINIŲ IŠTEKLIŲ ANALIZĖ

1.1. Rekreacijos ir turizmo teritorinės erdvinės struktūros karkasas

Regiono, kuriame išsidėsčiusi Radviliškio regioninio padalinio teritorija, rekreacijos ir turizmo teritorinės erdvinės struktūros karkasą sudaro:

Svarbiausios rekreacinės vietovės:

- Tytuvėnų regioninis parkas,
- Arimaičių ežero rekreacinė teritorija,
- Šventybrasčio,
- Pilsupių (Angirių tvenkinio),
- Labūnavos.

Pagrindinės vandens rekreacijos vietovės:

- Arimaičių ežeras,
- Nevėžio upė,
- Šušvės upė,
- Angirių tvenkinys,
- Labūnavos tvenkinys,
- Aristavos tvenkinys.

Kultūros objektų sankaupos zonos:

- Šeduvos-Pakalniškių,
- Arimaičių,
- Radviliškio,
- Baisogalos,
- Grinkiškio – Pašušvio,
- Šiaulėnų – Šaukoto,
- Kėdainių,
- Apytalaukio,
- Krakių,
- Dotnuvos – Akademijos,
- Lančiūnavos – Stasinės,
- Surviliškio.

Svarbiausi turistiniai traktai ir koridoriai:

- „Lietuvos istorijos ir kultūros vėrinys“,
- „Vidurio Lietuvos parkų žiedas“,
- Šiaulių regiono rekreacinio vystymo žiedas,
- Autoturizmo trasa „Vidurio Lietuva“,
- Autoturizmo trasa „Jono Pauliaus II piligrimų kelias“,
- Nacionalinių dviračių trasų atkarpa „Babtai – Kėdainiai – Surviliškis“,
- Nevėžio vandens turizmo trasa,
- „Camino Lituano“ kelias nuo Paberžės iki Kėdainių.

Regioninio padalinio teritorija driekiasi Tytuvėnų regioninio parko, regioninės bei vietinės reikšmės automobilių, dviračių, pėsčiųjų bei vandens turizmo keliai. Čia

koncentruojasi žymi dalis Panevėžio, Šiaulių, Kėdainių, Radviliškio ir kitų miestų bei didesnių gyvenviečių gyventojų rekreacinių interesų.

Svarbiausių regiono turizmo ir rekreacijos vietovių veiklos kryptys:

- poilsis gamtoje,
- kultūrinis (pažintinis) turizmas,
- dalykinis turizmas,
- pramoginė rekreacija
- sportinis turizmas (aktyvus poilsis).

Regione yra arba bus įrengiami nauji:

- pėsčiųjų turizmo takai,
- dviračių turizmo tematiniai takai panaudojant esamus vietinius ir rajoninius kelius,
- autoturizmo keliai,
- vandens turizmo trasos.

Į regiono rekreacijos ir turizmo struktūros karkasą neabejotinai įsijungia ir regioninio padalinio miškai su savo teritorine rekreacine sistema, kurią sudaro, poilsiaviečių, atokvėpio vietų, pažintinių takų bei kompleksų visuma.

2 pav. Skinderiškio K. Kaltenio dendrologinis parkas Josvainių girininkijoje

1.2. Teritorinių rekreacinių kompleksų charakteristika

Rekreacinių teritorijų sistemą sudaro planavimo dokumentuose nustatomi ar moksliniais tyrimais išaiškinami rekreaciniu geografiniu (resursiniu ir funkciniu) vientisumu bei rekreacinio naudojimo prioritetu pasižymintys skirtingų erdvinių lygmenų (taksonominių pakopų) arealai bei vietovės. Lietuvos sąlygomis šią sistemą sudaro: 1) rekreacinės vietovės (rekreacijos aptarnavimo centrai), 2) rekreaciniai rajonai ir 3) rekreacinės sritys (regionai). Rekreacinio naudojimo prioriteto raiška stiprėja einant link smulkesnių pakopų teritorinių vienetų.

Rekreacinę vietovę sudaro poilsiui, turizmui ar gydymui naudojamas arba numatomas naudoti atitinkamų gamtinės, kultūrinės bei socialinės aplinkos išteklių ir rekreacinės infrastruktūros lokalinis teritorinis kompleksas (žemės sklypų grupė), kuriam planavimo dokumentuose yra nustatomas rekreacinio naudojimo prioritetas. Rekreacinėje vietovėje, atsižvelgiant į planavimo lygmenį, žemės sklypų pagrindinę tikslinę paskirtį, teritorijų tvarkymo reglamento ar naudojimo ir tvarkymo režimo ypatumus, skiriamos viena ar keletas atskirų tvarkymo zonų.

Rekreacinį rajoną sudaro gamtinės aplinkos ir kultūros paveldo ištekliais pasižymintis ir funkciniu rekreacinio naudojimo bei rekreacinės infrastruktūros vientisumu išsiskiriantis vidutinio dydžio arealas, apjungiantis grupę gretimų rekreacinių vietovių.

Rekreacinę sritį (regioną) sudaro dislokacinį ir organizacinį bendrumą bei išreikštą rekreacinį vystymo profilį turintis stambus koncentruotų rekreacinių išteklių arealas, apjungiantis keletą išaiškintų ar nustatytų rekreacinių rajonų.

Rekreacijos arealai (rekreacinių resursų potencialas ir rekreacijos plėtros prioritetai) pažymėti savivaldybių bendruosiuose planuose. Juose išryškinamos teritorijos, kuriose rekreacija yra (arba turi galimybių tapti) dominuojančia teritorijos naudojimo rūšimi. Šios teritorijos vadinamos rekreacijos rajonais.

Rekreacijos rajonams priskirtos teritorijos, kuriose rekreacija yra (arba turi galimybių tapti) dominuojančia teritorijos naudojimo rūšimi. Tai vietovės, turinčios daugiausia poilsiautojus traukiančių bruožų. t. y., natūralią vaizdingą gamtą (ypač vandenis ir miškus) ir kultūros paveldo objektų gausą. Rekreacijos rajonams priskiriamos vietovės, kurių rekreacinis patrauklumas peržengia vietinį mastą. Tai tarptautiniu, šalies ar bent apskrities mastu patraukliausios poilsiui teritorijos.

Kaip prioritetinės išskiriamos šios turizmo plėtros kryptys:

- gamtinių išteklių pritaikymas kuriant viešojo turizmo infrastruktūrą aktyviam poilsiui,

- kultūrinio ir pažintinio turizmo infrastruktūros plėtra,
- aktyvaus turizmo ir poilsio infrastruktūros plėtra: dviračių ir pėsčiųjų takų bei turizmo maršrutų kūrimas, pramogų centrų projektų plėtojimas,
- turizmo informacijos infrastruktūros bei aktyvios turizmo informacijos sklaidos, rinkodaros priemonių gerinimas.

Pagal Radviliškio ir Kėdainių rajonų savivaldybių teritorijų bendruosius planus, teritorijos, kurias užima Radviliškio regioninis padalinys, rekreacijos perspektyvinės plėtros lygmuo yra nuo vidutinio (kai plėtojamos regioninės reikšmės rekreacinės sistemos) iki žemiausio, (kai kuriamos lokalinės reikšmės rekreacinės sistemos bei pavieniai rekreacijos objektai). Pagrindinės prioritetinės rekreacijos vystymo kryptys: poilsis gamtoje ir pažintinė bei pramoginė rekreacija. Teritorija, į kurią patenka Radviliškio regioninio padalinio miškai, būdama gamtiniu – kultūriniu požiūriu itin heterogeniška, sudaro sąlygas formuotis skirtingo potencialo rekreacinėms teritorijoms (rekreaciniams arealams). Rekreacinių teritorijų naudojimo pobūdis, kryptys ir tvarkymas bei diferencijavimas priklauso nuo įvairių pagrindinių veiksnių: gamtinės aplinkos išteklių turtingumo; kultūros paveldo turtingumo; esamo rekreacinės infrastruktūros išvystymo lygio; vietos gyventojų ekonominių galimybių; aplinkos sveikumo; aplinkos ekologinio atsparumo; socialinės aplinkos saugumo; rekreacinio aptarnavimo tradicijų.

Atsižvelgiant į šiuos veiksnius, teritorijoje išskiriami rekreacinių išteklių arealai. Jų ribas didžiausia dalimi koreguoja gamtinės aplinkos įvairovė ir raiškumas, bei kultūrinės aplinkos turtingumas. Skirtingas įvairių veiksnių raiškos pobūdis ir stiprumas teritorijoje, sąlygoja nevienodą rekreacinių arealų patrauklumą (potencialą).

Rekreacinės teritorijos – tai specialiai išskirtos ir sutvarkytos (arba numatytos sutvarkyti) natūralios arba dirbtinės gamtinės teritorijos poilsiui ir turizmui, atitinkančios socialinius, psichologinius ir biologinius poilsiautojų poreikius.

Tokioms teritorijoms priklauso rekreaciniai miškai, kurių Radviliškio regioninio padalinio teritorijoje yra 342,4 ha, tai sudaro 0,7 proc. padalinio miško žemės ploto. Daugiausiai (54,7 proc.) rekreacinių miškų tarpe užima miško parkai, tuo tarpu rekreaciniai miško sklypai – 0,4 proc., miesto miškai – 44,9 proc. nuo visų rekreacinių padalinio miškų.

Daugiausiai rekreacinių miškų yra Radviliškio (75,7 proc.) ir Josvainių (23,5 proc.) girininkijose, mažiausiai – Kėdainių (0,8 proc.), o likusiose girininkijose jų visai nėra.

Saugomos teritorijos. Saugomos teritorijos – tai sausumos ir vandens plotai bei kraštovaizdžio objektai, dėl savo vertės turintys specialų valstybės nustatytą aplinkos apsaugos ir naudojimo režimą**.** Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų tikslas – išsaugoti ne tik

gamtinius, bet ir kultūros paveldo kompleksus bei objektus, kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą, biologinę įvairovę ir genetinį fondą, garantuoti gamtos išteklių atkūrimą, sudaryti sąlygas pažintinei rekreacijai, moksliniams tyrimams ir aplinkos būklės stebėjimams, propaguoti gamtos ir kultūros paveldo apsaugą.

Saugomos teritorijos statusas ne tik riboja ūkinę veiklą, bet ir padeda išsaugoti vertingus gamtinius (ar kultūrinius) išteklius, kurie yra svarbūs *kaip teritorijos rekreaciniai ištekliai*. Įgyvendinant subalansuotos plėtros principus saugomos teritorijos tampa labai svarbiu veiksniu plėtojant gamtinį–pažintinį turizmą.

Radviliškio padalinyje, be dalies Tytuvėnų regioninio parko, yra dar ir kitos saugomos teritorijos – valstybiniai draustiniai: Radvilonių, Strazdynės botaniniai, Liepiškių, Praviršulio tyrelio botaniniai - zoologiniai, Didelio, Kačėnų, Karveliškio, Liaudiškių, Macgalių, Margavonių, Mažaičių, Pavinkšnių, Radvilonių, Žeimelių miško genetiniai, Aluonos, Šušvės hidrografiniai, Daugyvenės, Laučynės kraštovaizdžio, Liepinės pedologinis bei Sulinkių ornitologinis draustinis. Be minėtų valstybinių draustinių, į Radviliškio padalinio administruojamus miškus patenka 16 savivaldybės draustinių: Dovydų, Lančiūnavos, Lankesos, Mociūnų, Šėtos, Zembiškio botaniniai, Gaisų, Ilgatrakio, Pavikšrupio, Vosbučių botaniniai - zoologiniai, Barupės hidrografinis, Pašušvio, Smilgos ir Smilgaičio, Smilgos kraštovaizdžio, Runeikių miško telmologinis ir Petkūnų-Skaistės ornitologinis. Taip pat padalinio teritorijoje yra įsteigti 3 biosferos stebėsenos poligonai (Dotnuvos-Josvainių, Labūnavos, Lančiūnavos) ir atkuriamosios apsaugos prioriteto teritorija – Sulinkių atkuriamasis sklypas.

Pažymėtina, kad esamose saugomose teritorijose yra galimas pažintinis turizmas, o regioniniuose parkuose rekreacijos vystymas yra labai pageidaujamas. Taigi, saugomos teritorijos yra pritaikytinos žmonių rekreacinių ir pažintinių poreikių tenkinimui.

1 lentelė. **Rekreacinės paskirties miškai (padalinio administruojami miškai)**

Girininkija	Miško grupė ir pogrupis	Miškų teritorijos plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	% nuo viso ploto	% nuo visų rekreacinių miškų
Radviliškio	**Rekreaciniai miškai, viso**	**259,1**	**247,6**	**3,9**	**75,7**
	Miško parkai	109,9	106,5	1,7	
	Miestų miškai	149,2	140,8	2,2	
Josvainių	**Rekreaciniai miškai, viso**	**80,6**	**80,6**	**1,6**	**23,5**
	Miško parkai	79,1	79,1	1,6	
	Rekreaciniai miško sklypai	1,5	1,5		
Kėdainių	**Rekreaciniai miškai, viso**	**2,7**	**2,7**	**0,1**	**0,8**
	Miestų miškai	2,7	2,7	0,1	
	Rekreaciniai miškai, viso	**342,4**	**330,6**	**0,7**	**100**
	Miško parkai	**189,0**	**185,6**	**0,4**	**54,7**
	Rekreaciniai miško sklypai	**1,5**	**1,5**		**0,4**
	Miestų miškai	**151,9**	**143,5**	**0,3**	**44,9**

3 pav. Sirutiškių poilsiavietė

Kompleksinės paskirties saugomose teritorijose sujungiamos išsaugančios, apsaugančios, rekreacinės ir ūkinės zonos pagal bendrą apsaugos, tvarkymo ir naudojimo

programą. Šiai kategorijai priskiriami ir valstybiniai parkai. Regioninio padalinio teritorijoje, kaip jau buvo minėta, yra tik dalis Tytuvėnų regioninio parko.

Valstybiniai parkai yra didžiausią rekreacinę vertę regionui sukuriantys objektai. Šios teritorijos yra perspektyviausios plėtojant kaimo turizmą, gamtinį pažintinį turizmą, poilsį gamtoje (stovyklavimas, vandens pramogos ir pan.), žvejybą, grybavimą, uogavimą, vaistažolių rinkimą bei su šiomis veiklomis susijusias paslaugas.

Tytuvėnų regioninio parko teritorijoje, patenkančioje į regioninio padalinio miškus, yra išskiriamos šios teritorijų funkcijos: konservacinė, apsauginė ir ekosistemų atkūrimo prioriteto.

Saugomų teritorijų planavimo dokumentuose naudojamas polifunkcinis zonavimo būdas, kai teritorija dalijama į zonas pagal nustatytus esamų ar numatomų funkcijų kompleksus, nurodant šių funkcijų reiškimosi intensyvumą arba svarbą. Svarba vertinama šiais aspektais: prioritetinė pagrindinė, kita pagrindinė, svarbi ir papildoma svarba. Išsamią šių teritorinių kompleksų analizę galima rasti valstybinių parkų planavimo dokumentuose.

4 pav. Kurklių poilsiavietė Baisogalos girininkijoje

1.3. Miškų rekreacinio potencialo analizė

Kraštovaizdžio rekreacinį potencialą sudaro vietovės kraštovaizdžio gamtinių ir kultūrinių komponentų bei objektų patrauklumas, tinkamumas rekreacinei veiklai, skatinantis lankytojus atvykti į gamtą, pamatyti regiono įžymybes, pailsėti, papramogauti.

Gamtinį rekreacinį potencialą sudaro lankytini gamtos objektai bei vietų, tinkamų populiariausioms poilsio formoms – poilsiui prie vandens maudantis ir kaitinantis saulėje, kiekis ir jų kokybė. Svarbiausi gamtiniai kraštovaizdžio komponentai, nuo kurių priklauso vietos rekreacinės galimybės, kraštovaizdžio grožis ir patrauklumas, yra vandenys ir miškai. Labai svarbus komponentas yra išraiškingas, kalvotas reljefas, tai vienas svarbiausių komponentų, lemiančių kraštovaizdžio vaizdingumą. Reljefas, kaip būtina rekreacinės veiklos sąlyga, populiariausioms rekreacinės veiklos formoms nėra būtinas, bet teikia tam tikrų privalumų.

Didelis regioninio padalinio rekreacinis potencialas yra susitelkęs Tytuvėnų regioninio parko teritorijoje. Gamtinė aplinka su čia esančiomis gamtinėmis, istorinio bei kultūrinio paveldo vertybėmis sukuria palankias prielaidas rekreacijai ir turizmui šioje regioninio padalinio teritorijos dalyje.

Miškai rekreaciniu požiūriu buvo vertinti pagal metodiką, parengtą Vilniaus universiteto Gamtos mokslų fakulteto mokslininkų ir panaudotą valstybinių parkų planavimo schemose. Pagrindinis dėmesys šioje metodikoje buvo skirtas nustatyti miškų patogumą poilsiavimui. Kadangi miškų patogumą lankymui ir stovyklavimui apsprendžia medynų rūšinė sudėtis ir drėgmės režimas, tai remiantis atitinkamais kriterijais – augavietės tipu, būdinga miško bendrija, amžiaus klase ir bonitetu – išskirti rekreaciniai tipai, atitinkantys geras (A, B tipai), vidutines (C, D tipai), blogas (E, F) sąlygas.

Paskaičiavus pagal šią metodiką, padalinio administruojamų miškų 503,2 ha plote vyrauja medynai, kurie pasižymi geromis sąlygomis poilsiui. Tokių medynų yra apie 1,0 proc. Tai daugiausia pušynai bei pušynai su eglių priemaiša. Geriausios sąlygos poilsiavimui nustatytos Legečių (4,4 proc.) ir Radviliškio (1,2 proc.) girininkijose. Vidutinės sąlygos poilsiui yra maždaug apie 8 proc. medynų ploto. Likusioje dalyje (91,4 proc.) medynai yra drėgni ir pelkėti, kuriuose sąlygos poilsiui yra blogos. Daugumoje tokių medynų gana gausi žolinė augalija. Drėgnų, tankių medynų poilsiautojai vengia ne vien tik dėl jų drėgnumo, bet vasarą ir dėl erkių bei uodų. Sezono metu čia apsilanko nemažai grybautojų, o taip pat renkamos vaistinės ir prieskoninės žolės, vyksta medžioklės. Atsižvelgiant į šių lankytojų poreikius, tinkamose vietose yra įrengtos poilsio vietos su atitinkama įranga.

Vandenys. Miško tinkamumą poilsiui didele dalimi lemia ir jo padėtis vandens telkinių atžvilgiu. Jeigu grybavimui ir uogavimui tai turi mažą įtaką, tai ilgesniam poilsiui yra būtinas vandens telkinys, ir kuo jis didesnis, tuo jo pakrančių miškai poilsiautojams yra patrauklesni. Pakankamai patrauklaus, nelabai eutrofikuoto vandens telkinio pakrančių medynai yra žymiai priimtinesni ilgesniam poilsiui nei tokie patys medynai, labiau nutolę nuo vandens telkinio.

Miškų teritorijoje vandens telkinių reikšmė rekreacijai yra ypač didelė. Tinkamas poilsiui prie vandens yra Arimaičių ežeras, tačiau VMU valdomi miškai prie jo neprieina. Gana intensyviai vandens turizmui naudojamos Nevėžio, Šušvės upės. Tvenkinių nėra gausu, o ir tie patys nėra dideli. Intensyviausiai poilsiui naudojami Angirių, Labūnavos, Aristavos tvenkiniai. Iš jų VMU valdomi sklypai yra išsidėstę tik prie Angirių tvenkinio, prie kurio yra įkurtas vienas lankomiausių regioninio padalinio rekreacinių objektų – Skinderiškio K. Kaltenio dendrologinis parkas.

2 lentelė. **Miškų rekreacinis vertinimas pagal girininkijas**

Eil. Nr.	Girininkija	Geros sąlygos		Vidutinės sąlygos		Blogos sąlygos		Viso	
		ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1	Radviliškio	76,5	1,2	495,8	7,5	6045,3	91,4	6617,6	100
2	Legečių	243,7	4,4	619,6	11,2	4674,7	84,4	5538,0	100
3	Baisogalos	39,3	0,7	399,6	7,5	4876,7	91,7	5315,6	100
4	Pašušvio	37,2	0,6	380,5	6,3	5641,1	93,1	6058,8	100
5	Gudžiūnų	8,0	0,2	545,5	10,2	4778,5	89,6	5332,0	100
6	Ąžuoloto	46,1	0,9	87,3	1,7	5150,6	97,5	5284,0	100
7	Josvainių	30,4	0,6	298,5	5,8	4781,7	93,6	5110,6	100
8	Lančiūnavos	5,7	0,1	356,7	7,2	4603,8	92,7	4966,2	100
9	Kėdainių	16,3	0,3	564,9	11,2	4461,3	88,5	5042,5	100
Iš viso:		**503,2**	**1,0**	**3748,4**	**7,6**	**45013,7**	**91,4**	**49265,3**	**100**

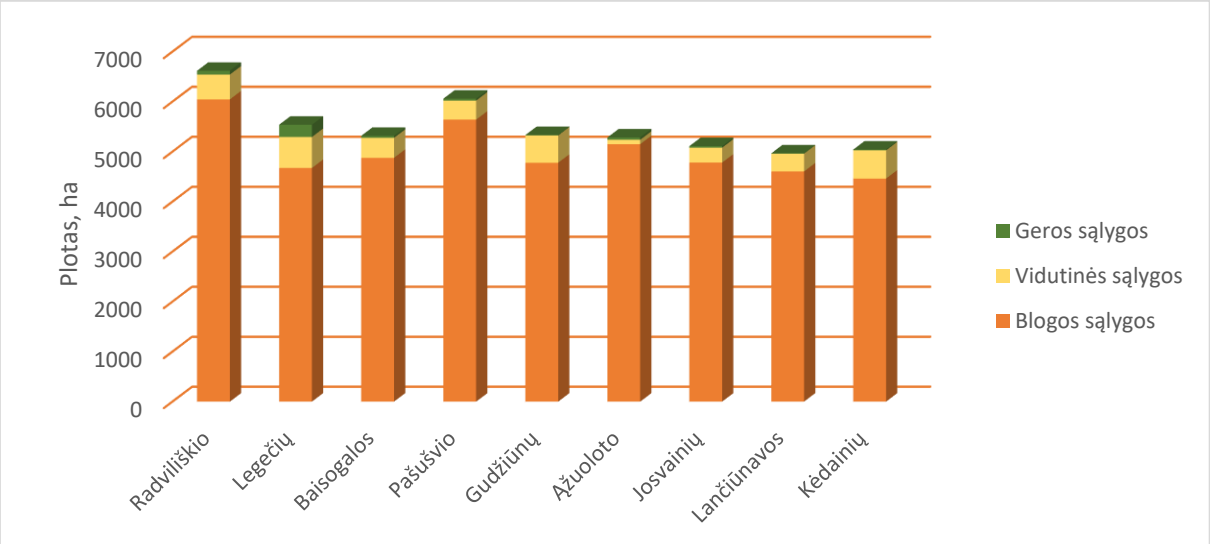

5 pav. Girininkijų miškų rekreacinis potencialas

1.4. Esami rekreacijos objektai girininkijų miškuose

Regioninio padalinio teritorijos rekreacijos teritorinę sistemą sudaro įžymios lankytinos vietos ir objektai miške, turistiniai keliai, takai, poilsio vietos, sujungtos tarpusavyje turistiniais maršrutais, o taip pat su aplinkine autokelių sistema. Rekreacinę teritorinę sistemą lemia lankytinų vietų išsidėstymas ir teritorijos infrastruktūra. Rekreacijos objektai bei kraštovaizdžio formavimo priemonės sudaro regioninio padalinio administruojamų miškų pritaikymo žmonių poilsiui kompleksą.

Šiuo metu rekreacinė infrastruktūra regioninio padalinio administruojamuose miškuose yra išvystyta pakankamai. Pagrindiniai rekreaciniai objektai yra sutelkti labiausiai tam tinkamose vietose – priemiesčių miškuose, prie vandens telkinių bei kituose labiausiai žmonių lankomuose miškuose. Rekreacinių objektų girininkijų miškuose suvestinė pateikiama 3 lentelėje, 4 lentelėje girininkijų miškuose inventorizuoti rekreaciniai objektai, 5 lentelėje – rekreaciniai objektai pateikiami pagal rūšis.

3 lentelė. **Regioninio padalinio administruojamuose miškuose esančių rekreacinių objektų suvestinė**

Eil. Nr.	Girininkija	Poilsiavietės	Atokvėpio vietos	Takai	Parkas	Viso
1.	Radviliškio	4	1			**5**
2.	Legečių	4		1		**5**
3.	Baisogalos	4				**4**
4.	Pašušvio	3	1			**4**
5.	Gudžiūnų	3				**3**
6.	Ąžuoloto	1				**1**
7.	Josvainių	2			1	**3**
8.	Lančiūnavos					**0**
9.	Kėdainių		1			**1**
Iš viso:		**21**	**3**	**1**	**1**	**26**

4 lentelė. **Inventorizuoti rekreacijos objektai**

(*Lentelėje naudojamos santrumpos: Valstybinių miškų urėdija – VMU; Žemaitijos saugomų teritorijų direkcija – ŽSTD*)

Eil. Nr.	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Objekto tipas	Pavadinimas	Objekto priklausomybė
1.	Radviliškio	16	19	Poilsiavietė	Pušų paunksmėje	VMU
2.	Radviliškio	65	7	Atokvėpio vieta	Dvikamienis ąžuolas	VMU
3.	Radviliškio	207	8	Poilsiavietė	Poilsio akimirka	VMU
5.	Radviliškio	215	23	Poilsiavietė	Po Liepynės ąžuolu	VMU
4.	Radviliškio	284	13	Poilsiavietė	Linkaičių	VMU
6.	Legečių	14	7	Poilsiavietė	Grybautojų džiaugsmas	VMU
7.	Legečių	55	9	Poilsiavietė	Zuikio linija	VMU
8.	Legečių	89	13	Poilsiavietė	Mažuolių	VMU
9.	Legečių	157	4	Poilsiavietė	Prie Baublės	VMU
10.	Legečių	158	2; 3; 6	Pažintinis takas	Šiaulės žemės pažintinis takas	ŽSTD
11.	Baisogalos	13	10	Poilsiavietė	Kleboniškio	VMU
12.	Baisogalos	74	13	Poilsiavietė	Kurklių	VMU
13.	Baisogalos	109	1	Poilsiavietė	Liaudiškių	VMU
14.	Baisogalos	252	13	Poilsiavietė	Baisogalos medžiotojų	VMU
15.	Pašušvio	2	49	Atokvėpio vieta	Paberžių	VMU
16.	Pašušvio	32	19	Poilsiavietė	Užpelkių	VMU
17.	Pašušvio	44	15	Poilsiavietė	Baisogalos jūra	VMU
18.	Pašušvio	135	2	Poilsiavietė	Spirgiškio	VMU
19.	Gudžiūnų	5	29	Poilsiavietė	Sirutiškių	VMU
20.	Gudžiūnų	60	5	Poilsiavietė	Gudžiūnų medžiotojų	VMU
21.	Gudžiūnų	71	4	Poilsiavietė	Musmirė	VMU
22.	Ąžuoloto	89	21	Poilsiavietė	Ąžuoloto	VMU
23.	Josvainių	6	13; 14; 22; 28-70; 80-93	Parkas	Skinderiškio K. Kaltenio dendrologinis parkas	VMU
24.	Josvainių	37	17	Poilsiavietė	Raketų	VMU
25.	Josvainių	191 195	4 1	Poilsiavietė	Prie Šaravų ąžuolo	VMU
26.	Kėdainių	181	12	Atokvėpio vieta	Pašilių sodų	VMU

Lauko darbų metu buvo inventorizuoti 26 rekreacijos objektai: 21 poilsiavietė, 3 atokvėpio vietos, 1 pažintinis takas ir 1 dendrologinis parkas.

Radviliškio regioninio padalinio miškų teritorija praeina ir daugiau turistinių trasų (dviračių, automobilių, pėsčiųjų, vandens turizmo), kurios buvo suplanuotos Tytuvėnų regioninio parko teritorijos planavimo dokumentuose. Visos jos pažymėtos vidinės miškotvarkos projekto grafinėje dalyje – brėžinyje „VĮ VMU Radviliškio regioninio padalinio rekreacinės infrastruktūros schema”.

5 lentelė. **Esami rekreacijos objektai girininkijų miškuose pagal tipus**

Eil. Nr.	Pavadinimas	Vieta		Apibūdinimas
		kvartalas	*sklypas*	
POILSIAVIETĖS				
Radviliškio girininkija				
1.	Pušų paunksmėje	16	19	8 suolai, 3 stalai, šiukšliadėžė, pavėsinė, 2 informaciniai ženklai, laužavietė, lauko tualetas.
2.	Poilsio akimirka	207	8	3 suolai, stalas, pavėsinė, informacinis ženklas.
3.	Po Liepynės ąžuolu	215	23	7 suolai, 3 stalai, šiukšliadėžė, pavėsinė, laužavietė, 2 informaciniai ženklai.
4.	Linkaičių	284	13	2 suolai, stalas, šiukšliadėžė, pavėsinė, laužavietė, 2 informaciniai ženklai.
Legečių girininkija				
5.	Grybautojų džiaugsmas	14	7	4 suolai, 2 stalai, šiukšliadėžė, pavėsinė, lauko tualetas, laužavietė, informacinis ženklas.
6.	Zuikio linija	55	9	2 suolai, stalas, šiukšliadėžė, pavėsinė, laužavietė.
7.	Mažuolių	89	13	6 suolai, 6 kėdės, 2 stalai, šiukšliadėžė, pavėsinė, laužavietė, informacinis stendas (schema), informacinis ženklas.
8.	Prie Baublės	157	4	2 suolai, stalas, pavėsinė, laužavietė.
Baisogalos girininkija				
9.	Kleboniškio	13	10	5 suolai, 3 stalai, pavėsinė, informacinis ženklas.
10.	Kurklių	74	13	6 suolai, stalas, pavėsinė, laužavietė.
11.	Liaudiškių	109	1	2 suolai, stalas, 2 šiukšliadėžės, pavėsinė, laužavietė, lauko tualetas, informacinis stendas (schema), 3 informaciniai ženklai.
12.	Baisogalos medžiotojų	252	13	8 suolai, 4 stalai, pavėsinė, laužavietė, 2 informaciniai ženklai.
Pašušvio girininkija				
13.	Užpelkių	32	19	2 suolai, stalas, laužavietė, informacinis stendas (schema), 3 informaciniai ženklai, rodyklė.
14.	Baisogalos jūra	44	15	2 suolai, stalas, šiukšliadėžė, pavėsinė, lauko tualetas, laužavietė, informacinis ženklas.
15.	Spirgiškio	135	2	4 suolai, 2 stalai, pavėsinė, laužavietė.
Gudžiūnų girininkija				
16.	Sirutiškių	5	29	6 suolai, stalas, šiukšliadėžė, pavėsinė, laužavietė, lauko tualetas, informacinis ženklas.
17.	Gudžiūnų medžiotojų	60	5	4 suolai, 2 stalai, šiukšliadėžė, pavėsinė, lauko tualetas, laužavietė, 2 informaciniai ženklai, rodyklė.
18.	Musmirė	71	4	2 suolai, stalas, šiukšliadėžė, stoginė, laužavietė, lauko tualetas.
Ąžuoloto girininkija				
19.	Ąžuoloto	89	21	Pavėsinė su lauko baldais, laužavietė, šiukšliadėžė.

Eil. Nr.	Pavadinimas	Vieta		Apibūdinimas
		kvartalas	*sklypas*	
Josvainių girininkija				
20.	Prie Šaravų ąžuolo	191 195	4 1	2 suolai, stalas, šiukšliadėžė, tiltelis, dekoratyvinė skulptūra, lauko tualetas, laužavietė, 2 informaciniai ženklai, 2 rodyklės.
21.	Raketų	37	17	4 suolai, stalas, laužavietė.
ATOKVĖPIO VIETOS				
Radviliškio girininkija				
1.	Dvikamienis ąžuolas	65	7	2 suolai, stalas, stoginė, informacinis ženklas.
Pašušvio girininkija				
2.	Paberžių	2	49	4 suolai, 2 stalai.
Kėdainių girininkija				
3.	Pašilių sodų	181	12	6 suolai, 6 stalai, šiukšliadėžė, laužavietė, lauko tualetas.
PAŽINTINIAI TAKAI				
Legečių girininkija				
1.	Šiaulės žemės pažintinis takas	158	2; 3; 6	Bendras tako ilgis 1,8 km. Danga – sutankintas gruntas. Įrengtas suolelis poilsiui.
PARKAI				
Josvainių girininkija				
1.	Skinderiškio K. Kaltenio dendrologinis parkas	6	13; 14; 22; 28-70; 80-93	53 suolai, 11 stalų, 3 šiukšliadėžės, 2 pavėsinės, laužavietė, lieptas, 3 lauko tualetai, 3 vartai, 12 dekoratyvinių skulptūrų, 2 supynės, 2 kiti vaikų žaidimo įrenginiai, 12 informacinių stendų (schemų), 534 rodyklės, 3 platformos (pakylos) teritorijos apžvalgai, automobilių stovėjimo aikštelė.

Regioninio padalinio 1000 ha administruojamų miškų šiuo metu tenka 0,5 rekreacinio objekto. Tankumas yra nevienodas ir įvairuoja priklausomai nuo miškų rekreatyvumo ir lankytojų srautų. Miško rekreaciniai objektai, ypač esantys netoli lankomų gamtos ar kultūros paveldo objektų, įsilieja į bendrą rekreacinę sistemą ir užima svarbų vaidmenį pažintiniame ir poilsio gamtoje turizme.

2. KULTŪROS IR GAMTOS PAVELDO OBJEKTŲ APŽVALGA

Valstybės saugomų registruotų kultūros vertybių, pripažintų saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui (LR Kultūros ministro 2005-04-29 įsakymas Nr. ĮV-190 „*Dėl nekilnojamųjų kultūros vertybių pripažinimo saugomomis*“) apsaugą reglamentuoja LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas, kurio 19 str. 2 d. 1 p. imperatyviai nurodo, jog „*viešajam pažinimui ir naudojimui saugojamame objekte draudžiama naikinti ar kitaip žaloti saugomo objekto vertingąsias savybes*“.

Kultūros paveldo tvarkyba vykdoma, vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 23 straipsnio nuostatomis.

Nekilnojamųjų kultūros vertybių, jų teritorijų, apsaugos zonų tvarkymą ir veiklos jose plėtojimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 22 str. 2 d. 1 p., kuriame nurodoma, jog šių teritorijų tvarkymas ir veiklos plėtojimas vykdomas „*pagal paveldosaugos reikalavimus, nustatomus kultūros paveldo objektų tipiniuose apsaugos reglamentuose, tvirtinamuose Vyriausybės, ir individualiuose apsaugos reglamentuose, parengtuose ir patvirtintuose kultūros ministro nustatyta tvarka*“.

Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialieji planai rengiami vadovaujantis „*Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklėmis*“, patvirtintomis Lietuvos Respublikos kultūros ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. ĮV-261/D1-322.

6 lentelė. **Kultūros paveldo objektai**

Eil. Nr.	Unikalus objekto kodas	Pavadinimas, apibūdinimas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Statusas	Adresas	Kv. Nr.	Skl. Nr.
Ąžuoloto girininkija							
1.	40170	Lietuvos partizanų kautynių ir žūties vieta II	Nacionalinis	Registrinis	Graužų k., Pagojukų sen., Raseinių rajono sav.	16	12 d.
2.	35298	Lietuvos partizanų stovyklos, kautynių ir žūties vieta	Nacionalinis	Registrinis	Šilainių k., Krakių sen., Kėdainių rajono sav.	88	20,21,25, 26,32
						91	7,8,9,10, 14, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 24
3.	33186	Lietuvos partizanų stovyklos vieta ir partizano Stasio Gražinsko-Vanago kapas	Nacionalinis	Registrinis	Šilainių k., Krakių sen., Kėdainių rajono sav.	92	4

Eil. Nr.	Unikalus objekto kodas	Pavadinimas, apibūdinimas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Statusas	Adresas	Kv. Nr.	Skl. Nr.
Baisogalos girininkija							
1.	30336	Liaudiškių pilkapynas	Nacionalinis	Valstybės saugomas	Liaudiškių k., Baisogalos sen., Radviliškio rajono sav.	113	11 d.
2.	30337	Liaudiškių pilkapis	Nacionalinis	Valstybės saugomas	Liaudiškių k., Baisogalos sen., Radviliškio rajono sav.	113	12 d.
3.	5542	Piepalių kapinynas vad. Piepalių kalnu, Prancūzkapiais	–	Valstybės saugomas	Piepaliukų k., Baisogalos sen., Radviliškio rajono sav.	183	8, 9, 10,11, 12, 13, 14, 15,16, 17, 18, 19, 22, 23, 24, 25
4.	21785	Baisogalos žydų senosios kapinės	Regioninis	Valstybės saugomas	Baisogala, Baisogalos sen., Radviliškio r. sav.	198	5
5.	5544	Valatkonių akmuo vad. Angelo akmeniu	–	Valstybės saugomas	Radviliškio r. sav. teritorija k., Radviliškio rajono sav.	229	12 d.
6.	5543	Valatkonių akmuo vad. Velnio akmeniu	–	Valstybės saugomas	Radviliškio r. sav. teritorija k., Radviliškio rajono sav.	251	8 d.
Josvainių girininkija							
1.	44346	Šaravų miško 1863-1864 m. sukilėlių stovyklos ir kautynių vieta	Nacionalinis	Registrinis	Šaravų k., Josvainių sen., Kėdainių rajono sav.	191	4
						195	1,43,44 d.
Kėdainių girininkija							
1.	12569	1919 m. Kėdainių-Šėtos mūšio atmintina vieta	Nacionalinis	Registrinis	Mitėniškių k., Žeimių sen., Jonavos rajono sav.	133	1 d.
2.	124	Mitėniškių dvaro sodybos fragmentai	Vietinis	Registrinis	Mitėniškių k., Žeimių sen., Jonavos r. sav.	134	1 d.
Lančiūnavos girininkija							
1.	33184	Lietuvos partizanų vadavietė	Nacionalinis	Valstybės saugomas	Taujėnų k., Truskavos sen., Kėdainių rajono sav.	137	2
Legečių girininkija							
1.	40181	Lietuvos partizanų slėptuvės-bunkerio vieta	Nacionalinis	Registrinis	Miškinių k., Šiaulėnų sen., Radviliškio rajono sav.	78	31
						79	12 d.

Eil. Nr.	Unikalus objekto kodas	Pavadinimas, apibūdinimas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Statusas	Adresas	Kv. Nr.	Skl. Nr.
2.	16140	Debeikių pilkapis	–	Valstybės saugomas	Debeikių k., Šaukoto sen., Radviliškio r. sav.	119	29 d.,31 d.
3.	39137	Lietuvos partizanų slėptuvės-bunkerio vieta	Nacionalinis	Registrinis	Goriškio k., Šaukoto sen., Radviliškio rajono sav.	132	16 d.
4.	43933	Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio Prisikėlimo apygardos štabo slėptuvės-bunkerio vieta	Nacionalinis	Registrinis	Mumšilio k., Šiaulėnų sen., Radviliškio rajono sav.	172	26 d.
Pašušvio girininkija							
1.	33153	LLKS Tarybos 1949 m. vasario 16-osios deklaracijos signatarų Petro Bartkaus-Žadgailos, Broniaus Liesio-Nakties ir kitų partizanų kautynių ir žūties vieta	Nacionalinis	Registrinis	Medeliukų k., Grinkiškio sen., Radviliškio rajono sav.	40	15, 16, 17, 18
2.	16312	Diauderių piliakalnis	–	Valstybės saugomas	Dauderių k., Baisogalos sen., Radviliškio r. sav.	44	10
3.	25937	Kalnas vad. Šventkalniu	–	Valstybės saugomas	Radviliškio r. sav. teritorija k., Radviliškio rajono sav.	113	32, 34, 35, 39, 41
4.	506	Žemojo Šaukoto dvaro sodybos fragmentai	Regioninis	Registrinis	Šaukoto II k., Šaukoto sen., Radviliškio rajono sav.	124	4, 5, 6, 7
Radviliškio girininkija							

Eil. Nr.	Unikalus objekto kodas	Pavadinimas, apibūdinimas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Statusas	Adresas	Kv. Nr.	Skl. Nr.
1.	11102	Radviliškio žydų žudynių vieta ir kapas	Nacionalinis	Valstybės saugomas	Radviliškio g., Radviliškis, Radviliškio miesto sen., Radviliškio r. sav.	128	28 d.
2.		Paminklas žuvusiems lakūnams		Objektas nėra įtrauktas į kultūros vertybių registrą.	Mažaičių km., Aukštelkų sen., Radviliškio r.	11	21

6 pav. Valatkonių akmuo vadinamas Velnio akmeniu

Kultūros paveldo objektų vertingosios savybės
(pagal LR kultūros vertybių registrą)

1. Lietuvos partizanų kautynių ir žūties vieta II (40170)

Vertingųjų savybių pobūdis:
istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- reljefas (lygus, būklė gera).

faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius:
- Lenčių (Graužų) miške, Graužų k., Krakių vlsč., laikiną stovyklą buvo įsirengę Prisikėlimo apygardos Antano Paliūno-Baublio būrio partizanai. 1949-01-26 stovyklą apsupo MGB vidaus kariuomenės 298-ojo šaulių pulko kareiviai. Kaudamiesi, nušovę MGB kapitoną, sužeidę du kareivius, žuvo 7 Antano Paliūno-Baublio vadovaujami partizanai.: Žuvusių partizanų kūnus nuvežė į Krakes, niekino stribų būstinės kieme. Manoma, kad vėliau galėjo būti užkasti Krakėse ant Smilgos upės užtvankos kranto (dabar Lietuvos partizanų užkasimo vieta ir kapai, unikalus kodas 38836).

2. Lietuvos partizanų stovyklos, kautynių ir žūties vieta (35298)

Vertingųjų savybių pobūdis:
istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- reljefas (miškas, yra mažų kalvelių; būklė gera);
- pirmosios slėptuvės-bunkerio vieta (išlikusi apie 3x3 m dydžio, apie 1,2 m gylio duobė. Į P esančios apkaso arba maisto duobės dydis 1x1 m. Į R už 23 m esančios duobės dydis 2x2,5 m, apie 0,5 m gylio; duobės užslinkusios, apaugusios miško paklote);
- antrosios slėptuvės-bunkerio vieta (išlikusi apie 2x6,5 m dydžio, 0,6-1 m gylio duobė; užslinkusi, apaugusi miško paklote);
- trečiosios slėptuvės-bunkerio vieta (išlikusi apie 2x5 m dydžio, apie 1 m gylio duobė; užslinkusi, apaugusi miško paklote);
- ketvirtosios slėptuvės-bunkerio vieta (išlikusi apie 2x2 m dydžio, apie 0,6 m gylio pagrindinė duobė. Į P už 5 m yra 2,5 m skersmens apie 0,5 m gylio duobė. Į Š už 5,5 m yra 1,2x1 m, apie 0,4 gylio duobė; duobės užslinkusios, apaugusios miško paklote);
- penktosios slėptuvės-bunkerio vieta (išlikusi apie 7x6,5 m dydžio, R dalyje išplatėjanti iki 7,7 m, 0,7- 1 m gylio duobė; duobė užslinkusi, apaugusi miško paklote);
- pirmojo gynybinio įtvirtinimo vieta, susidedanti iš 5 apkasų (išlikę 5-ios duobės: apie 2x2,5 m dydžio, apie 0,4 m gylio didžioji duobė, į R už 1,5 m yra 1,6 m skersmens, apie 0,5 gylio duobė, nuo jos į R yra 1x1 m dydžio, apie 0,8 m gylio duobė, nuo jos į Š už 3,5 m. yra 1,5x1,5 m dydžio, apie 0,5 gylio duobė, nuo jos į Š už 3,5 m yra apie 1,5x1,8 m dydžio, apie 0,8 m gylio duobė; duobės užslinkusios, apaugusios miško paklote);
- šeštosios slėptuvės-bunkerio vieta (išlikusi puslankiu iškasta, apie 7x3,5 m dydžio, apie 2-2,5 m gylio duobė; duobė užslinkusi, apaugusi miško paklote);
- antrojo gynybinio įtvirtinimo vieta (išlikę apie 6-ias duobes, tiksliau neištirta, duobės dviem eilėmis išsidėsčiusios ŠV ir PR kryptimis, viena nuo kitos nutolusios nuo 2 iki 4 m, apvalios, apie 1x1 m dydžio ir apie 0,8 m gylio; duobės užslinkusios, apaugusios miško paklote)
- septintosios slėptuvės-bunkerio vieta (išlikusi puslankiu iškasta, apie 8,5x2 m dydžio, apie 1,6 m gylio duobė; duobė užslinkusi, apaugusi miško paklote);

- aštuntosios slėptuvės-bunkerio vieta (išlikusi keturkampė, apie 10x5,5 m dydžio, iki 1,3 m gylio duobė; duobė užslinkusi, apaugusi miško paklote);
- devintosios slėptuvės-bunkerio vieta (išlikusi keturkampė apie 8x8 m dydžio, 1,5-1,8 m gylio duobė, jos Š pusėje išlikusio landos griovio ilgis 5,5 m, plotis 0,8 m; duobė ir landos griovys užslinkę, apaugę miško paklote);
- dešimtosios slėptuvės-bunkerio vieta (išlikusi keturkampė apie 4x10 m dydžio, iki 1,5 m gylio duobė, jos P pusėje išlikusio landos griovio ilgis 3 m, plotis 1 m; duobė ir landos griovys užslinkę, apaugę miško paklote);
- vienuoliktosios slėptuvės-bunkerio vieta (išlikę dvi duobės Š ir P kryptimis sujungtos apie 1,5 m. ilgio landos grioviu. P duobė 3x3,5 m. dydžio, apie 2 m gylio, Š duobė 4,5x3 m dydžio, apie 2 m gylio. Apkaso arba maisto duobės, esančios nuo P duobės į R apie 6 m dydis 1x1 m, gylis apie 0,7 m; duobės užslinkusios, apaugusios miško paklote);
- dvyliktosios slėptuvės-bunkerio vieta (išlikusi 10x7,5 m dydžio, apie 1 gylio duobė, jos PV dalis puslankio formos, apie 3 m pločio. Jos ŠV pusėje yra apie 5,5 ilgio, 1-1,2 m pločio landos griovys; duobė užslinkusi, apaugusi miško paklote);
- tryliktosios slėptuvės-bunkerio vieta (išlikusi ovalios formos 4 m ilgio, 3 m pločio, apie 1 gylio duobė; užslinkusi, apaugusi miško paklote).

faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius:

- 1944 m. Šilainių ir Pagynėvės kaimų apylinkių Pušynės (Paliepių) ir gretimuose miškuose buvo įsikūręs didelis, apie 300 vyrų partizanų junginys. Jam vadovavo buvęs Lietuvos kariuomenės karininkas Vladas Pabarčius (1916-12-19 - 1945-02-12). Krakių ir Grinkiškio valsčių apylinkėse vokiečių okupacijos metais ltn. V. Pabarčius ir leitenantas, vėliau Žaliosios rinktinės štabo viršininkas Kazys Bandžius įkūrė LLA kuopą. Vyko apmokymai, jiems vadovavo V. Pabarčius ir kiti buvę Lietuvos kariuomenės karininkai. Vienam didžiausių partizanų dalinių, veikusiam Pušynės miške vadovavo Vladas Kuročka-Dūdelė. Pagrindinėje partizanų stovykloje dabartiniame 83 miško kvartale buvo apie trylika mažesnių ir didesnių įvairios paskirties slėptuvių-bunkerių. Taip pat buvo įrengti gynybiniai įtvirtinimai. Buvusio partizanų rėmėjo Jono Razmanto nuomone bunkeriuose laikydavosi virš šimto partizanų, tačiau enkavedistams puolant daug partizanų buvo išėję į namus. 1944-12-15 stovyklą iš trijų pusių - Krakių, Josvainių ir Ariogalos, apsupo ir puolė NKVD užnugario apsaugos kariuomenės 13-ojo pasienio pulko kariuomenės daliniai. Pirmąsias atakas, nors ir su nemenkais nuostoliais partizanams pavyko organizuotai atmušti. Priešams nesitikint, atokiau, prie sudegintos Vlado Venslausko sodybos ir girininkijos pastatų stovėjusią jų autokoloną, besirikiuojančius kareivius, stipriai apšaudė atėję į pagalbą ltn. Kazio Bandžiaus-Pakarklio (1909-01-15 - 1945) ir Antano Sibičio vadovaujamų būrių partizanai. Šį rusų dalinį partizanai visiškai sumušė. Priešams pakrikus, dalis V. Pabarčiaus vadovaujamo dalinio pasitraukė į Lenčių mišką, dalis išsiskirstė mažomis grupelėmis. 1944-12-16 Pušynės (Paliepių) ir Lapkalnio (Liepkalnio ?) miške mūšyje Igno Meškausko surinktais duomenimis žuvo 14, kitais duomenimis - nuo 23 iki 26 LLA Kovo apylinkės, vėliau - Povilo Lukšio rinktinės Vlado Pabarčiaus būrio partizanų. Partizanų stovyklą išdavė 1944-12-08 sulaikytas partizanas Stasys Kačikas. Vytauto Steponaičio duomenimis, nukauta per 100 sovietų kareivių. Priešai sudegino 3 vienkiemius, sunaikino 6 slėptuves-bunkerius. Enkavėdistai keršydami tyčia nušovė mokytoją Oną Montvilaitę, g. 1890 m. Pagynėvio k. Dalį partizanų kūnų niekino Krakių mstl., vėliau pakasė miestelyje Smilgos upės pakrantėje (dabar Lietuvos partizanų užkasimo vieta ir kapai, unikalus kodas 38836), dar kiti partizanai palaidoti Paliepių kapinėse. J. Paliūnas-Rytas atsiminimuose rašo, kad partizanai nukovė 90 raudonarmiečių. Sovietų saugumo šaltiniuose teigiama, kad „*Pušynės kautynėse nukauti 26 partizanai, 5 suimti, dar 33 įtariami vietos gyventojai suimti*“. Tačiau partizanais pavadinta ir dalis nužudytų civilių gyventojų.

3. <u>Lietuvos partizanų stovyklos vieta ir partizano Stasio Gražinsko-Vanago kapas (33186)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- partizano Stasio Gražinsko-Vanago palaikai; reljefas (lygus; būklė patenkinama);
- pirmosios slėptuvės-bunkerio vieta (išlikusi nelygiakraštė, apie 29-3-4,5-10-22-7-1,5 m dydžio, plačiausioje vietoje apie 10 m skersmens, apie 1,5 m gylio duobė. P pusėje yra 2 m ilgio, 1,5 m pločio angos griovys. ŠV pusėje didesnės, apie 3 m pločio, gilesnės angos vieta; duobė užslinkusi, apaugusi miško paklote);
- antrosios slėptuvės-bunkerio vieta (išlikusi nelygiakraštė, apie 5-2,5-5-6 m dydžio, 0,6-0,8 m gylio duobė; užslinkusi, apaugusi miško paklote).

faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius:
- 1944 m. Šilainių ir Pagynėvės kaimų apylinkių Pušynės (Paliepių) ir gretimuose miškuose buvo įsikūręs didelis, apie 300 vyrų partizanų junginys. Jam vadovavo buvęs Lietuvos kariuomenės karininkas Vladas Pabarčius (1916-12-19 - 1945-02-12). Krakių ir Grinkiškio valsčių apylinkėse vokiečių okupacijos metais ltn. V. Pabarčius ir leitenantas, vėliau Žaliosios rinktinės štabo viršininkas Kazys Bandžius įkūrė LLA kuopą. Vyko apmokymai, jiems vadovavo V. Pabarčius ir kiti buvę Lietuvos kariuomenės karininkai. Vienam didžiausių partizanų dalinių, veikusiam Pušynės miške vadovavo Vladas Kuročka-Dūdelė. Pagrindinėje partizanų stovykloje dabartiniame 83 miško kvartale buvo apie trylika įvairios paskirties, mažesnių ir didesnių slėptuvių-bunkerių (dabar atskira partizanų stovyklos, kautynių ir žūties vieta, u. k. 35298). Šilainių miško 87 kvartale, šioje partizanų stovyklos dalyje, esančioje apie 0,5 kilometro į R nuo pagrindinės stovyklos vietos, liudytojų teigimu buvo įrengta slėptuvė-bunkeris, skirta naudoti sandėliavimui, kitais duomenimis, buvęs įrengtas arklių bunkeris. Po 1944-12-15 kautynių sovietų kareiviai ją išsprogdino. Taip pat teritorijos P dalyje pastebėta dar viena neaiškios paskirties slėptuvės-bunkerio duobė. Prie Pirmosios slėptuvės-bunkerio vietos palaidotas ltn. Vlado Pabarčiaus būrio partizanas Stasys Gražinskas-Vanagas, g. 1927 m. Buvo paimtas į sovietinę kariuomenę, tačiau iš jos pabėgo ir partizanavo V. Pabarčiaus būryje. Kovėsi 1944-12-15 Pušynės miško kautynėse. Žuvo 1945 m. rugpjūčio mėn. kaudamasis su stribu Jonu Montvila Šulaičių kaime.

4. <u>Liaudiškių pilkapynas (30336)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- reljefas (aukštumos kraštas gana nelygiu banguotu paviršiumi; teritorija sužalota įvairių žemės judinimo darbų metu, šiuo metu neardoma apaugusi medžiais ir krūmais);
- sampilai (trys smėlio sampilai, žemo suploto pusrutulio pavidalo, paplokščiu viršumi, nuo 7-8 iki 11 m skersmens ir maždaug 0,6-1 m aukščio, išsidėstę gana kompaktiškoje R-V kryptimi pailgoje teritorijoje, du vienas greta kito bei vienas maždaug 13 m V kryptimi nuo jų; sampilai deformuoti, juose matyti keletas senų duobių, šiuo metu sampilai neardomi apaugę medžiais ir krūmais);

- akmenų vainikai ar jų liekanos (pilkapių sampiluose pastebima akmenų vainikų fragmentų; dalis akmenų vainikų nurinkta, dalis užslinkusi žemėmis).

5. <u>Liaudiškių pilkapis (30337)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
archeologinis (lemiantis reikšmingumą).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:

- reljefas (nedidelės ŠR-PV kryptimi pailgos pakilumos ŠR, kiek žemesnis, galas, kuriame supiltas pilkapis, iš ŠV pusės ribojamas keliuko bei už jo esančios žvyrduobės, iš ŠR ir PR pusių kiek žemesnės banguotos aukštumos dalies, iš PV toliau palaipsniui kylančios pakilumos, kurios ŠR šlaite pastebima keletas stambių akmenų primenančių akmenų vainiko fragmentą; teritorija apardyta tiesiant keliuką, bei įrengiant karjerą, šiuo metu - neardoma apaugusi medžiais ir krūmais);
- sampilas (smėlio sampilas, žemo suploto pusrutulio pavidalo, paplokščiu viršumi, maždaug 15 m skersmens ir 0,8-1,2 m aukščio; sampilas kiek deformuotas, ŠV pašlaitė nežymiai nustumdyta, viršuje yra negili sena duobė, šiuo metu sampilas neardomas apaugęs medžiais ir krūmais);
- akmenų vainikas (pilkapio sampilą iš P-PR pusės juosia gana stambių akmenų vainikas; dalis vainiko akmenų nurinkta, dalis užslinkusi žemėmis).

6. <u>Baisogalos žydų senosios kapinės (21785)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus).
Vertingosios savybės:
įvairūs mažosios kraštovaizdžio architektūros statiniai ir vaizduojamojo meno formos:

- lauko akmens, betoniniai antkapiniai paminklai su įrašais hebrajų rašmenimis (išliko apie 20 nugriuvusių ar susmegusių į žemę antkapinių paminklų, kapinės neaptvertos; kapinių dalis saloje netyrinėta; būklė patenkinama).

žemės ir jos paviršiaus elementai:

- Baisogalos mstl. žydų tautybės gyventojų palaikai;
- reljefas (vienas teritorijos plotas yra P dalyje, kitas plotas - Š dalyje - sala; teritorija apaugusi medžiais ir krūmais. Dalis kapinių užlieta, nes 1977 m. buvo įrengtas Kiršino tvenkinys, užliejęs 18 ha plotą).

7. <u>Šaravų miško 1863-1864 m. sukilėlių stovyklos ir kautynių vieta (44346)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:

- apie 20 m skersmens, 4-5 m. aukščio kalvelė teritorijos P dalyje su įgilintais laipteliais ŠV šlaite (XX a. pab. suformuota kalvelė 1863-1864 m. sukilimo įvykiams atminti, apie 1990 m. kalvelėje pastatyti 5 mediniai kryžiai, likę 4, 1 išvirtęs guli V šlaite, kalvelės būklė patenkinama).

želdynai ir želdiniai:

- Šaravų ąžuolo vieta, teritorijos Š dalyje (valstybės saugomas gamtos paveldo objektas, kodas nk1, ant ąžuolo kamieno buvo pakabintos 2 medinės koplytėlės, ąžuolas 2010 m. nudžiūvo, likęs tuščiaviduris kamienas, 2021 m. ąžuolas sunyko).

faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius kurie susiję su objektu:

- Prie Šaravų ąžuolo 1863-1864 m. sukilimo metu rinkosi sukilėlių būriai. Čia 1863 m. liepos 27 d. (senuoju stiliumi 15 d.) įvyko kautynės. Po pralaimėjimo prie Mantviliškio išsklaidyti I. Leskausko ir A. Mackevičiaus būriai vėl susiėjo Kauno apskrities pakraštyje. Čia prie jų prisijungė kunigo Antano Norvaišos sukilėlių būrys, o vėliau ir K. Maleckis su savo žmonėmis. Suburtoje naujoje rinktinėje buvo apie 410 vyrų. Sukilėliai įsikūrė Šaravų miške įrengtoje stovykloje. Čia prie seno ąžuolo įrengto altoriaus kunigas A. Mackevičius laikydavo Šv. Mišias, po kurių priimti į būrį sukilėliai duodavo priesaiką. Ąžuolo drevėje slėpdavo Švenčiausiąjį Sakramentą. Liepos 27-osios vėlų vakarą sukilėlius aptiko plk. Božerianovo Rusijos kariuomenės dalinys. Prasidėjo kautynės. Skubiai traukdamiesi, sukilėliai paliko vežimą su karišku inventoriumi ir 11 arklių. Apie abiejų pusių nuostolius tikslių žinių nėra. Žuvę sukilėliai palaidoti Šaravų kapinėse. Po šių kautynių I. Leskausko ir A. Mackevičiaus būriai išsiskyrė. Pasakojama, kad ant ąžuolo buvo pakarti keturi, kitų liudijimais - septyni, kunigai, 1863-1864 m. sukilimo dalyviai. Šv. Mišios prie Šaravų ąžuolo šio sukilimo aukoms atminti aukojamos kiekvienais metais rugsėjo mėnesio pirmą šeštadienį.
- Šaravų ąžuolas - botaninis gamtos paveldo objektas, 1960 m. ąžuolas paskelbtas saugomu. Ąžuolas augo Kėdainių rajone, Kėdainių miškų urėdijos, Skaistgirių girininkijos, Šaravų miško 43 kvartale. Skersmuo 2 m, aukštis 28 m. Ąžuolas turėjo dvi viršūnes. 1981 m. vieną iš jų nulaužė audra. 2010 m. ąžuolas nudžiūvo. Kėdainių miškų urėdas Juozas Girinas, pirmasis Lietuvoje pradėjęs klonuoti senolius ąžuolus, dar 2005-aisiais metais Šaravų ąžuolo šakeles suskiepijo. 2012 m. Šaravų ąžuolo klonuotas sodinukas pasodintas VDU Kauno botanikos sodo Birutės Galdikas ąžuolų giraitėje. 2021 m. Šaravų ąžuolas sunyko.

8. 1919 m. Kėdainių-Šėtos mūšio atmintina vieta (12569)

Vertingųjų savybių pobūdis:
istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus).
Vertingosios savybės:
Žemės ir jos paviršiaus elementai:

- reljefas (lygus; paminklas pastatytas 1923 m., susprogdintas 1956 m., atstatytas 1989 m.).

faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius:

- Kėdainių-Šėtos mūšis - 1919 m. vasario mėn. įvykęs vienas pirmųjų per Nepriklausomybės karą Lietuvos kariuomenės mūšių su į Lietuvą įsiveržusios Sovietų Rusijos kariuomenės daliniais. Sovietų Rusijos kariuomenės vadovybė planavo puolimu iš pietų per Alytų ir iš šiaurės per Kėdainius apsupti ir užimti Kauną. Priešo grupuotė, kurią sudarė apie 900-1000 karių su kulkosvaidžiais ir artilerija, 1919 m. sausio mėn. užėmė Šėtą, artėjo prie Kėdainių, kuriuos gynė Panevėžio ir Kėdainių apskrities apsaugos daliniai - apie 200 savanorių. Vasario pradžioje į rytus nuo Kėdainių prasidėjo Lietuvos kariuomenės sargybų susidūrimai su priešo žvalgais. Vasario 4 d. Rusijos kariuomenės daliniai puolė lietuvių savanorių sargybas Koliupės kaime, 2,5 km nuo Kėdainių, vasario 7 d. - Kapliuose ir Šilainėliuose, vasario 8 d. - lietuvių kariuomenės užtvarą Koliupėje ir ėmė artėti prie Kėdainių. Priešo puolimą sustabdė vien šautuvais ginkluoti Panevėžio apskrities apsaugos būrio savanoriai, vadovaujami karininkų J. Mikoliūno ir K.

Dragūnavičiaus. Perėjusiusius į puolimą lietuvių karius parėmė vokiečių artilerijos baterija. Priešo dalinių puolimą iš pietų Eigulių kaimo ir Paobelio dvaro kryptimis sustabdė J. Šarausko vadovaujamas Kėdainių apsaugos būrys. Būrininko P. Lukšio būrys Rusijos kariuomenės dalinius prie Eigulių kaimo puolė iš užnugario. Kautynės truko visą dieną. Priešas iš artilerijos apšaudė Kėdainius. Naktį kautynės nutrūko, Rusijos kariuomenės daliniai ėmė trauktis Šėtos link. Lietuviams padėti iš Kauno atvyko saksų savanorių kuopa su kulkosvaidžiais ir artilerija, buvo parengtas bendro puolimo planas. Vasario 9 d. rytą žvalgydamas priešą prie Taučiūnų žuvo P. Lukšys, pirmasis fronte žuvęs Lietuvos kariuomenės savanoris. Kai vasario 9 d. Lietuvos kariuomenė stiprų smūgį sudavė Rusijos kariuomenės dešiniajam sparnui ir paėmė belaisvių, ši pasitraukė į Šėtą. Vasario 10 d. pagal kartu su vokiečiais parengtą planą apie 80 lietuvių savanorių ir 20 vokiečių pėstininkų su 3 kulkosvaidžiais ir 2 artilerijos pabūklais 3 voromis puolė Šėtą iš vakarų, šiaurės vakarų ir pietų. Neatlaikę lietuvių spaudimo, vokiečių kulkosvaidžių ir artilerijos ugnies priešo daliniai pasitraukė į Bukonis. Per Kėdainių-Šėtos kautynes žuvo, buvo sužeista, pateko į nelaisvę daug priešo karių, lietuviams atiteko karo grobis: keliasdešimt šautuvų, daug šovinių, granatų, amunicijos. Kautynėse žuvo 40 lietuvių karių. Iniciatyvą šiame fronto ruože perėmė Lietuvos kariuomenė.

9. <u>Mitėniškių dvaro sodybos fragmentai (124)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); dailės (lemiantis reikšmingumą tipiškas); istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); kraštovaizdžio, sakralinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); želdynų (lemiantis reikšmingumą svarbus).
Vertingosios savybės:
planavimo sprendiniai:
- plano struktūra, tūrinė erdvinė kompozicija, kurią formuoja svirnas, namas, koplytstulpis, kalvės liekanos, pastatų vietos, kelių trasos ir želdiniai (būklė patenkinama).

buvusių komplekso dalių (statinių) liekanos ar jų vietos:
- stačiakampio plano, akmenų-plytų mūro rūsio liekanos su stačiakampėmis nišomis (rūsys yra ūkinėje sodybos zonoje, antžeminė dalis ir perdanga rekonstruotos);
- tvoros liekanos teritorijos R dalyje: stačiakampio plano, tinkuoto plytų mūro stulpai su akmenų mūro cokolio liekanomis tarp jų (iš 6 stulpų vienas išliko su keturšlaičiu stogeliu; būklė bloga);
- dvarininko namo vieta (medinis, kompaktinio tūrio, stačiakampio plano 1 a. su mansarda, mezoninu, tūriniais stoglangiais, veranda ir metaline vėjo jėgaine Š fasade namas nugriautas XX a. 9-ame dešimtmetyje, vėjo jėgainė nugriauta apie 1964 m.; tikėtina, jog išliko dvarininko namo rūsiai);
- arklidės-vežiminės vieta (lygiagrečiai svirnui stovėjęs 1 a. su pastoge pastatas nugriautas 2004 m., išliko pamatai; pamatai netyrinėti).

žemės ir jos paviršiaus elementai:
- į V žemėjantis reljefas;
- lauko akmenų eilė-tvora teritorijos PR dalyje (į eilę sukrauti akmenys kartu su medžiais žymi dvaro sodybos PR ribą; būklė patenkinama).

takai, keliai ar jų dalys, dangos:
- V-R, Š-P krypčių kelių trasos, vedančios pro dvaro sodybos reprezentacinę ir ūkinę zonas;

- centrinio dvaro sodybos kelio lauko akmenų grindinio tipas (kelias skiria reprezentacinę ir ūkinę zonas, dalis sodybos grindinio užnešta žemėmis; būklė bloga, patenkinama).

želdynai ir želdiniai:

- sodo vieta teritorijos P dalyje;
- parterio vieta priešais dvarininko namą;
- lapuočių medžių eilės: klevų paprastųjų ir ąžuolų paprastųjų eilė teritorijos PR, P dalyse, tuopų pilkųjų eilė teritorijos PV dalyje, liepų mažalapių, klevų paprastųjų eilės teritorijos centrinėje, Š dalyse, ties sodo vieta (eilėse gausu savaiminių želdinių; būklė patenkinama);
- pagrindinio įvažiavimo, centrinės sodybos dalies R-V ir Š-P krypties alėjų apželdinimo liepomis mažalapėmis pobūdis (alėjos išlikę fragmentiškai; būklė bloga);
- lapuočių medžių grupės, pavieniai lapuočiai, spygliuočiai medžiai teritorijos centrinėje, Š, ŠR, R dalyse, parterio centre (vyrauja liepos mažalapės, ąžuolai paprastieji, kaštonai paprastieji, raudonlapės formos klevai paprastieji, maumedžiai europiniai, pušys veimutinės).

upės, natūralūs vandens telkiniai ir hidrotechniniai įrenginiai:

- kūdra V sodybos teritorijos dalyje.

faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius:

- Mitėniškių dvaro sodyboje gimė ir augo žymus visuomenės veikėjas, verslininkas, bankininkas, filantropas, daugelio sakralinių ir kitokių pastatų statybos Lietuvoje iniciatorius Juozapas Montvila (1850-1911). 1902-1905 m. J. Montvila dvare įsirengė pirmąją vėjo elektrinę Lietuvoje. Vėjo jėgainė buvo naudojama iki 1960 m.

10. <u>Lietuvos partizanų vadavietė (33184)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:

istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus).

Vertingosios savybės:

žemės ir jos paviršiaus elementai:

- vadavietė, bunkerio vieta (2009 m. duomenimis, apie 2 m gylio, 4x6 m. duobė; duobė buvo užslinkusi, apaugusi žole, 2012 m. bunkerio vieta tyrinėta);
- reljefas (lygus; teritorija apaugusi įvairiais medžiais, krūmais).

faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius:

- Kėdainių miškų urėdijos Lančiūnavos g-jos Dovydų miško 486 kvartale įrengtoje vadavietėje 1953-02-11 kautynėse su MGB Kėdainių ir Ramygalos rajonų skyrių operatyvinėmis grupėmis žuvo Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio (LLKS) tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaracijos signataras, LLKS prezidiumo narys, LLKS visuomeninės dalies viršininkas, partizanų leidinio „Prie rymančio Rūpintojėlio“ redaktorius, partizanų pulkininkas Juozas Šibaila-Diedukas, Merainis, g. 1905-03-18, gyv. Vadėnų k., Nedzingės vlsč., Alytaus aps. Baigė Alytaus mokytojų seminariją. Mokytojavo Šiauliuose, Alytaus ir Ukmergės apskrityse. 1941 m. birželio sukilėlis, vadovavo Balninkų sukilėlių būriui. 1944 m. įstojo ir tarnavo Vietinėje rinktinėje jaunesniuoju leitenantu. 1944 m. liepos mėn. pradėjo partizanauti, organizavo kovotojus Ukmergės apskrityje. Kartu su A. Morkūnu-Plienu subūrė Balninkiečių laisvės rinktinę. Jos 7-iuose būriuose susibūrė apie 500 aktyvių partizanų. J. Šibaila-Diedukas tapo Didžiosios Kovos rinktinės štabo viršininku. Redagavo partizanų leidinį „Tėvynei šaukiant“. 1948-08-04 Šiaurės

Rytų Lietuvos partizanų sąskrydyje deleguotas į Vyriausiąją partizanų vadovybę. 1948 09 01 paskirtas Didžiosios Kovos apygardos štabo viršininku. 1948-11-10-12 Šiaulių aps. Dukto miške vykusiame Vakarų ir Rytų Lietuvos partizanų vadų posėdyje paskirtas Bendro demokratinio pasipriešinimo sąjūdžio visuomeninės dalies viršininku. 1949-02-02-22 dalyvavo visos Lietuvos partizanų vadų suvažiavime. J. Šibaila Diedukas, Merainis tarpo LLKS prezidiumo nariu. Jam suteiktas partizanų pulkininko laipsnis. 1949-02-16 pasirašė deklaraciją dėl Lietuvos valstybingumo atstatymo principų. Jis nuo 1950-02-16 LLKS leidinių redaktorius, partizanų ideologas. Vienas iš LLKS politinės programos, LLKS leidinio „Sutemų keleivis“, partizanų maldyno „Rūpintojėlis“ leidėjų, laikraščio „Prie rymančio Rūpintojėlio“ redaktorius. 1952-06-07-09 grįžęs į Ukmergės aps., J. Šibaila-Diedukas perėmė LLKS Prezidiumo 3-ios (Rytų Lietuvos) sekcijos viršininko pareigas. 1938 m. apdovanotas Vytauto Didžiojo ordino 2 laipsnio medaliu, 1937 m. „Jaunosios Lietuvos“ Trijų liepsnų 3 laipsnio ordinu. 1997-12-22 jis pripažintas kariu savanoriu, 1998-05-13 suteiktas pulkininko leitenanto laipsnis, 1998 m. - partizanų 1, 2, 3 laipsnių Laisvės Kovos kryžiais, 1998-05-19 jis apdovanotas Vyčio kryžiaus 1-ojo laipsnio ordinu (dabar Vyčio kryžiaus ordino Didysis Kryžius). Kartu žuvo LLKS tarybos prezidiumo narys Povilas Žilys-Klevas, Audrūnas, g. 1918-10-24, gyv. Šakarnių k., Daujėnų vlsč., Biržų aps. 1938 m. baigė Panevėžio berniukų gimnaziją. 1939-09-18 baigus Karo mokyklą suteiktas ats. jaunesn. leitenanto laipsnis. 1943 m. baigė Vilniaus universiteto miškų fakultetą. Dirbo girininku Pasvalio, Biržų urėdijose. 1944 m. įsitraukė į partizaninę kovą. Vadovavo Daujėnų grupės partizanams. 1952-06-07-09 Šiaurės Rytų partizanų suvažiavime paskirtas LLKS 3-ios (Rytų Lietuvos) sekcijos viršininko J. Šibailos-Merainio pavaduotoju. 1999-05-12 (05) jis pripažintas kariu savanoriu, 1999-05-19 jis apdovanotas Vyčio Kryžiaus ordino Komandoro kryžiumi, 1999-05-27 suteiktas pulkininko laipsnis. Nepakėlęs kankinimų partizanų slėptuvę-bunkerį Dovydų miške išdavė partizanas Vincas Navarauskas.

11. <u>Lietuvos partizanų slėptuvės-bunkerio vieta (40181)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- reljefas (lygus; būklė gera);
- slėptuvės-bunkerio vieta (išlikusi ŠR-PV kryptimi apie 5,5x5,5 m dydžio, apie 1 m gylio duobė, jos kampuose supilti 2-3 m. pločio ir 1,5-3 m ilgio pylimai).

faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius:
- šioje slėptuvėje-bunkeryje 1944-1945 (?) m. buvo įsikūrę, gyveno, dirbo vieni Radviliškio valsčiaus partizaninio pasipriešinimo organizatorių, vadų: Lietuvos kariuomenės jaunesn. ltn. Antanas Balčiūnas († 1946), Juozas Paliūnas-Rytas (1915-1952), Juozas Mingilas-Vilkas, Aukštuolis (1914-1948), Petras Mickus-Zubrys, Žvirblis (1912-1948), Vytautas Šniuolis-Svajūnas (1924-1949). Vėlesniais metais šioje vietovėje veikė Prisikėlimo apygardos Lietuvos Žalioji rinktinė. Liudytojų teigimu, bunkeris buvęs pusiau įgilintas, su šaudymo angomis, primenąs mažą bastioninę pilį. Savo atsiminimuose šį Mažuolių miške „didelį ir modernų“ bunkerį mini ir Prisikėlimo apygardos vadas J. Paliūnas-Rytas.

12. <u>Lietuvos partizanų slėptuvės-bunkerio vieta (39137)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- reljefas (lygus; būklė gera);
- slėptuvės-bunkerio vieta (išlikusi ŠV-PR kryptimi apie 3,5x3 m dydžio, apie 1,2 m gylio duobė su Š pusėje esančiu truputį lenktu landos grioviu, landos išlikusio griovio ilgis apie 2,5 m, plotis apie 0,7 m, gylis apie 0,6 m).

faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius:
- šioje slėptuvėje-bunkeryje apytikriai 1947-1948 m. buvo įsikūrę, gyveno Jungtinės Kęstučio apygardos Povilo Lukšio rinktinės (vėliau Prisikėlimo apygardos Maironio rinktinės Gedimino rajono) Vytauto Stonio-Šerkšno, Gladijatoriaus, 24 m., žuvęs 1948-09-03, būrio partizanai: vado pavaduotojas Antanas Kuraitis-Vilius, Richardas, Arnoldas, 29 m., žuvęs 1948-06-05, Juozas Stonys-Pilėnas (P. Kuraitytės-Ginučio vyras), Petronėlė Kuraitytė-Stonienė-Ginutis, 23 m., Vaclovas Daukantas-Rytas, Inkaras, 21 m., Petronėlė Banytė-Daukantienė-Daniukas, 22 m, Jonas Žukauskas-Lizdeika, Chilonidas, 19 m., grandies vadas Bronius Papreckas-Tautmylis, 20 m., Petras Banys. Kitais duomenimis, gali būti, kad bunkeryje lankėsi, gyveno ir Gedimino tėvūnijos vadas Povilas Morkūnas. Stribai vėliau radę tuščią bunkerį, susprogdino. Pastaba: Prisikėlimo apygarda buvo įkurta 1948 04 01. Povilo Lukšio rinktinė Maironio vardu pavadinta 1948 03 05.

13. <u>Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio Prisikėlimo apygardos štabo slėptuvės-bunkerio vieta (43933)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- reljefas (Šušvės ir bevardžio upelio santaka, nežymiai nuolaidėjantis krantas; būklė gera);
- slėptuvės-bunkerio vieta (3x4 m dydžio, apie 1,6-1,7 m gylio duobė su 1,5 m ilgio, 1,46 m pločio slėptuvės angos grioviu; būklė patenkinama).

artimiausios kultūros paveldo objekto teritoriją ar vietovę supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio vertingosios savybės:
- Šušvės hidrografinio draustinio teritorija.

faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius:
- 1949-05 slėptuvę-bunkerį Mumšilio miške, pavadintą Būstine, įrengė Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio (toliau - LLKS) Prisikėlimo apygardos štabo, vadovaujamo Vytauto Šniuolio-Svajūno (1924-1949), nariai. 1949-07 į Prisikėlimo apygardos štabo vadavietę Mumšilyje atvyko LLKS tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaracijos signataras, LLKS prezidiumo narys, Visuomeninės dalies viršininkas, partizanų leidinio „Prie rymančio Rūpintojėlio“ redaktorius Juozas Šibaila-Diedukas, Merainis (1905-1953). Po 1949-08-13 Užpelkių miško kautynių bunkeris tapo LLKS Visuomeninės dalies vadovybės būstine.

14. <u>LLKS Tarybos 1949 m. vasario 16-osios deklaracijos signatarų Petro Bartkaus-Žadgailos, Broniaus Liesio-Nakties ir kitų partizanų kautynių ir žūties vieta (33153)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus).
Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:
- reljefas (lygus; apaugęs mišku. Pastabos: 2014-2017 m. atlikti išsamūs istoriniai tyrinėjimai, 2016-2017 m. - archeologiniai žvalgymai, kurių metu apibrėžtoje teritorijoje aptiktas 221 radinys - rusiškų ir vokiškų šaudmenų tūtelės, kulkos, partizanų aprangos ir ekipuotės detalės, partizanų asmeniniai daiktai ir kt.).

faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius:
- 1949-08-13 MGB vidaus kariuomenės kariai, remdamiesi saugumo agento pateiktais duomenimis, dab. Pašušvio girininkijos, Užpelkių miško 40 kvartale surado partizanų stovyklą. Kautynių metu žuvo 5 partizanai Partizanų palaikai 1991-09- 29 surasti ir palaidoti Radviliškio naujosiose kapinėse, bendrame Lietuvos partizanų kape (12203).

15. <u>Diauderių piliakalnis (16312)</u>

Vertingosios savybės (vertybės sudėtis, apimtis, vertingos dalys ir elementai):
- Piliakalnis įrengtas aukštumos kyšulyje, Serbentynės (Kiršino) upelio kairiajame krante (dabar tvenkinys). Aikštelė trapecinė, pailga Š–P kryptimi, 40 m ilgio, 25 m pločio P krašte, 16 m - Š. Aikštelės Š krašte supiltas 2 m aukščio, 15 m pločio pylimas, kurio Š šlaitas leidžiasi į 8 m pločio, 0,3 m gylio griovį. Aikštelės P ir V šonuose yra 1,5 m aukščio, 12 m pločio pylimas. Šlaitai statūs, 10 m aukščio).

16. <u>Žemojo Šaukoto dvaro sodybos fragmentai (506)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); kraštovaizdžio, želdynų (lemiantis reikšmingumą svarbus).
Vertingosios savybės:
planavimo sprendiniai:
- dvaro sodybos plano struktūra, tūrinė erdvinė kompozicija, kuriuos formuoja išlikęs dvaro sodybos pastatas, pastatų liekanos, želdiniai, vandens telkiniai.

buvusių komplekso dalių (statinių) liekanos ar jų vietos:
- vandens malūno liekanos P teritorijos dalyje (išlikę netinkuoto lauko akmenų mūro sienų fragmentai);
- pastato liekanos centrinėje teritorijos dalyje: išlikę stačiakampio plano lauko akmenų mūro pamatai/rūsio sienos ir terasos fragmentai (netyrinėta; būklė bloga);
- klojimo vieta Š teritorijos dalyje.

žemės ir jos paviršiaus elementai:
- sodybos teritorijos reljefas (sodybos reljefas kalvotas su ryškiais gūbriais, kalva ŠV teritorijos dalyje, teritorijos centrine dalimi teka Pašaltinio upelis, reljefas vietomis pertvarkytas - iškasti kanalai, kūdra, užtvenkus upelį įrengtas tvenkinys);
- kalva ŠV teritorijos dalyje.

upės, natūralūs vandens telkiniai ir hidrotechniniai įrenginiai:
- tvenkinys centrinėje teritorijos dalyje;

- kūdros vieta ŠR teritorijos dalyje;
- kanalai (išlikusi hidrotechninė sistema netyrinėta);
- Pašaltinio upelio vaga.

faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius:

- apie 1500 metus Žemojo Šaukoto dvaras buvo Mažechnų nuosavybėje. Vėliau dvarą valdė Skipriai, Tarusai, Ukolskiai, Kochanai. Kristupas Kochanas dalį dvaro turtų užrašė žemaičių kapitulai. 1771 m. dvarą nupirko Jokūbas Nagurskis. Vėliau dvarą įsigijo Žukauskai, po jų - Bulharinas. 1799 m. inventoriuje minima, kad dvaras turėjo jurisdiką Raseinių mieste, kur stovėjo viešbutis ir karčema. XIX a. dvarą valdė Citavičiai. Po tėvo mirties dvare apie 1857 m. apsigyveno Zigmantas Citavičius. Prasidėjus 1863 m. sukilimui, Z.Citavičius aktyviai dalyvavo organizuojant sukilėlius Raseinių apskrityje. Paskirtas Raseinių apskrities kariniu viršininku. Tytuvėnų miške subūrė apie 250 vyrų būrį, kuris buvo įsitvirtinęs už kelių kilometrų nuo miestelio. Sužinojus apie stovyklos vietą Rusijos kariuomenės daliniai 1863 m. balandžio 5 d. pradėjo stovyklos puolimą. Kitą dieną per kautynes žuvo Z. Citavičius ir 40 sukilėlių. Vėliau per kratą Z. Citavičiui priklausiusiame Žemojo Šaukoto dvare ir Skobulkos palivarke buvo rasta 10 pūdų parako, paslėpto žemėje statinėse ir dėžėse. Žemojo Šaukoto dvaro rūmai sudegė II pasaulinio karo metais.

17. <u>Radviliškio žydų žudynių vieta ir kapas (11102)</u>

Vertingųjų savybių pobūdis:
istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus).

Vertingosios savybės:
žemės ir jos paviršiaus elementai:

- nužudytų žydų tautybės gyventojų palaikai;
- reljefas (lygus; įrašas ant paminklo: „Šioje vietoje nacistiniai budeliai ir jų talkininkai 1941 m. liepos 12 d. nužudė apie 300 žydų ir kitų tautybių vyrų, moterų, vaikų“).

faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius:

- 1941 m. liepos 12 d., nacistinės Vokietijos valdžios suorganizuotos egzekucijos metu nužudyta ir užkasta 300 Radviliškio žydų vyrų.

Archeologinio kultūros paveldo objektų tvarkybą reglamentuoja paveldo tvarkybos reglamentas PTR 2.13.01:2022 „*Archeologinio kultūros paveldo tvarkyba*“, nepriklausomai nuo žemės naudojimo paskirties.

Visos neveikiančios kapinės yra tvarkomos pagal Kapinių tvarkymo taisykles.

Nekilnojamasis kultūros paveldas, esantis draustiniuose, rezervatuose, valstybiniuose parkuose, saugomas pagal Nekilnojamo kultūros paveldo apsaugos įstatymo ir Saugomų teritorijų įstatymo reikalavimus.

Vykdant miško kraštovaizdžio formavimo priemones ir kitus ūkinius darbus kultūros paveldo objekto teritorijoje, būtina informuoti ir derinti su Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Šiaulių arba Kauno teritoriniais skyriais.

Kultūros paveldo objektų teritorijose ir vietovėse draudžiama naujai įveisti arba atsodinti iškirstą mišką.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 60 straipsnio nuostatomis, moksliniam pažinimui saugomo archeologinio kultūros paveldo objekto teritorijoje draudžiama plėtoti miškų ūkį, išskyrus savaime užaugančių medžių ir krūmų šalinimą.

Šioje projektinėje dalyje kultūros paveldo objektų raiška pateikiama tik rekreaciniu požiūriu, įprasminant juos kaip lankytinus kraštovaizdžio objektus rekreacinėje Valstybinių miškų urėdijos sistemoje, tačiau ji nesprendžia kitų ūkinių priemonių klausimų (išskyrus kraštovaizdžio formavimo kirtimus).

Saugomi gamtos paveldo objektai. Radviliškio regioninio padalinio valstybiniuose miškuose yra 9 gamtos paveldo objektai: 7 botaniniai (medžiai) ir 2 geologiniai (rieduliai). Vienas iš jų paskelbtas gamtos paminklu. Turtingiausi gamtos paveldo objektais yra Baisogalos girininkijos miškai, kuriuose inventorizuoti 5 objektai.

7 lentelė. **Saugomi gamtos paveldo objektai**

Eil. Nr.	Pavadinimas	Girininkija	Miško kvartalas	Taksacinis miško sklypas	Statusas
Botaniniai objektai					
1.	**Radvilonių ąžuolas**	Radviliškio	**53**	**12 d.**	Valstybės saugomas
	Buferinė apsaugos zona		*53*	*12 d., 14 d., 15 d.*	
2.	**Radvilonių miško ąžuolas**	Radviliškio	**65**	**7 d.**	Valstybės saugomas
	Buferinė apsaugos zona		*62; 65*	*24 d.; 7 d.*	
3.	**Linkaičių ąžuolas**	Radviliškio	**285**	**4 d.**	Valstybės saugomas
	Buferinė apsaugos zona		*285*	*4 d.*	
4.	**Linkaičių pušis**	Baisogalos	**23**	**15 d.**	Valstybės saugomas
	Buferinė apsaugos zona		*23*	*15 d.*	
5.	**Kurklių ąžuolas**	Baisogalos	**82**	**4 d.**	Valstybės saugomas
	Buferinė apsaugos zona		*82*	*4 d., 5 d.*	
6.	**Liaudiškių pušis**	Baisogalos	**122**	**13 d.**	Valstybės saugomas
	Buferinė apsaugos zona		*122*	*13 d.*	
7.	**Šilo miško ąžuolas**	Kėdainių	**136**	**10 d.**	Valstybės saugomas
	Buferinė apsaugos zona		*136*	*10 d.*	
Geologiniai objektai					
1.	**Angelo akmuo**	Baisogalos	**229**	**12 d.**	Valstybės saugomas
	Buferinė apsaugos zona		*229*	*12 d.*	

Eil. Nr.	Pavadinimas	Girininkija	Miško kvartalas	Taksacinis miško sklypas	Statusas
2.	**Velnio akmuo***	Baisogalos	**251**	**8 d.**	Valstybės saugomas
	Buferinė apsaugos zona		251	8 d.	

d. – taksacinio miško sklypo ploto dalis
** – Gamtos paveldo objektai Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. kovo 20 d. nutarimu Nr. 311 „Dėl gamtos paminklų paskelbimo“ paskelbti gamtos paminklais.*

Kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose, jų apsaugos zonose bei Gamtos paveldo teritorijose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos pagal Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymą (2019 metų birželio 6 d., Nr. XIII-2166).

8 lentelė. **Kultūros ir gamtos paveldo objektai girininkijose**

Eil. Nr.	Girininkija	Kultūros paveldo objektai	Gamtos paveldo objektai	Viso
1	Radviliškio	1	3	4
2	Legečių	4		4
3	Baisogalos	6	5	11
4	Pašušvio	4		4
5	Gudžiūnų			
6	Ąžuoloto	3		3
7	Josvainių	1		1
8	Lančiūnavos	1		1
9	Kėdainių	2	1	3
	Viso:	**22**	**9**	**31**

3. PROJEKTINIAI SPRENDINIAI

3.1. Rekreacinė infrastruktūra

Kaip parodė esamos situacijos analizė, gamtiniai rekreaciniai ištekliai yra pakankami, todėl ypač svarbu vystyti miško pažintinį turizmą, su tuo susijusi ir pagrindinė siūloma koncepcija, tinkanti išnaudoti esamus miško išteklius – miško rekreacinės infrastruktūros gerinimas (panaudojant ne tik Valstybinių miškų urėdijos lėšas, bet ir prisidedant valstybinių parkų direkcijoms, rajonų savivaldybių administracijoms ir jų galimybėms gauti ES paramą iš atitinkamų programų, sudarant dvišales sutartis dėl objektų priežiūros organizavimo miškuose), vystant pažintinio turizmo plėtrą bei sudarant ramaus poilsio gamtoje (grybavimas, pasivaikščiojimas miške, poilsis prie vandens, rekreaciniai bei pažintiniai pėsčiųjų ir dviratininkų takai ir kita) galimybes.

Didėjant visuomenės susidomėjimui gamtos ir kultūros ištekliais bei kylant rekreacinio naudojimo intensyvumui, būtina papildyti naujais objektais bei pastoviai prižiūrėti esamą rekreacinę infrastruktūrą, kai kur reikėtų atlikti kraštovaizdžio formavimo kirtimus. Išlieka esamų pažintinių takų ir objektų rekreacinės infrastruktūros atnaujinimo, remonto, aplinkos sutvarkymo būtinybė.

Įgyvendinus rekreacinę miškotvarkos projekto dalį, Radviliškio regioninio padalinio administruojamuose miškuose bus atnaujinta rekreacinė teritorinė sistema, atspindinti miškų biologinę įvairovę, kraštovaizdį, krašto savitumą, kultūros ir gamtos vertybes.

Miškotvarkos projekto realizavimas leis įgyvendinti aplinkosauginius tikslus, gerinti aplinkos, biologinės įvairovės ir kraštovaizdžio kokybę, didinti miško visuomeninę estetinę vertę, plėtoti miškų rekreacinę infrastruktūrą.

Pagrindinis ir lankomiausias regioninio padalinio objektas yra **Skinderiškio K. Kaltenio dendrologinis parkas.** Aplinkos ministerijos užsakymu nuo 2021 m. Vytauto Didžiojo universitetas rengia miško mokslo darbą „Skinderiškio dendroparko vertingųjų floros rūšių identifikavimas ir gamtotvarkos priemonių projektavimas retųjų augalų būklei pagerinti“ (rengėja – doc. dr. Lina Straigytė). Šio darbo tikslas yra identifikuoti ir inventorizuoti parko dendrologinės kolekcijos augalus pagal augalų geografinę kilmę, pažymėti natūroje saugomus kolekcijos augalus, sudaryti dendrologinės kolekcijos skaitmeninį-kartografinį aprašą, nurodant augalų pavadinimus, taksacinius rodiklius, būklę ir informaciją apie augalo biologiją ir ekologiją, skirtą vizualinėms priemonėms parko lankytojams parengti. Taip pat, parengti detalų parko aplinkos sutvarkymo bei priemonių įgyvendinimo projektą, kuriame bus parko kraštovaizdžio, dabartinės būklės ir jame esančios lankytojams skirtos infrastruktūros

aprašymas ir įvertinimas; suprojektuotos priemonės, užtikrinančios parko dendrologinės kolekcijos augalų išlikimą, apsaugą ir padedančios išryškinti parko dendrologines vertybes; suprojektuotos rekreacinės ir informacinės priemonės parko lankytojams, skirtos parke esančios infrastruktūros atnaujinimui, informacijos apie dendrologinę kolekciją sklaidai.

Šį mokslo darbą planuojama baigti 2024 metais. Juo vadovaujantis numatoma įgyvendinti kraštovaizdžio tvarkymo priemones (žr. preliminarią schemą grafinėje dalyje bei 13 lentelę).

Nauji regioninio padalinio girininkijose projektuojami ir rekonstruojami rekreacijos objektai pateikti 9 ir 10 lentelėse.

9 lentelė. **Rekonstruojami rekreacijos objektai**

Eil. Nr.	Pavadinimas	Kv.	Skl.	Apibūdinimas
Radviliškio girininkija				
1.	Poilsiavietė „Poilsio akimirka“	207	8	Atnaujinti pavėsinę ir kitus rekreacinius įrenginius, juos pakeičiant naujais, atitinkančiais vieningą VMU rekreacinių objektų stilių.
Legečių girininkija				
1.	Poilsiavietė „Zuikio linija“	55	9	Atnaujinti pavėsinę ir kitus rekreacinius įrenginius, juos pakeičiant naujais, atitinkančiais vieningą VMU rekreacinių objektų stilių.
Baisogalos girininkija				
1.	Baisogalos medžiotojų poilsiavietė	252	13	Atnaujinti pavėsinę ir kitus rekreacinius įrenginius, juos pakeičiant naujais, atitinkančiais vieningą VMU rekreacinių objektų stilių.
Pašušvio girininkija				
1.	Poilsiavietė „Baisogalos jūra“	44	15	Atnaujinti pavėsinę ir kitus rekreacinius įrenginius, juos pakeičiant naujais, atitinkančiais vieningą VMU rekreacinių objektų stilių.
Josvainių girininkija				
1.	Skinderiškio K. Kaltenio dendrologinis parkas	6	13; 14; 22; 28-70; 80-93	Esamą takų tinklą papildyti naujomis atkarpomis (apie 2 km ilgio; preliminarus išdėstymas pateikiamas grafinėje dalyje). Detalesniam rekreacinės infrastruktūros išdėstymui vadovautis mokslinio darbo „Skinderiškio dendroparko vertingųjų floros rūšių identifikavimas ir gamtotvarkos priemonių projektavimas retųjų augalų būklei pagerinti“ sprendiniais. Esamą susidėvėjusią rekreacinę įrangą tikslinga pakeisti nauja, tam parengus techninį projektą, kuriame būtų apspręstas ir naujas rekreacinių įrenginių bei informacinių priemonių dizainas. Informacinių stendų vietos prie konkrečių augalų ar jų grupių turi būti parenkamos natūroje prieš pradedant įrengimo darbus. Informacinius stendus siūlytina projektuoti minimalistinius su pateikiamais QR kodais informacijos nuskaitymui išmaniaisiais įrenginiais.
2.	Raketų poilsiavietė	37	17	Įrengti pavėsinę ir atnaujinti kitus rekreacinius įrenginius, juos pakeičiant naujais, atitinkančiais vieningą VMU rekreacinių objektų stilių.

Eil. Nr.	Pavadinimas	Kv.	Skl.	Apibūdinimas
3.	Poilsiavietė „Prie Šaravų ąžuolo“	191 195	4 1	Įrengti pavėsinę ir atnaujinti kitus rekreacinius įrenginius, juos pakeičiant naujais, atitinkančiais vieningą VMU rekreacinių objektų stilių.

10 lentelė. **Projektuojami rekreacijos objektai**

Eil. Nr.	Pavadinimas	Kv.	Skl.	Apibūdinimas
Radviliškio girininkija				
1.	Antaniškių miško pažintinis takas	160	27; 30; 31; 32; 33; 46; 47; 54; 45; 64	Projektuojamas apie 1,5 km ilgio pažintinis takas. Jame įrengiama apie 10-15 vnt. suolų, 10-15 vnt. skulptūrų, iki 10 vnt. informacinių stendų, tiltelis su turėklais per kanalą.
2.	Poilsiavietė	160	33	Įrengiama šalia pažintinio tako. Siūloma įranga: pavėsinė su miško baldais, laužavietė, šiukšliadėžė, 2 lauko baldų komplektai, informacinis stendas.
3.	Žaidimų aikštelė	160	64	Įrengiama šalia pažintinio tako esančioje laukymėje. Siūloma įranga: 5-8 lauko treniruokliai; 3-5 supynės/laipynės vaikams, sporto žaidimų aikštelė (paplūdimio tinklinio, krepšinio ir pan.).
4.	Transporto stovėjimo aikštelė	160	64	Įrengiama šalia pažintinio tako esančioje laukymėje.
5.	Apžvalgos vieta	298	57	Projektuojamas apžvalgos bokštelis paukščių ir pelkių ekosistemų stebėjimui.
6.	Apžvalgos vieta	293	26	Projektuojamas apžvalgos bokštelis paukščių ir pelkių ekosistemų stebėjimui. Galima objektui parinkti alternatyvią vietą 293 kv. 17, 18 arba 40 taksaciniuose sklypuose.
Baisogalos girininkija				
1.	Transporto stovėjimo aikštelė	87	1; 7	Objektas įrengtinas šalia rajoninio kelio Baisogala-Januškoniai-Šeduva (pagal grafinėje dalyje pateikiamą techninį projektą). Aikštelė yra būtina, nes už maždaug 150 m nuo jos yra gausiai lankoma holokausto aukų atminimo vieta (memorialas).
2.	Poilsiavietė	183	17	Įrengiama miško laukymėje. Siūloma įranga: pavėsinė su miško baldais, laužavietė, šiukšliadėžė, informacinis stendas, apie 20 vnt. suolų. Vieta tinkama vietinės bendruomenės nedideliems susibūrimams, todėl siūloma suolus išdėstyti puslankiu (amfiteatro principu).
3.	Transporto stovėjimo aikštelė	121	11; 10	Objektas įrengtinas šalia miško kelio esančiame išplatėjime (pagal grafinėje dalyje pateikiamą techninį projektą). Aikštelė yra būtina, nes už maždaug 150 m nuo jos yra gausiai lankoma holokausto aukų atminimo vieta (memorialas).
Ąžuoloto girininkija				
1.	Poilsiavietė	182	11	Siūloma įranga: pavėsinė su miško baldais, laužavietė, šiukšliadėžė, lauko baldų komplektas, informacinis stendas.

Eil. Nr.	Pavadinimas	Kv.	Skl.	Apibūdinimas
2.	Poilsiavietė	134	28	Siūloma įranga: pavėsinė su miško baldais, laužavietė, šiukšliadėžė, lauko baldų komplektas, informacinis stendas.
Lančiūnavos girininkija				
1.	Poilsiavietė	149	12	Įrengiama šalia tvenkinio (išeksploatuoto karjero). Siūloma įranga: pavėsinė su miško baldais, laužavietė, šiukšliadėžė, lauko baldų komplektas, informacinis stendas.

11 lentelė. **Projektuojamų miško rekreacinių objektų suvestinė**

Eil. Nr.	Girininkija	Poilsiavietės	Stovėjimo aikštelės	Žaidimų aikštės	Apžvalgos vietos	Pažintiniai takai	Viso
1.	Radviliškio	1	1	1	2	1	**6**
2.	Baisogalos	1	2				**3**
3.	Ąžuoloto	2					**2**
4.	Lančiūnavos	1					**1**
Viso		**5**	**3**	**1**	**2**	**1**	**12**

12 lentelė. **Rekonstruojamų miško rekreacinių objektų suvestinė**

Eil. Nr.	Girininkija	Poilsiavietės	Parkas	Viso
1.	Radviliškio	1		**1**
2.	Legečių	1		**1**
3.	Baisogalos	1		**1**
4.	Pašušvio	1		**1**
5.	Josvainių	2	1	**3**
Viso		**6**	**1**	**7**

Optimizavus rekreacinių objektų skaičių ir įgyvendinus numatytą objektų rekonstrukciją, regioninio padalinio 1000 ha administruojamų miškų tektų 0,8 poilsio objektai. Tai labai svarbus rodiklis, charakterizuojantis kiekybinę teritorinio padalinio miškų rekreacinės sistemos pusę.

Atkreipiame dėmesį, kad regioninių padalinių miškų rekreacinę veiklą charakterizuoja ne vien objektų skaičius bet ir kokybiška rekreacinė įranga, bylojanti apie tinkamą rekreacinės sistemos įgyvendinimą.

7 pav. Projektuojamos poilsiavietės vieta Ąžuoloto girininkijos 182 kv.

3.2. Kraštovaizdžio formavimas

Kraštovaizdžio formavimo miško kirtimai. Kraštovaizdžio formavimo miško kirtimais medžiai ir krūmai kertami prie miškuose esančių poilsiui skirtų objektų, siekiant tikslingai formuoti miškingą kraštovaizdį, vizualiai išryškinti estetiniu, gamtiniu ar kultūriniu požiūriu vertingą kraštovaizdį, jo elementus, sudaryti galimybes apžvelgti vaizdingas erdves ar objektus arba siekiant formuoti miško erdvinę struktūrą ir medžių rūšių sudėtį taip, kad ji kiek galima labiau atitiktų vietovės, kurioje vykdomas šis miško kirtimas, apsaugines ir rekreacines funkcijas.

Kraštovaizdžio formavimo kirtimai arba krūmų kirtimas suprojektuoti 4 regioninio padalinio girininkijose 61,1 ha plote, numatant iškirsti maksimalų leistiną kiekį – 1136 m^3 bendro tūrio. Daugiausia kirtimų numatyta Radviliškio ir Josvainių girininkijose. Padalinio miškuose daugiausiai suprojektuota kompleksinio kraštovaizdžio formavimo kirtimų – jie sudaro 45,9 ha (1104 m^3) arba 75 proc. nuo visų kraštovaizdžio formavimo priemonėmis užimamo ploto (14 lentelė).

Vykdant erdvių formavimo miško kirtimus numatyta retinant medyną pirmiausiai kirsti sausus, pavojingus, augime atsilikusius ir užstelbtus medžius, formuoti gero estetinio vaizdo, ažūrišką, mozaikišką, poilsiavimui patrauklų medyną. Iki 0,1 ha leidžiama iškirsti visą sumedėjusią augaliją. Taip pat rekomenduojame retinti taką, formuojant vaizdingas biogrupes, didinant medyno praeinamumą. Daugiausia erdvių formavimo kirtimų bus vykdoma girininkijų miškuose, kur yra rekreacinės infrastruktūros objektų. Prie šių objektų kirtimai turi būti intensyvesni, o tolstant nuo jų kirtimų intensyvumą reikėtų mažinti. Šiais kirtimais numatyta paįvairinti medynų monotoniją prie rekreacinių ar pažintinių objektų, trako paslėptus medynus, atidengiant apylinkių grožį.

Prie pažintinių takų kirtimais turi būti siekiama didesnio atidengimo, siekiant eksponuoti įdomesnes miško ekosistemas, sukuriant erdves, ažūriškumą, tačiau tuo pačiu tai daryti saikingai ir išlaikyti natūralumą. Medyną retinant pirmiausiai numatoma kirsti pavojingus, blogos sanitarinės būklės, atsilikusius augime ir užstelbtus medžius, siekti formuoti poilsiavimui patrauklų, gero estetinio vaizdo, ažūrišką, mozaikišką medyną.

Palei takus, keliukus kraštovaizdžio formavimo kirtimus – apatinio ardo kirtimą – atlikti vizualinio matomumo juostoje (neužsibrėžiant aiškių juostos pločio parametrų) siekiant formuoti natūralią vingiuotą užnugario liniją. Pirmą kartą atlikus medyno formavimą kraštovaizdžio formavimo kirtimais, vėliau jį reikėtų tęsti pagal poreikį, siekiant pašalinti tai kas atsiranda nereikalinga: želiantis nepageidaujamas trakas ar pomiškis, atsirandantys

sausuoliai bei skurstantys prasto estetinio vaizdo medžiai. Kirstinus medžius reikia atrinkti vegetacijos periodo metu, esant medžiams su lapais, o kirsti – ne poilsio sezono metu.

Skinderiškio K. Kaltenio dendrologinio parko sutvarkymas turės būti atliekamas vadovaujantis mokslo darbo „Skinderiškio dendroparko vertingųjų floros rūšių identifikavimas ir gamtotvarkos priemonių projektavimas retųjų augalų būklei pagerinti“ sprendiniais (13 lentelė).

13 lentelė. **Kraštovaizdžio tvarkymo priemonės Skinderiškio K. Kaltenio dendrologiniame parke**

Kvartalas	Sklypas	Plotas, ha	Žemės naudmena/Rūšinė sudėtis	Projektuojama priemonė	Pastabos
6	13	1	Rekreaciniai želdiniai	Rekreacinių želdinių tvarkymas*	Šalinti nepageidaujamą sumedėjusią augaliją, siekiant sudaryti optimalias sąlygas dendrologinės kolekcijos augalams.
6	14	4,3	Savaiminis medynas/7L 1U 1K 1Bt	Kraštovaizdžio formavimo kirtimai	žr. 13 lentelę
6	22	0,6	Rekreaciniai želdiniai	Rekreacinių želdinių tvarkymas*	Šalinti nepageidaujamą sumedėjusią augaliją, siekiant sudaryti optimalias sąlygas dendrologinės kolekcijos augalams.
6	28	0,2	Rekreaciniai želdiniai	Rekreacinių želdinių tvarkymas*	Šalinti nepageidaujamą sumedėjusią augaliją, siekiant sudaryti optimalias sąlygas dendrologinės kolekcijos augalams.
6	29	1,8	Rekreaciniai želdiniai	Rekreacinių želdinių tvarkymas*	Šalinti nepageidaujamą sumedėjusią augaliją, siekiant sudaryti optimalias sąlygas dendrologinės kolekcijos augalams.
6	30	0,7	Rekreaciniai želdiniai	Rekreacinių želdinių tvarkymas*	Šalinti nepageidaujamą sumedėjusią augaliją, siekiant sudaryti optimalias sąlygas dendrologinės kolekcijos augalams.
6	31	0,7	Rekreaciniai želdiniai	Rekreacinių želdinių tvarkymas*	Šalinti nepageidaujamą sumedėjusią augaliją, siekiant sudaryti optimalias sąlygas dendrologinės kolekcijos augalams.
6	32	0,4	Rekreaciniai želdiniai	Rekreacinių želdinių tvarkymas*	Šalinti nepageidaujamą sumedėjusią augaliją, siekiant sudaryti optimalias sąlygas dendrologinės kolekcijos augalams.
6	33	0,6	Rekreaciniai želdiniai	Rekreacinių želdinių tvarkymas*	Šalinti nepageidaujamą sumedėjusią augaliją, siekiant sudaryti optimalias sąlygas dendrologinės kolekcijos augalams.
6	34	1,3	Miško poilsiavietė	Saugojimas nuo apaugimo	Šienauti, neleisti užželti sumedėjusia augalija
6	35	1,1	Savaiminis medynas/4B 1B 1D 1Gl 1Kk 1Kk 1Bt	Kraštovaizdžio formavimo kirtimai	žr. 13 lentelę
6	36	0,2	Savaiminis medynas/10Bt	Kraštovaizdžio formavimo kirtimai	žr. 13 lentelę
6	37	1,1	Rekreaciniai želdiniai	Rekreacinių želdinių tvarkymas*	Šalinti nepageidaujamą sumedėjusią augaliją, siekiant sudaryti optimalias sąlygas dendrologinės kolekcijos augalams.
6	38	0,2	Miško poilsiavietė	Saugojimas nuo apaugimo	Šienauti, neleisti užželti sumedėjusia augalija
6	39	1,6	Miško poilsiavietė	Saugojimas nuo apaugimo	Šienauti, neleisti užželti sumedėjusia augalija
6	40	2,1	Miško poilsiavietė	Saugojimas nuo apaugimo	Šienauti, neleisti užželti sumedėjusia augalija
6	41	1	Rekreaciniai želdiniai	Rekreacinių želdinių tvarkymas*	Šalinti nepageidaujamą sumedėjusią augaliją, siekiant sudaryti optimalias sąlygas dendrologinės kolekcijos augalams.
6	42	0,1	Kultūrinis medynas/10E	Kraštovaizdžio formavimo kirtimai	žr. 13 lentelę
6	43	0,2	Kultūrinis medynas/10Ą	Kraštovaizdžio formavimo kirtimai	žr. 13 lentelę

Kvartalas	Sklypas	Plotas, ha	Žemės naudmena/Rūšinė sudėtis	Projektuojama priemonė	Pastabos
6	44	0,9	Miško poilsiavietė	Saugojimas nuo apaugimo	Šienauti, neleisti užželti sumedėjusia augalija
6	45	2,5	Rekreaciniai želdiniai	Rekreacinių želdinių tvarkymas*	Šalinti nepageidaujamą sumedėjusią augaliją, siekiant sudaryti optimalias sąlygas dendrologinės kolekcijos augalams.
6	47	0,6	Savaiminis medynas/6Bt 2Bt 1B 1K	Kraštovaizdžio formavimo kirtimai	žr. 13 lentelę
6	48	0,4	Rekreaciniai želdiniai	Rekreacinių želdinių tvarkymas*	Šalinti nepageidaujamą sumedėjusią augaliją, siekiant sudaryti optimalias sąlygas dendrologinės kolekcijos augalams.
6	49	0,9	Savaiminis medynas/9B 1B	Kraštovaizdžio formavimo kirtimai	žr. 13 lentelę
6	50	0,5	Savaiminis medynas/9B 1B	Kraštovaizdžio formavimo kirtimai	žr. 13 lentelę
6	51	1,6	Savaiminis medynas/10B	Kraštovaizdžio formavimo kirtimai	žr. 13 lentelę
6	52	0,8	Rekreaciniai želdiniai	Rekreacinių želdinių tvarkymas*	Šalinti nepageidaujamą sumedėjusią augaliją, siekiant sudaryti optimalias sąlygas dendrologinės kolekcijos augalams.
6	53	2,1	Rekreaciniai želdiniai	Rekreacinių želdinių tvarkymas*	Šalinti nepageidaujamą sumedėjusią augaliją, siekiant sudaryti optimalias sąlygas dendrologinės kolekcijos augalams.
6	54	2,6	Savaiminis medynas/10Bt	Kraštovaizdžio formavimo kirtimai	žr. 13 lentelę
6	55	0,9	Rekreaciniai želdiniai	Rekreacinių želdinių tvarkymas*	Šalinti nepageidaujamą sumedėjusią augaliją, siekiant sudaryti optimalias sąlygas dendrologinės kolekcijos augalams.
6	56	0,8	Savaiminis medynas/10Bt	Kraštovaizdžio formavimo kirtimai	žr. 13 lentelę
6	57	1,3	Savaiminis medynas/10Bt	Kraštovaizdžio formavimo kirtimai	žr. 13 lentelę
6	58	1,1	Rekreaciniai želdiniai	Rekreacinių želdinių tvarkymas*	Šalinti nepageidaujamą sumedėjusią augaliją, siekiant sudaryti optimalias sąlygas dendrologinės kolekcijos augalams.
6	60	0,6	Savaiminis medynas/10Bt	Kraštovaizdžio formavimo kirtimai	žr. 13 lentelę
6	61	0,3	Savaiminis medynas/9Bt 1Ą	Kraštovaizdžio formavimo kirtimai	žr. 13 lentelę
6	62	1,2	Savaiminis medynas/9B 1B	Kraštovaizdžio formavimo kirtimai	žr. 13 lentelę
6	63	0,2	Savaiminis medynas/10B	Kraštovaizdžio formavimo kirtimai	žr. 13 lentelę
6	80	0,6	Rekreaciniai želdiniai	Rekreacinių želdinių tvarkymas*	Šalinti nepageidaujamą sumedėjusią augaliją, siekiant sudaryti optimalias sąlygas dendrologinės kolekcijos augalams.
6	81	1,8	Miško poilsiavietė	Saugojimas nuo apaugimo	Šienauti, neleisti užželti sumedėjusia augalija
6	82	0,5	Rekreaciniai želdiniai	Rekreacinių želdinių tvarkymas*	Šalinti nepageidaujamą sumedėjusią augaliją, siekiant sudaryti optimalias sąlygas dendrologinės kolekcijos augalams.
6	83	0,2	Rekreaciniai želdiniai	Rekreacinių želdinių tvarkymas*	Šalinti nepageidaujamą sumedėjusią augaliją, siekiant sudaryti optimalias sąlygas dendrologinės kolekcijos augalams.
6	84	0,4	Rekreaciniai želdiniai	Rekreacinių želdinių tvarkymas*	Šalinti nepageidaujamą sumedėjusią augaliją, siekiant sudaryti optimalias sąlygas dendrologinės kolekcijos augalams.
6	85	0,2	Rekreaciniai želdiniai	Rekreacinių želdinių tvarkymas*	Šalinti nepageidaujamą sumedėjusią augaliją, siekiant sudaryti optimalias sąlygas dendrologinės kolekcijos augalams.
6	86	0,4	Rekreaciniai želdiniai	Rekreacinių želdinių tvarkymas*	Šalinti nepageidaujamą sumedėjusią augaliją, siekiant sudaryti optimalias sąlygas dendrologinės kolekcijos augalams.
6	87	0,3	Rekreaciniai želdiniai	Rekreacinių želdinių tvarkymas*	Šalinti nepageidaujamą sumedėjusią augaliją, siekiant sudaryti optimalias sąlygas dendrologinės kolekcijos augalams.

Kvar-talas	Skly-pas	Plo-tas, ha	Žemės naudmena/Rūšinė sudėtis	Projektuojama priemonė	Pastabos
6	88	0,3	Rekreaciniai želdiniai	Rekreacinių želdinių tvarkymas*	Šalinti nepageidaujamą sumedėjusią augaliją, siekiant sudaryti optimalias sąlygas dendrologinės kolekcijos augalams.
6	89	0,3	Rekreaciniai želdiniai	Rekreacinių želdinių tvarkymas*	Šalinti nepageidaujamą sumedėjusią augaliją, siekiant sudaryti optimalias sąlygas dendrologinės kolekcijos augalams.
6	90	0,6	Rekreaciniai želdiniai	Rekreacinių želdinių tvarkymas*	Šalinti nepageidaujamą sumedėjusią augaliją, siekiant sudaryti optimalias sąlygas dendrologinės kolekcijos augalams.
6	91	0,7	Miško poilsiavietė	Saugojimas nuo apaugimo	Šienauti, neleisti užželti sumedėjusia augalija
6	92	0,5	Savaiminis medynas/10Bt	Kraštovaizdžio formavimo kirtimai	žr. 13 lentelę
6	93	0,1	Rekreaciniai želdiniai	Rekreacinių želdinių tvarkymas*	Šalinti nepageidaujamą sumedėjusią augaliją, siekiant sudaryti optimalias sąlygas dendrologinės kolekcijos augalams.
Kraštovaizdžio formavimo kirtimai, iš viso: 17,0 ha					
Rekreacinių želdinių tvarkymas, iš viso: 19,8 ha					
Saugojimas nuo apaugimo, iš viso: 8,6 ha					

*** Priemonė „Rekreacinių želdinių tvarkymas“ vykdoma vadovaujantis mokslo darbo „Skinderiškio dendroparko vertingųjų floros rūšių identifikavimas ir gamtotvarkos priemonių projektavimas retųjų augalų būklei pagerinti“ sprendiniais.**

8 pav. Skinderiškio K. Kaltenio dendrologinio parko fragmentas

14 lentelė. **Kraštovaizdžio formavimo miško kirtimai**

Kvaralas	Sklypas	Plotas, ha	Auga-vietė	Tūris m^3/ha	Miškų grupė	Am-žius	Skal-su-mas	I ardo rūšinė sudėtis	II ardo rūšinė sudėtis	Maks. iškertamas tūris sklype		Priemonės
										%	m^3	
Radviliškio girininkija												
128	22	1,9	Ncp	440	II B	60	1,0	7L 3K		10	84	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
128	24	2,4	Lcp	350	II B	85	0,7	5E 1E 1Ą 2B 1D		5	42	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
128	26	1,4	Ldp	380	II B	65	0,8	5E 1Ą 1K 1B 2D		5	27	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
128	27	10,7	Lcp	390	II B	65	0,8	10E		5	209	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
128	29	1	Lcp	370	II B	60	0,8	10E		5	19	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
128	30	2,9	Lcp	180	II B	65	0,6	3B 2U 1Ą 1K 1L 2E				Krūmų kirtimas
128	31	1	Ldp	290	II B	80	0,7	4E 1E 3J 1B 1Ą		5	15	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
128	32	1,3	Ldp	370	II B	85	0,8	4J 2K 1Ą 1B 2E		5	24	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
128	38	0,6	Pcn	230	II B	60	0,6	7E 1B 2Bt				Krūmų kirtimas
128	39	0,4	Lcl	100	II B	50	0,5	5K 4K 1Bt				Krūmų kirtimas
128	44	2,9	Lcp	300	II B	60	0,7	10E		5	44	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
128	47	1	Ncp	440	II B	60	0,9	9E 1M		5	22	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
160	27	0,5	Ucp	350	II B	80	1,1	7B 2J 1E	10E	15	26	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
160	30	1,1	Lcs	370	II B	75	1,0	8B 2E	10E	10	41	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
160	31	1,6	Lcl	395	II B	75	1,1	10B	10E	15	95	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
160	32	1,7	Lcs	410	II B	90	0,8	7E 1E 2B		5	35	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
160	45	1,5	Ncp	385	II B	65	0,9	8P 1E 1B	10K	5	29	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
160	46	5,1	Lcp	410	II B	90	0,8	4E 1E 1P 4B		5	105	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
160	54	1,6	Lcp	430	II B	80	1,1	10B	10E	15	103	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
293	26	0,8	Pcn	190	III	35	0,8	8B 2B		10	15	Erdvių formavimo kirtimai
Ąžuoloto girininkija												
182	11	1	Lds	330	IIA	70	0,7	7J 2D 1B		5	17	Erdvių formavimo kirtimai
192	10	1	Lds	220	IIA	60	0,6	3L 2K 2Bt 1U 1E 1B				Krūmų kirtimas
Josvainių girininkija												
6	14	4,3	Šd	210	II B	55	0,6	7L 1U 1K 1Bt				Krūmų kirtimas
6	35	1,1	Lds	150	II B	55	0,6	4B 1B 1D 1Gl				Krūmų kirtimas

Kvaralas	Sklypas	Plotas, ha	Auga-vietė	Tūris m^3/ha	Miškų grupė	Am-žius	Skal-su-mas	I ardo rūšinė sudėtis	II ardo rūšinė sudėtis	Maks. iškertamas tūris sklype		Priemonės
										%	m^3	
								1Kk 1Kk 1Bt				
6	36	0,2	Ncl	220	II B	35	0,8	10Bt		10	4	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
6	42	0,1	Ldp	110	II B	15	0,7	10E		5	1	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
6	43	0,2	Ldp	35	II B	15	0,6	10Ą				Krūmų kirtimas
6	47	0,6	Lds	210	II B	50	0,7	6Bt 2Bt 1B 1K		10	13	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
6	49	0,9	Lds	200	II B	60	0,6	9B 1B				Krūmų kirtimas
6	50	0,5	Pcn	120	II B	40	0,5	9B 1B				Krūmų kirtimas
6	51	1,6	Lds	320	II B	60	0,9	10B		10	51	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
6	54	2,6	Lds	200	II B	50	0,8	10Bt		5	26	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
6	56	0,8	Uds	120	II B	20	0,6	10Bt				Krūmų kirtimas
6	57	1,3	Lds	200	II B	50	0,8	10Bt		10	26	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
6	60	0,6	Šd	220	II B	50	0,8	10Bt		10	13	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
6	61	0,3	Šd	140	II B	35	0,8	9Bt 1Ą		10	4	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
6	62	1,2	Nds	260	II B	40	0,9	9B 1B		10	31	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
6	63	0,2	Ncl	240	II B	40	0,8	10B		10	5	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
6	92	0,5	Lds	200	II B	50	0,8	10Bt		10	10	Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
Lančiūnavos girininkija												
149	12	0,7	Nds		IVA			Miško laukymė				Krūmų kirtimas
IŠ VISO:		**61,1**									**1136**	

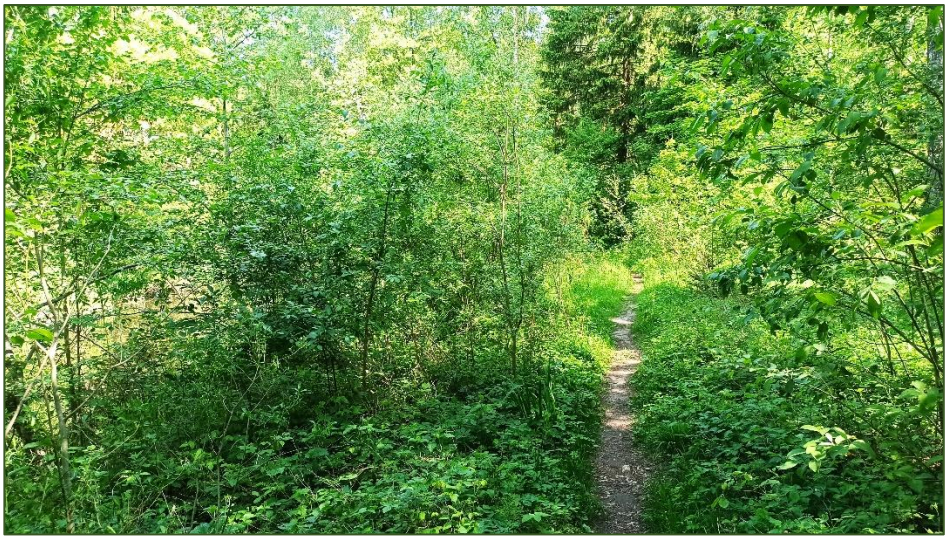

9 pav. Kraštovaizdžio formavimo kirtimai numatyti prie projektuojamo tako (Radviliškio gir. 160 kv.)

15 lentelė. **Kraštovaizdžio formavimo kirtimų suvestinė (pagal plotą)**

Eil. Nr.	Girininkija	Erdvių formavimo	Kompleksinio formavimo	Krūmų kirtimas	Viso, ha
1.	Radviliškio	0,8	36,7	3,9	**41,4**
2.	Ąžuoloto	1,0		1,0	**2,0**
3.	Josvainių		9,2	7,8	**17,0**
4.	Lančiūnavos			0,7	**0,7**
		1,8	**45,9**	**13,4**	**61,1**

16 lentelė. **Kraštovaizdžio formavimo kirtimų suvestinė (pagal tūrį)**

Eil. Nr.	Girininkija	Erdvių formavimo	Kompleksinio formavimo	Viso, m3
1.	Radviliškio	15	920	**935**
2.	Ąžuoloto	17		**17**
3.	Josvainių		184	**184**
		32	**1104**	**1136**

GRAFINĖ DALIS

JOSVAINIŲ GIRININKIJA, SKINDERIŠKIO K. KALTENIO DENDROLOGINIS PARKAS

REKREACINĖS INFRASTRUKTŪROS IŠDĖSTYMO IR KRAŠTOVAIZDŽIO FORMAVIMO PRIEMONIŲ SCHEMA

M 1 : 3500

SUTARTINIAI ŽENKLAI

Regioninio padalinio administruojamų miškų teritorija

Esama rekreacinė infrastruktūra

- Akmuo
- "Baublys" (seno medžio kamienas su stogeliu)
- Apžvalgos bokštelis
- Pavėsinė
- Nukreipiančioji rodyklė
- Skulptūra
- Informacinis stendas
- Suolas
- Supynės
- Masinių renginių vieta (pavėsinė, suolai)
- Esami parko takai
- Projektuojami parko takai

Projektuojamos kraštovaizdžio tvarkymo priemonės

- Kraštovaizdžio formavimo kirtimai
- Rekreacinių želdinių tvarkymas
- Saugoti nuo apaugimo

4 6 12 13 49 219

477600.000000 477800.000000 478000.000000 478200.000000 478400.000000 478600.000000 478800.000000

6131400.000000 6131200.000000 6131000.000000 6130800.000000

Kraštovaizdžio formavimo priemonės

SUTARTINIAI ŽENKLAI

Lankytini kraštovaizdžio objektai

- Piliakalnis
- Senovės gyvenvietė
- Senovės gynybinis įtvirtinimas
- Pilkapis
- Akmuo (apeiginis arba su ženklais, dubenėliais)
- Alkakalnis, alkavietė
- Senkapis, kapinynas
- Laidojimo vieta, kapinės
- Memorialinis objektas
- Istorinis objektas
- Architektūrinis objektas
- Inžinerinis objektas
- Holokausto aukų vieta
- Parkas
- Geologinis objektas
- Geomorfologinis objektas
- Hidrogeologinis objektas
- Botaninis objektas

- Regioninio padalinio administruojami miškai
- Kitų naudotojų miškai
- Vandenys
- Užstatyta teritorija

Esami rekreaciniai objektai

- Stovyklavietė
- Poilsiavietė
- Atokvėpio vieta
- Apžvalgos vieta
- Pažintinis objektas
- Pažintinis kompleksas
- Esami pažintiniai takai

Projektuojama rekreacinė infrastruktūra

- Poilsiavietė
- Atokvėpio vieta
- Transporto stovėjimo aikštelė
- Žaidimų aikštelė
- Apžvalgos vieta
- Informacinis stendas
- Projektuojami pažintiniai takai

Kraštovaizdžio formavimo kirtimai ir kitos priemonės

- Erdvių formavimo kirtimai
- Sudėties formavimo kirtimai
- Kompleksiniai kraštovaizdžio formavimo kirtimai
- Krūmų kirtimas

Radviliškio girininkija

M 1 : 10 000

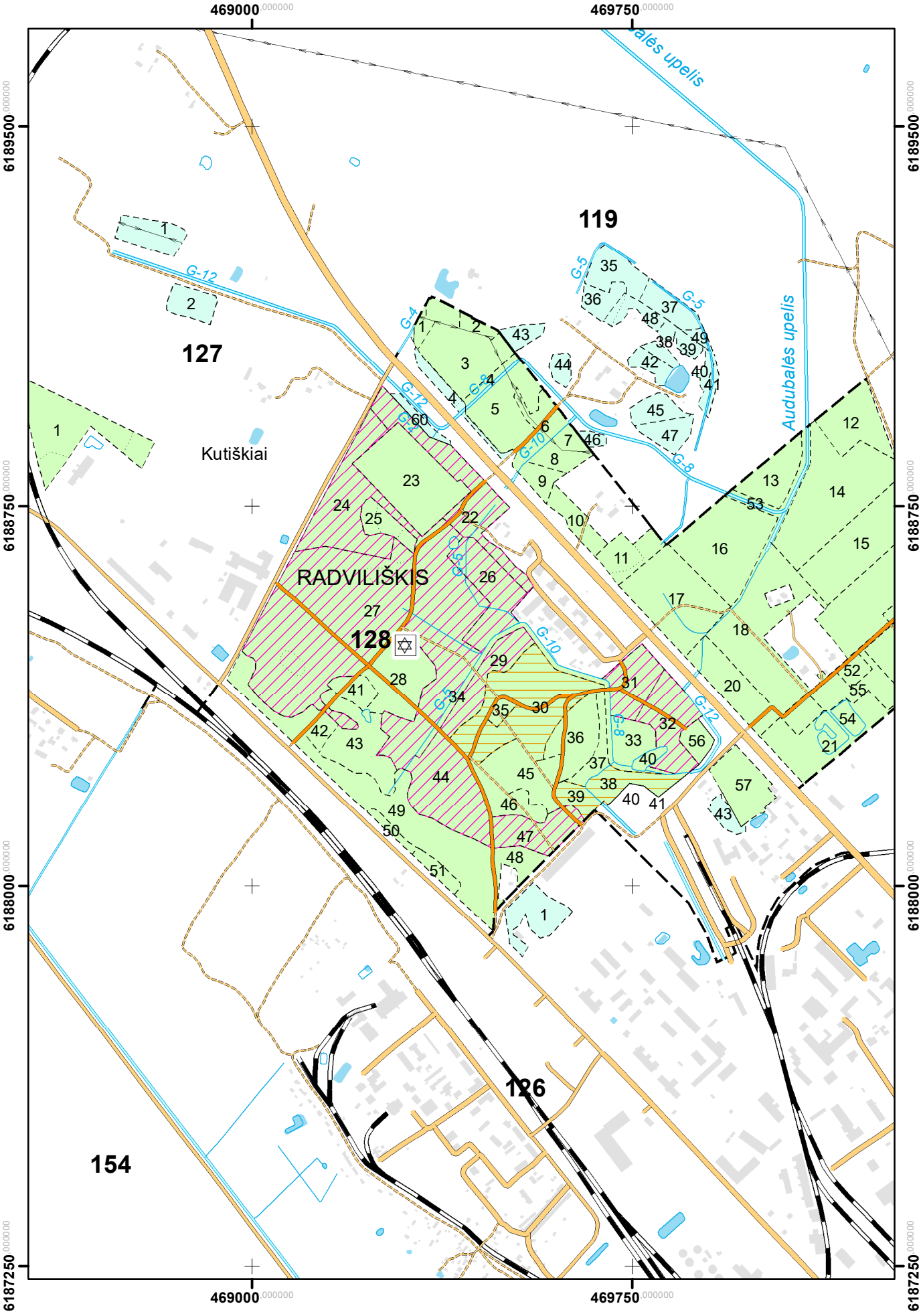

Radviliškio girininkija

M 1 : 10 000

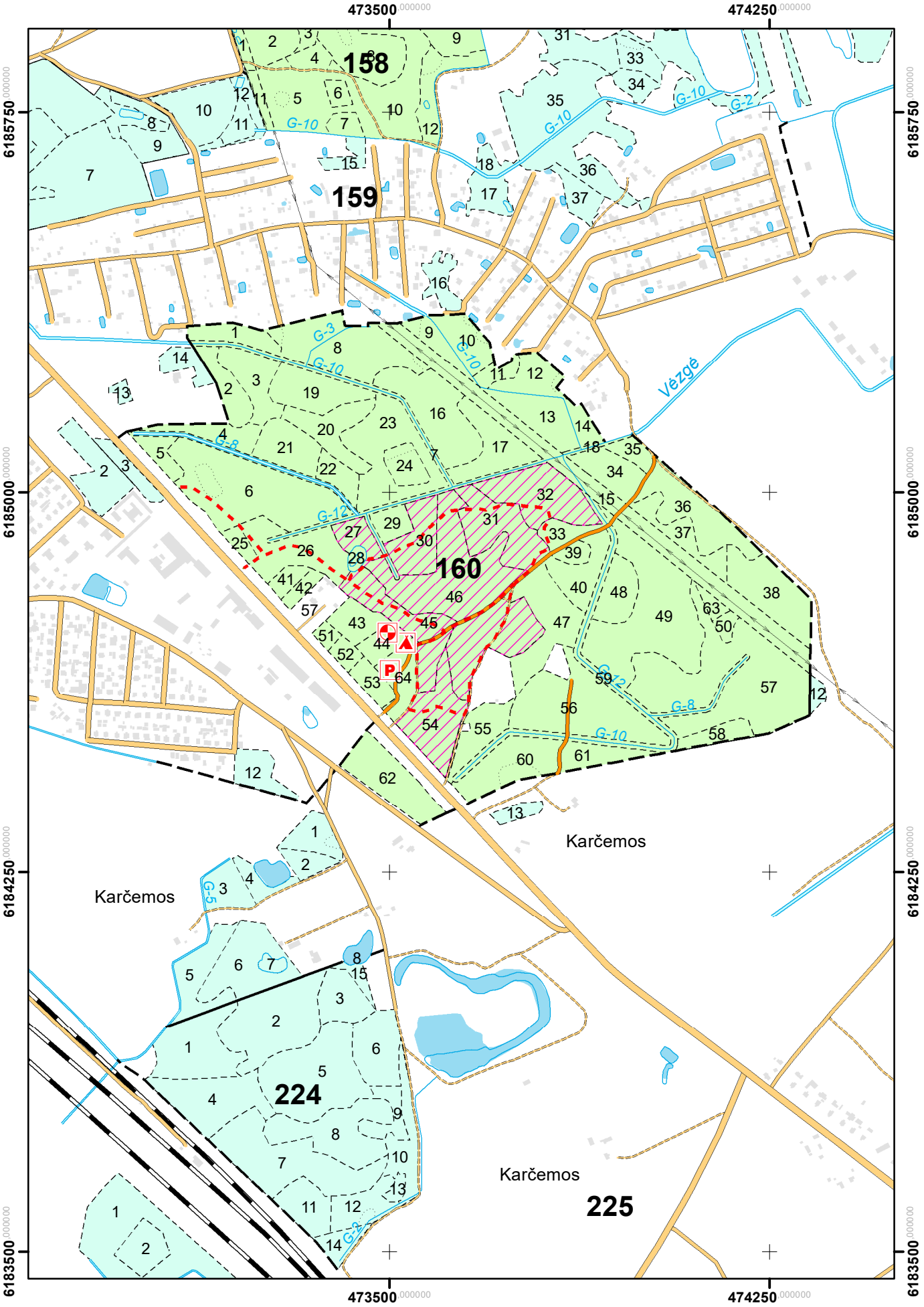

Radviliškio girininkija

M 1 : 10 000

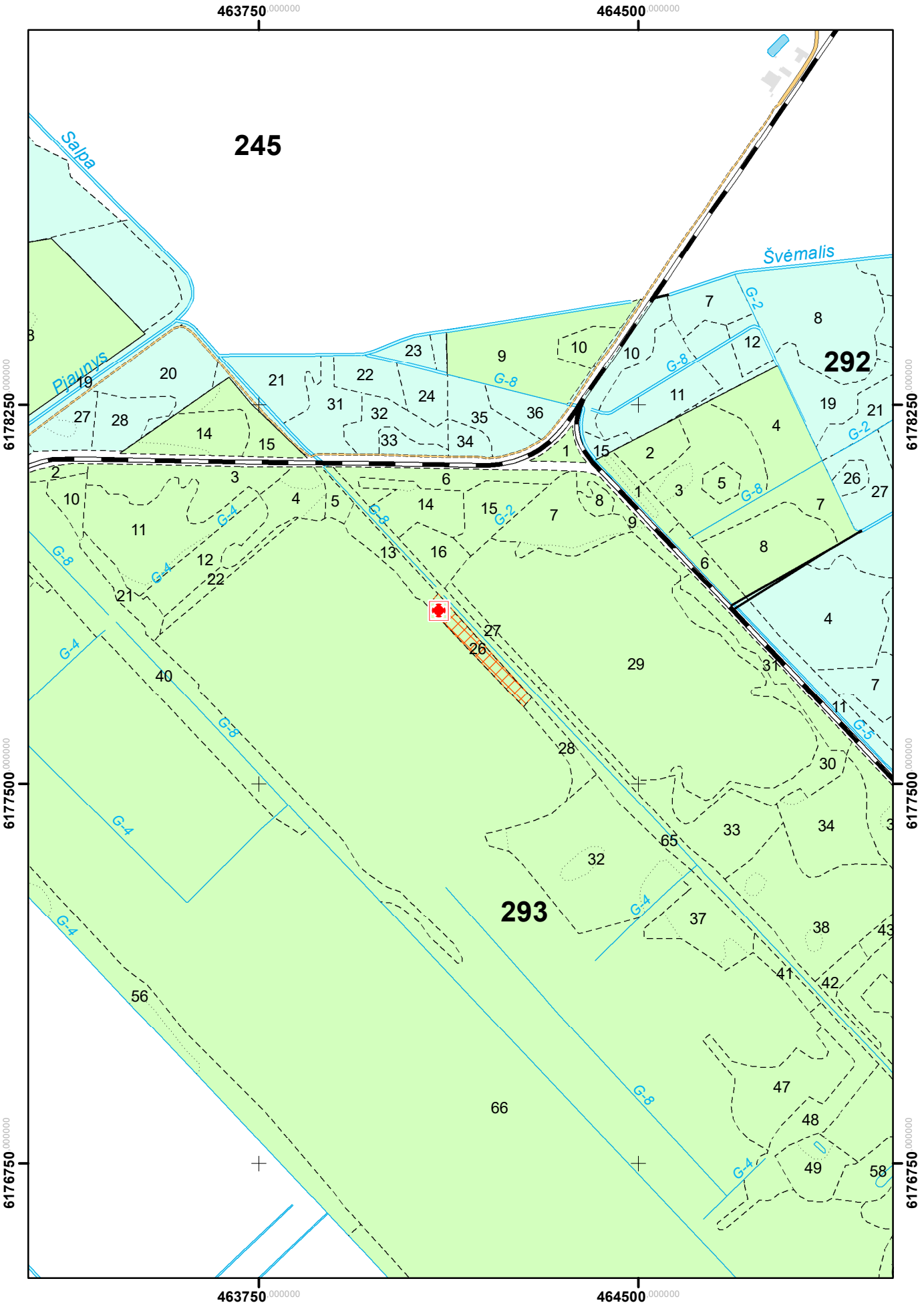

Ąžuoloto girininkija

M 1 : 10 000

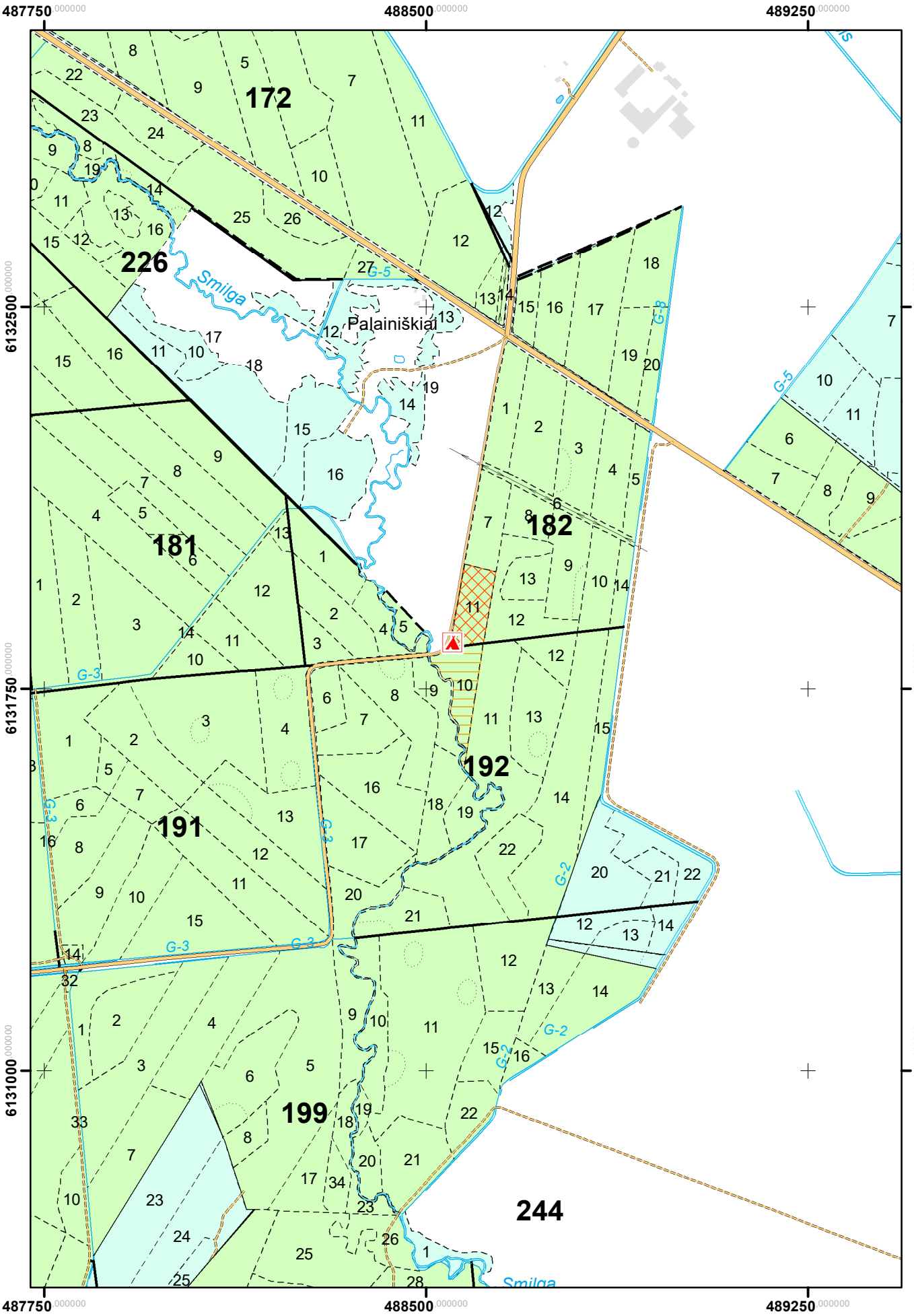

Josvainių girininkija

M 1 : 10 000

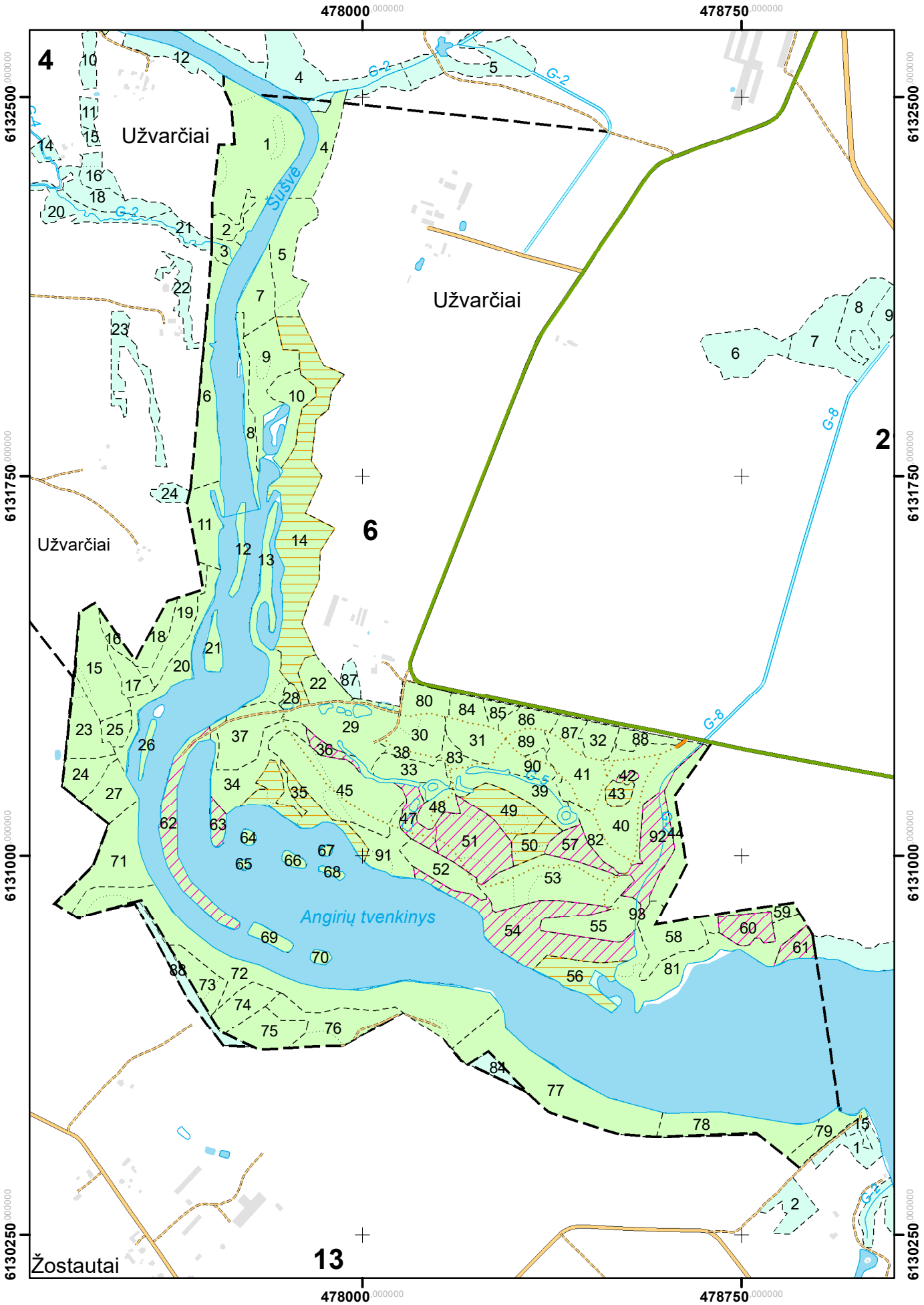

Lančiūnavos girininkija

M 1 : 10 000

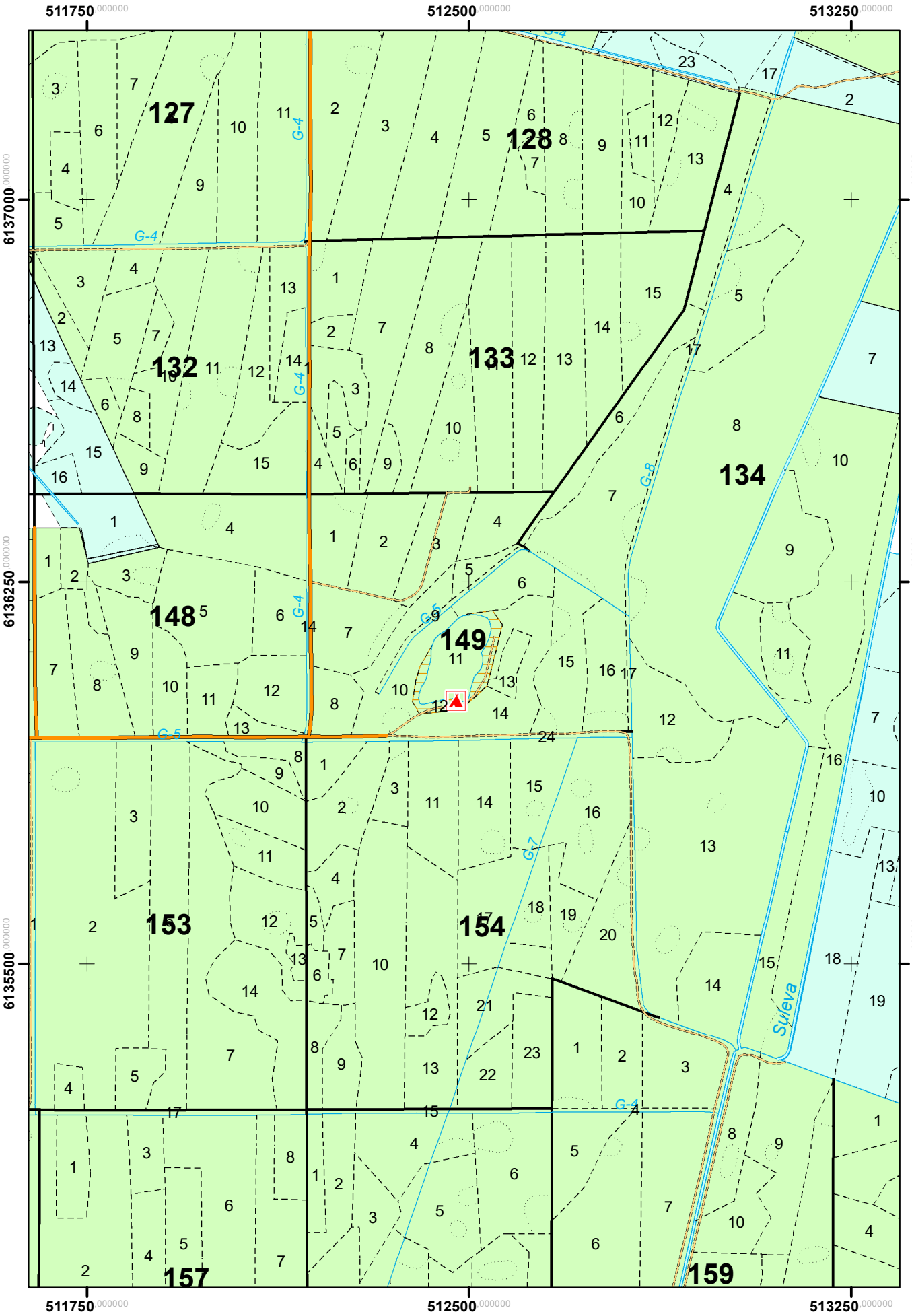

Kultūros paveldo objektų teritorijos

Sutartiniai ženklai

- Kultūros paveldo objektas
- Kultūros paveldo objektų teritorijos
- Kultūros paveldo objektų apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis
- Kultūros paveldo objektų vizualinės apsaugos pozonis
- Regioninio padalinio administruojami miškai
- Kitų naudotojų miškai

Radviliškio girininkija

M 1 : 10 000

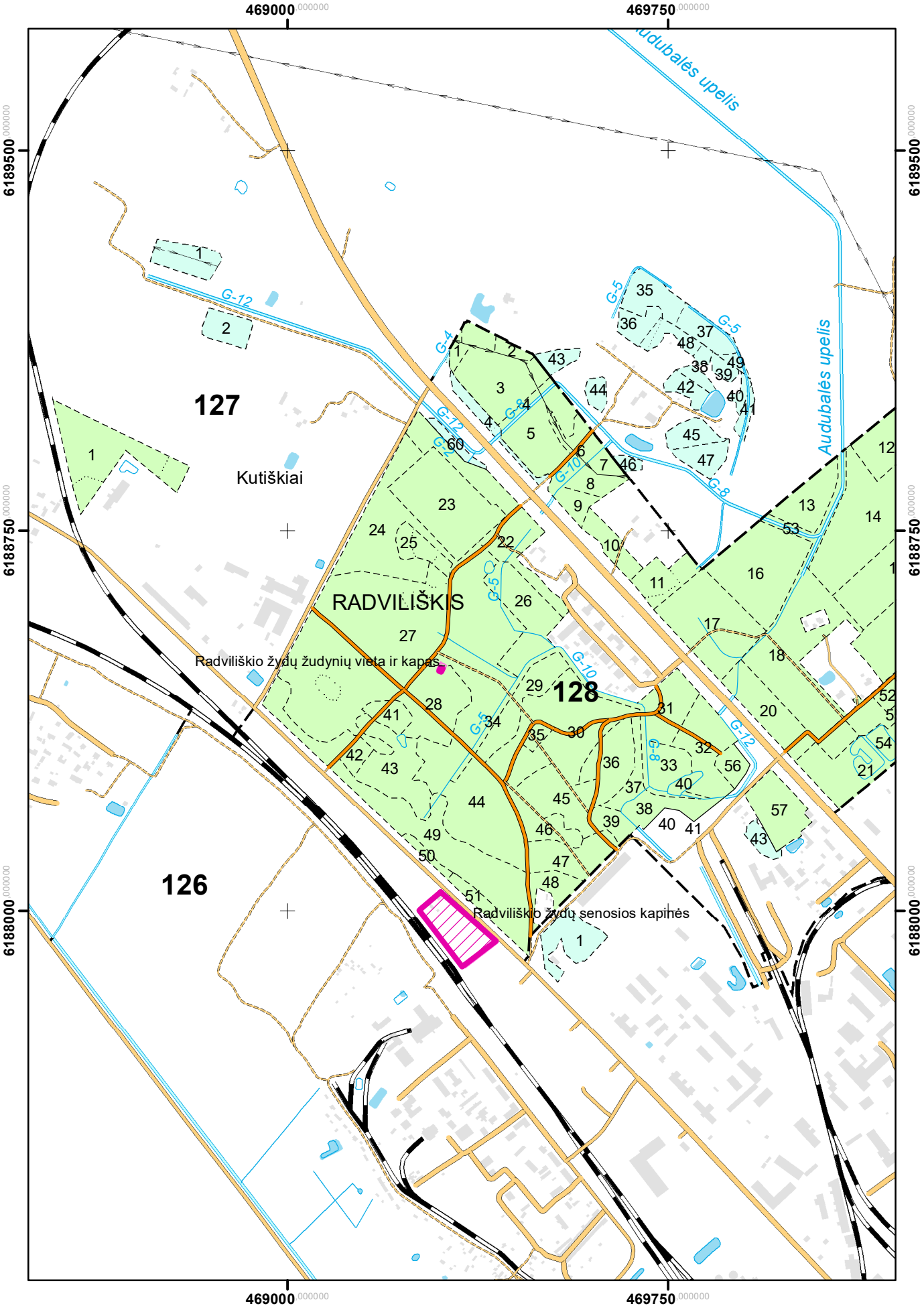

Legečių girininkija

M 1 : 10 000

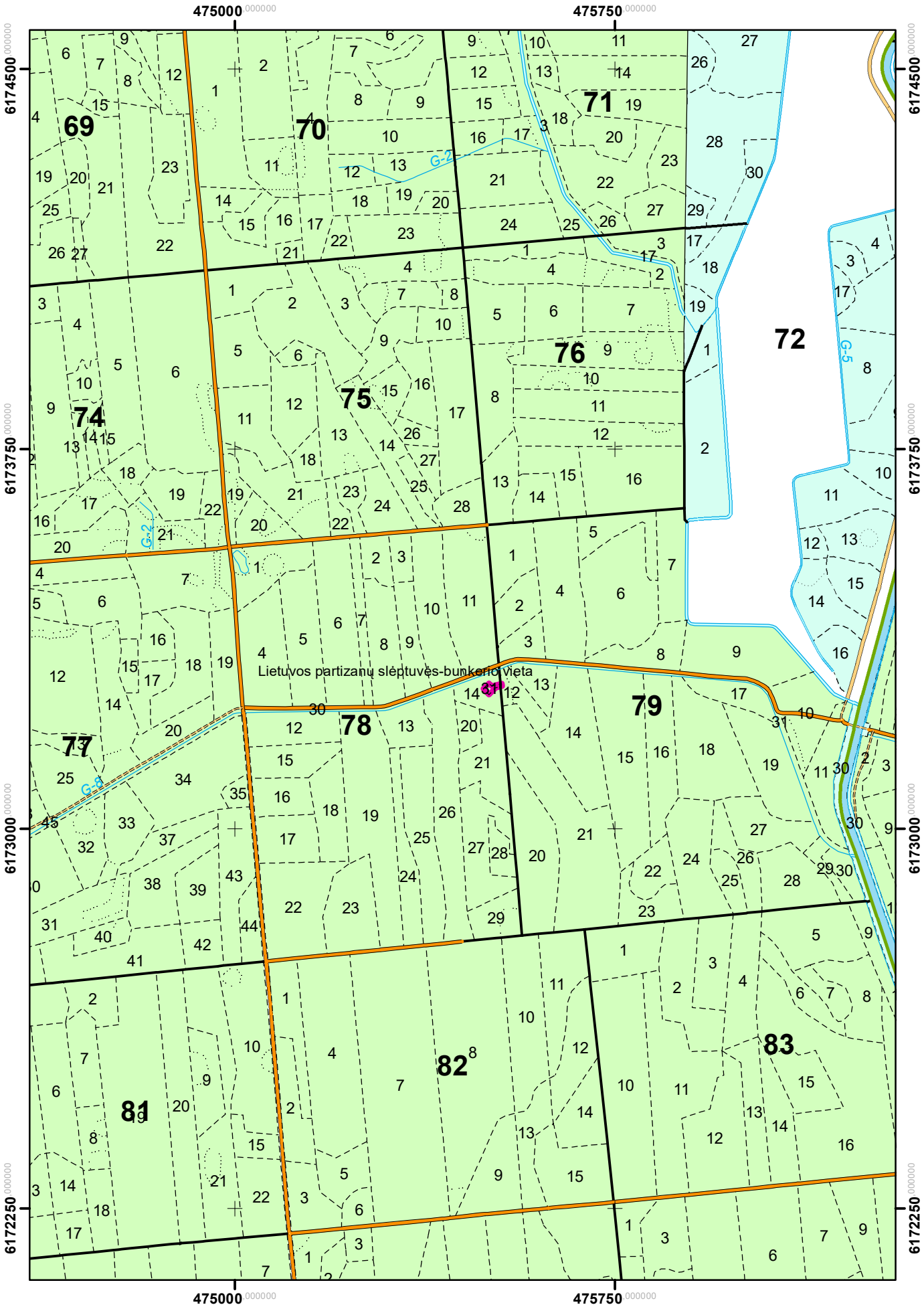

Legečių girininkija

M 1 : 10 000

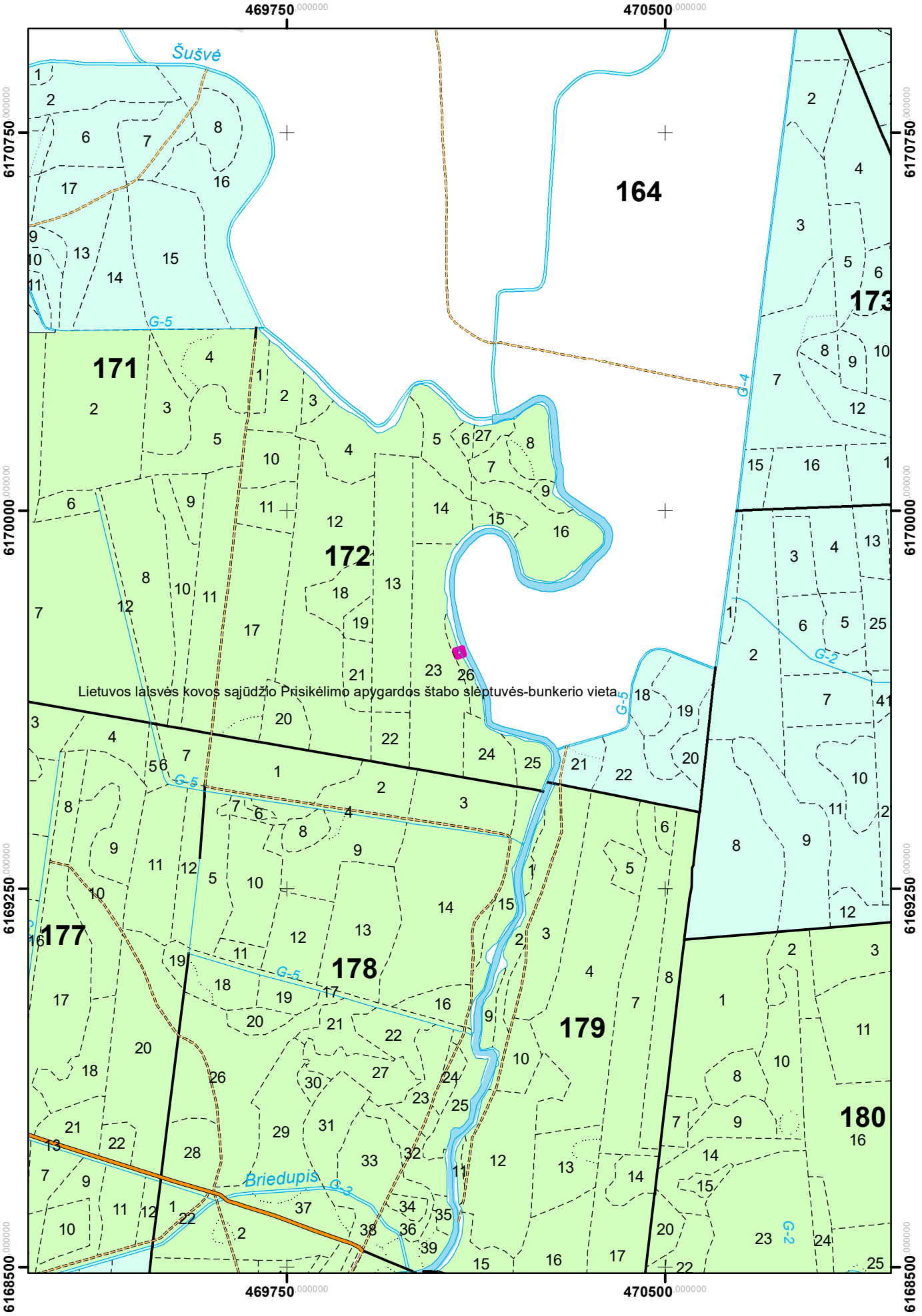

Legečių girininkija

M 1 : 10 000

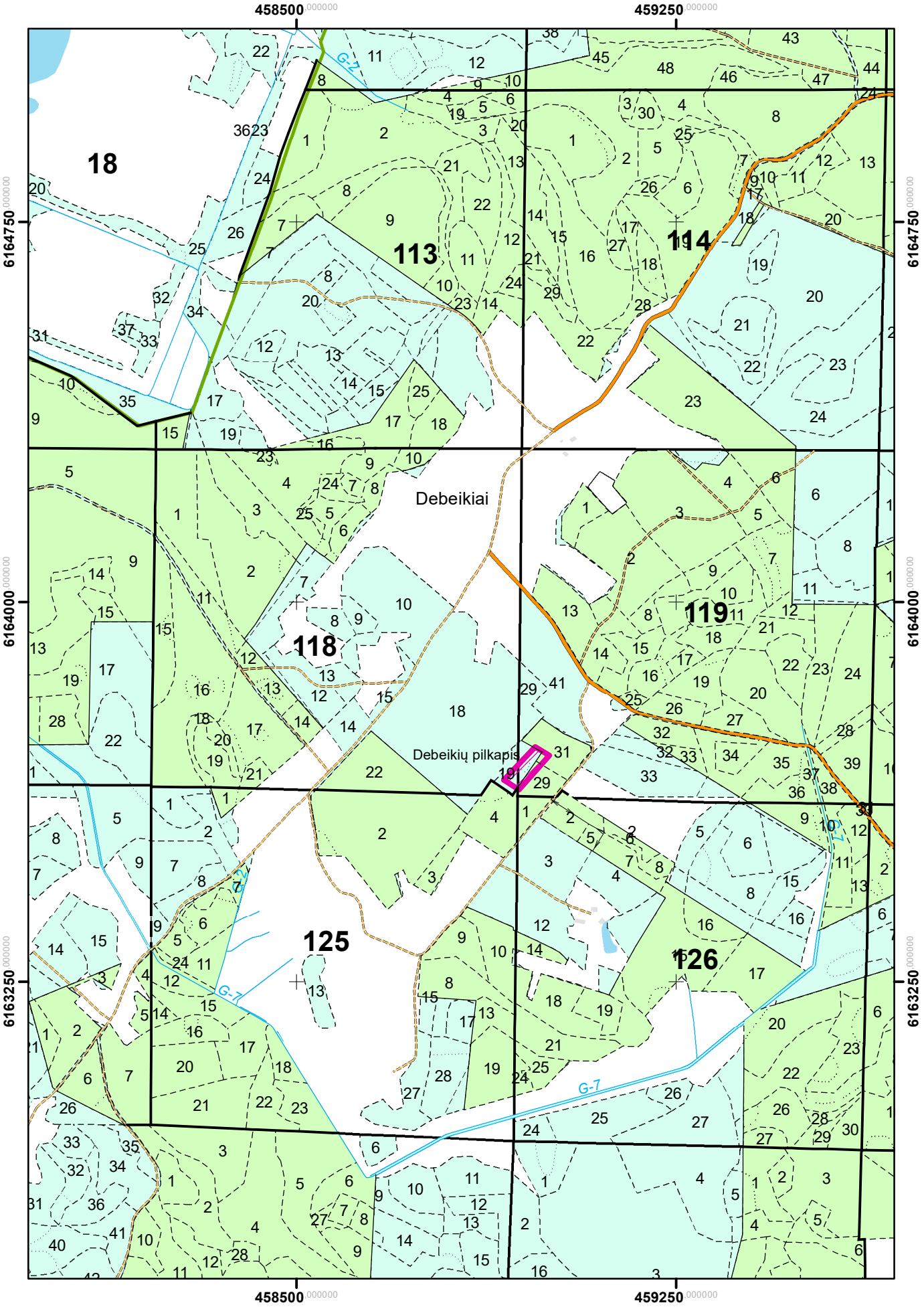

Legečių girininkija

M 1 : 10 000

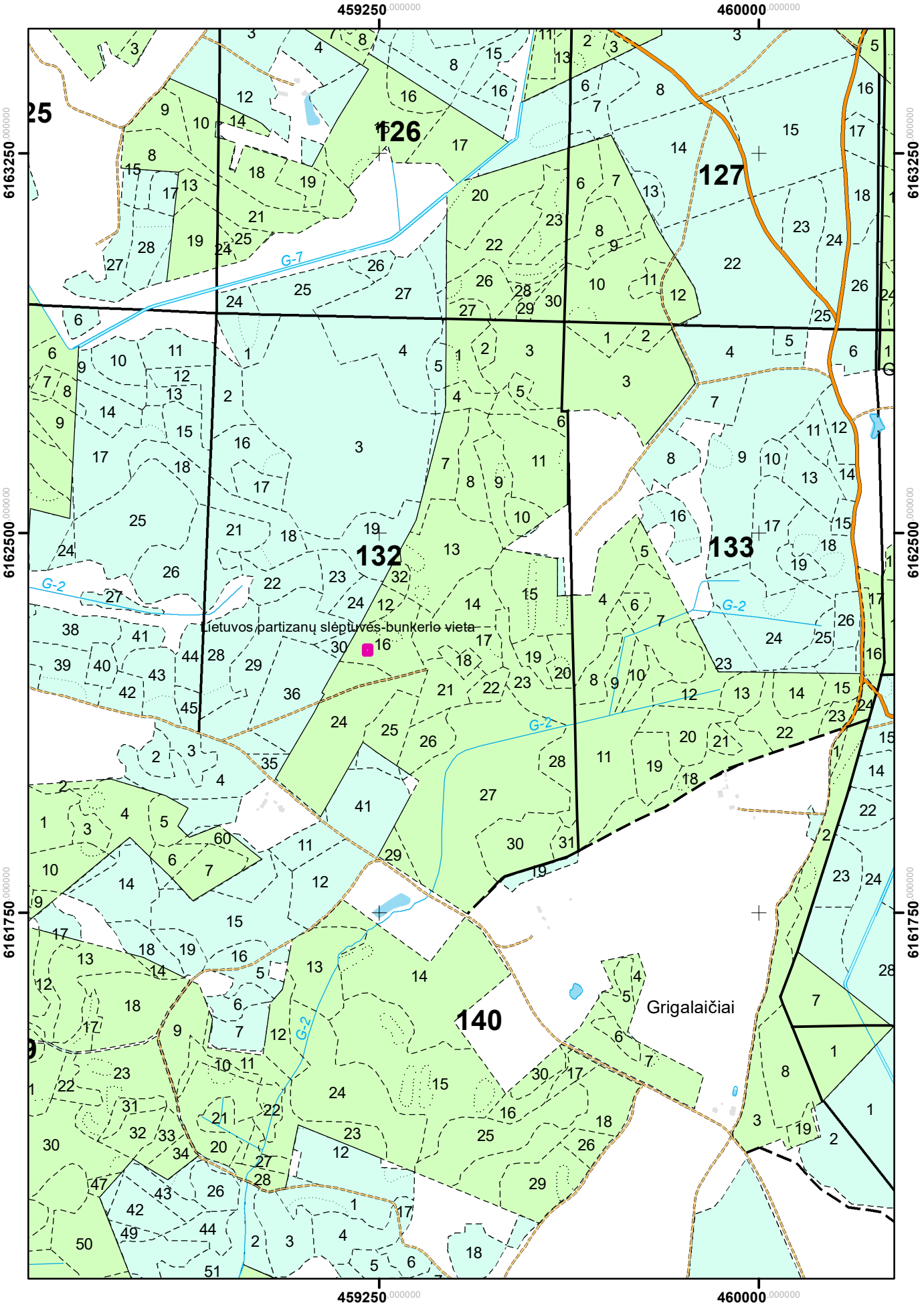

Baisogalos girininkija

M 1 : 10 000

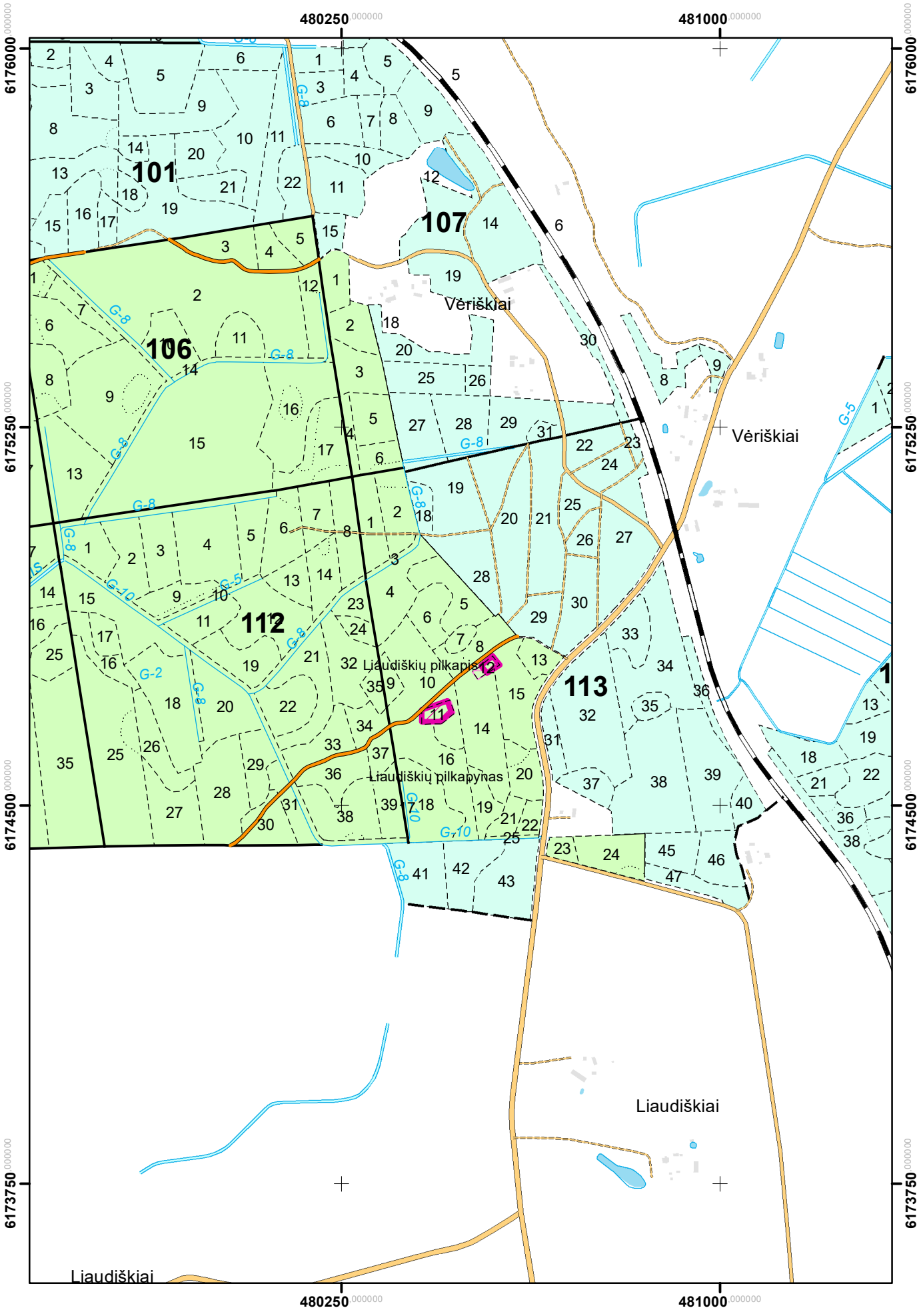

Baisogalos girininkija

M 1 : 10 000

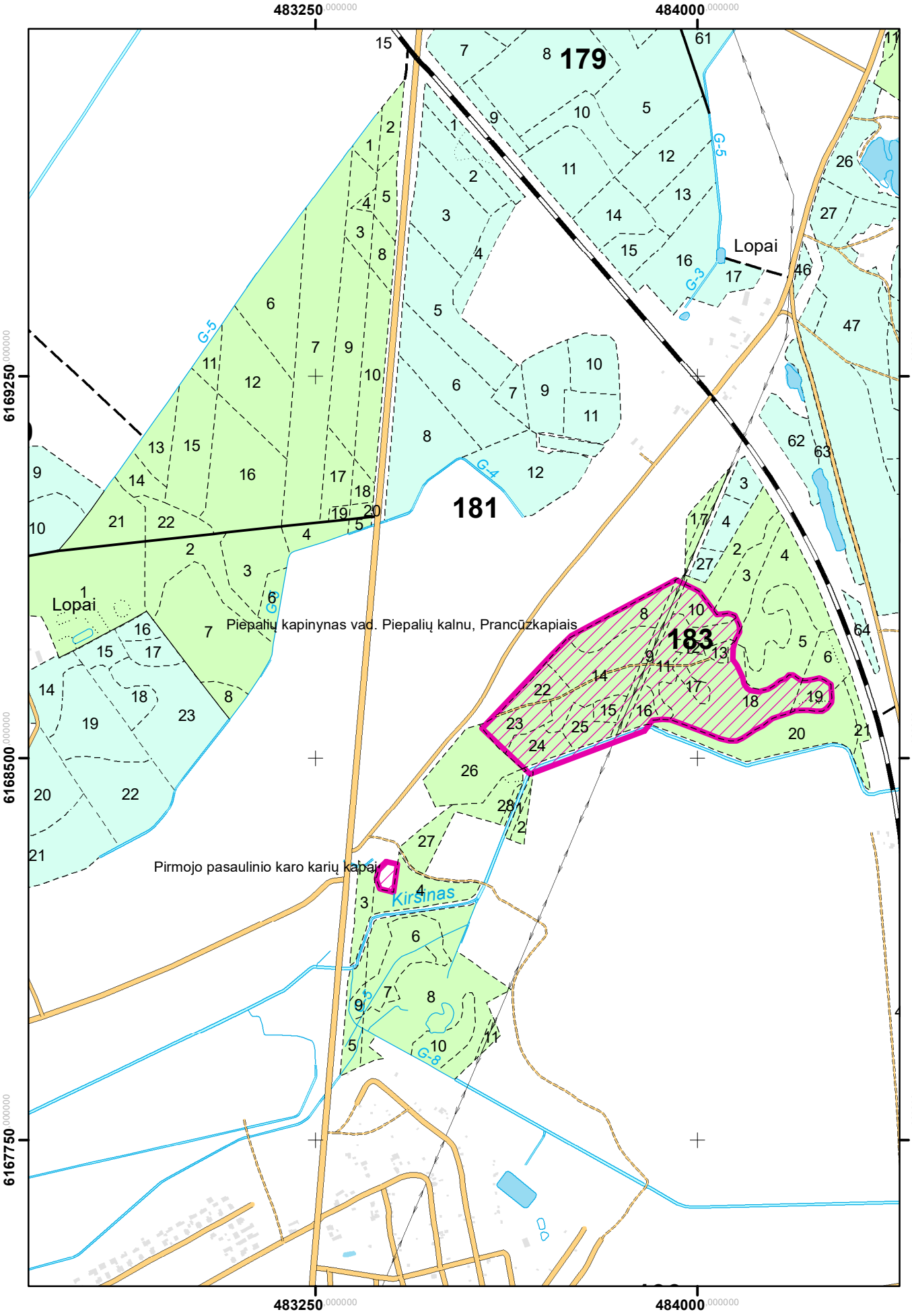

Baisogalos girininkija

M 1 : 10 000

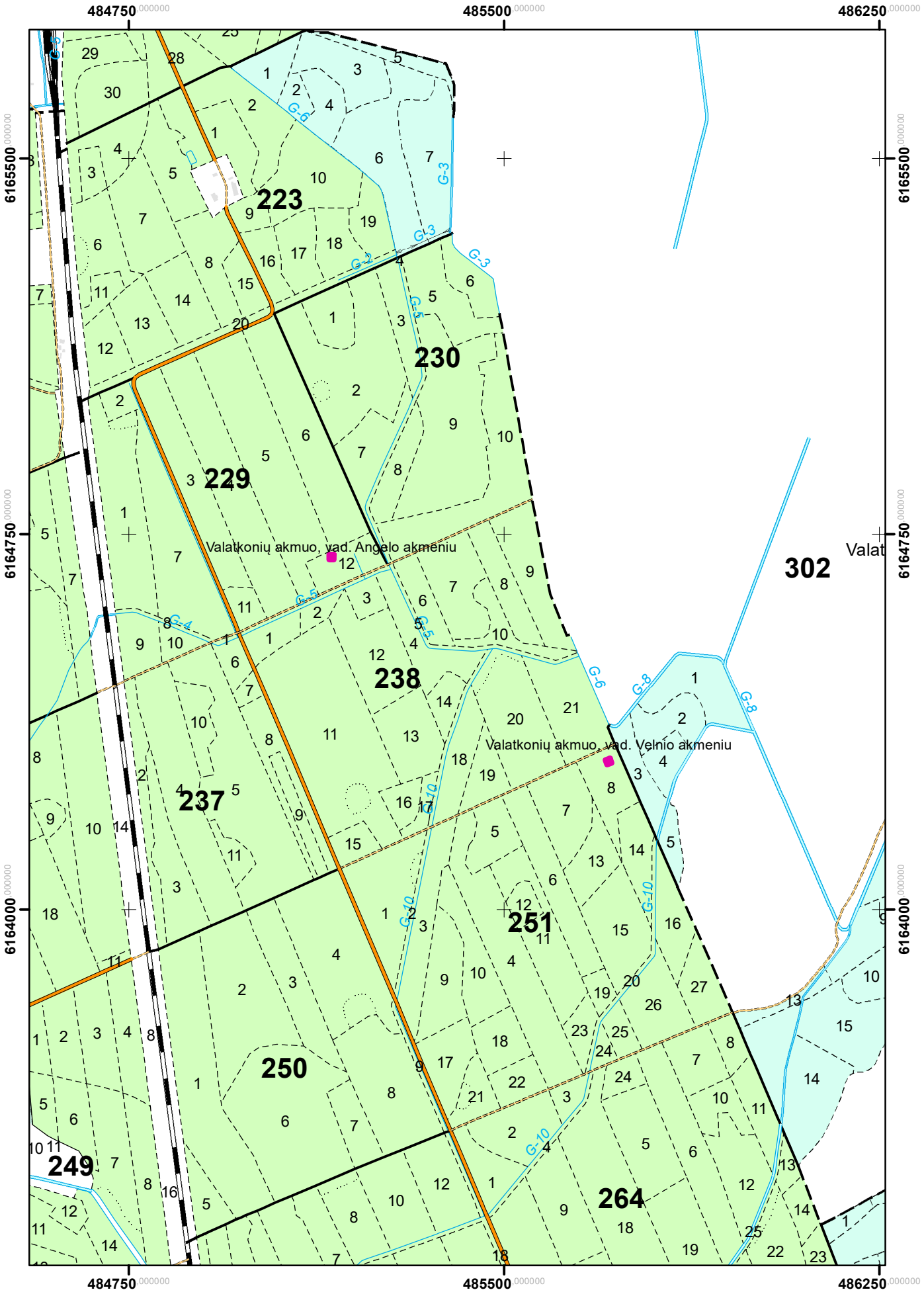

Baisogalos girininkija

M 1 : 10 000

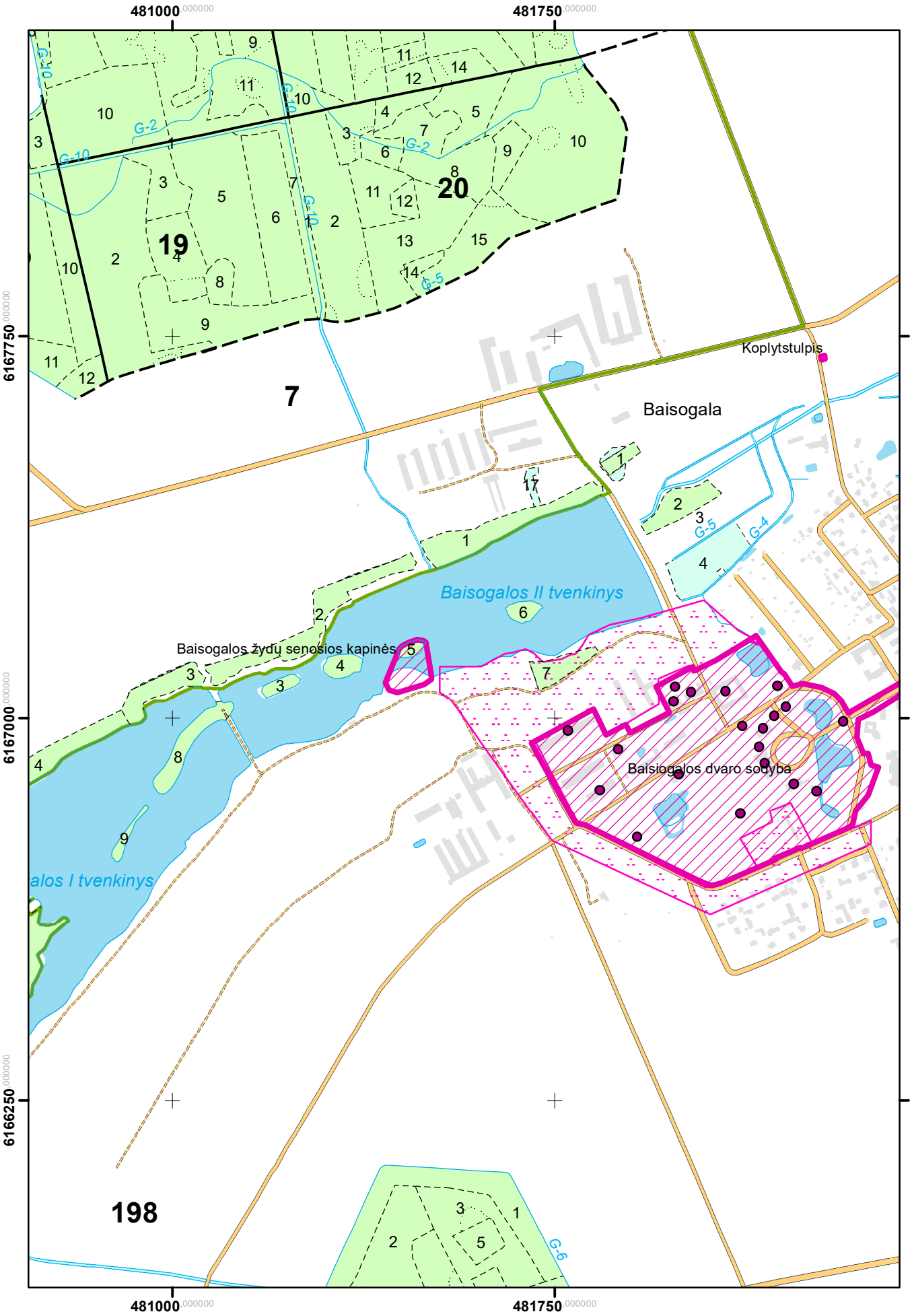

Pašušvio girininkija

M 1 : 10 000

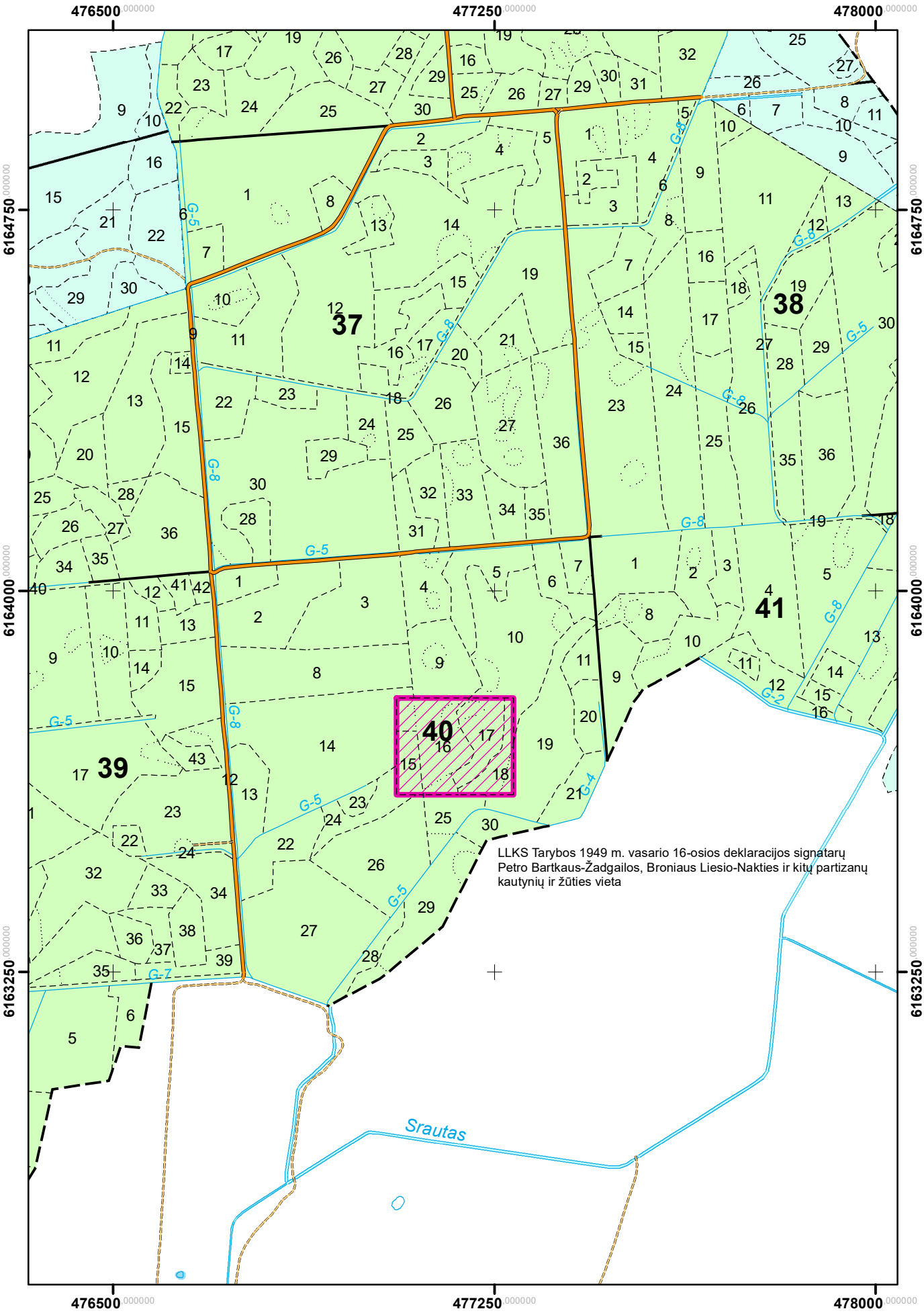

Pašušvio girininkija

M 1 : 10 000

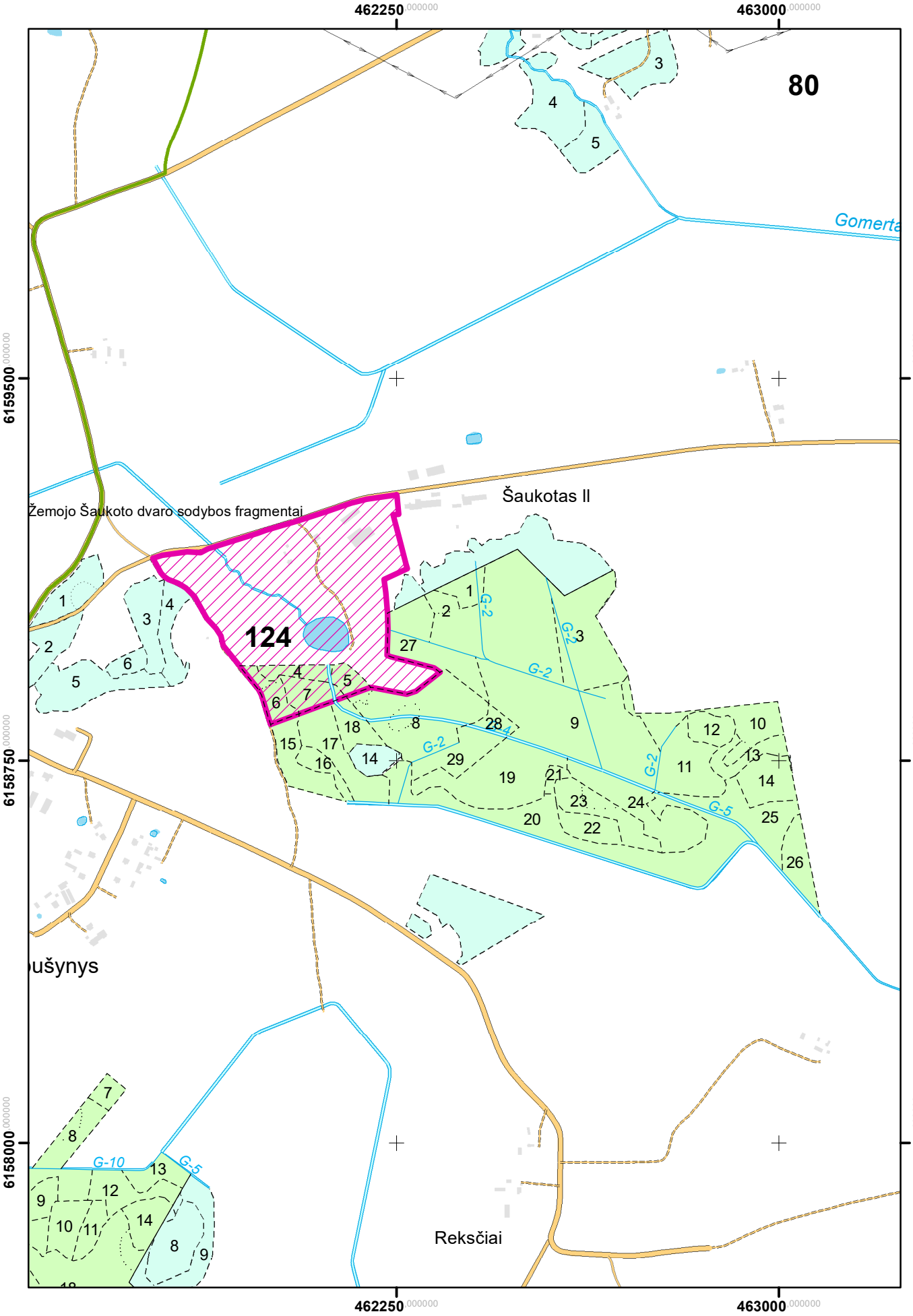

Pašušvio girininkija

M 1 : 10 000

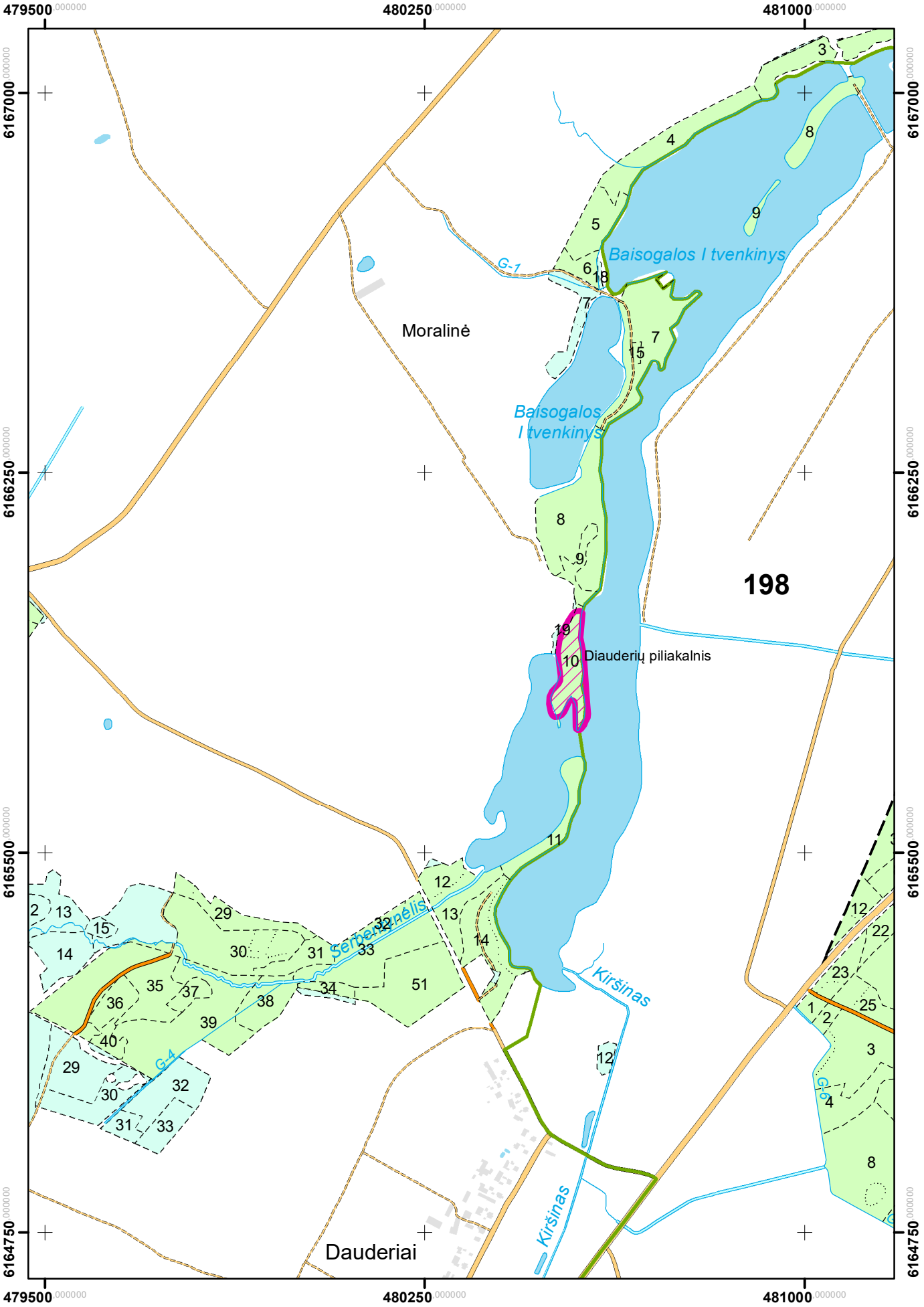

Pašušvio girininkija

M 1 : 10 000

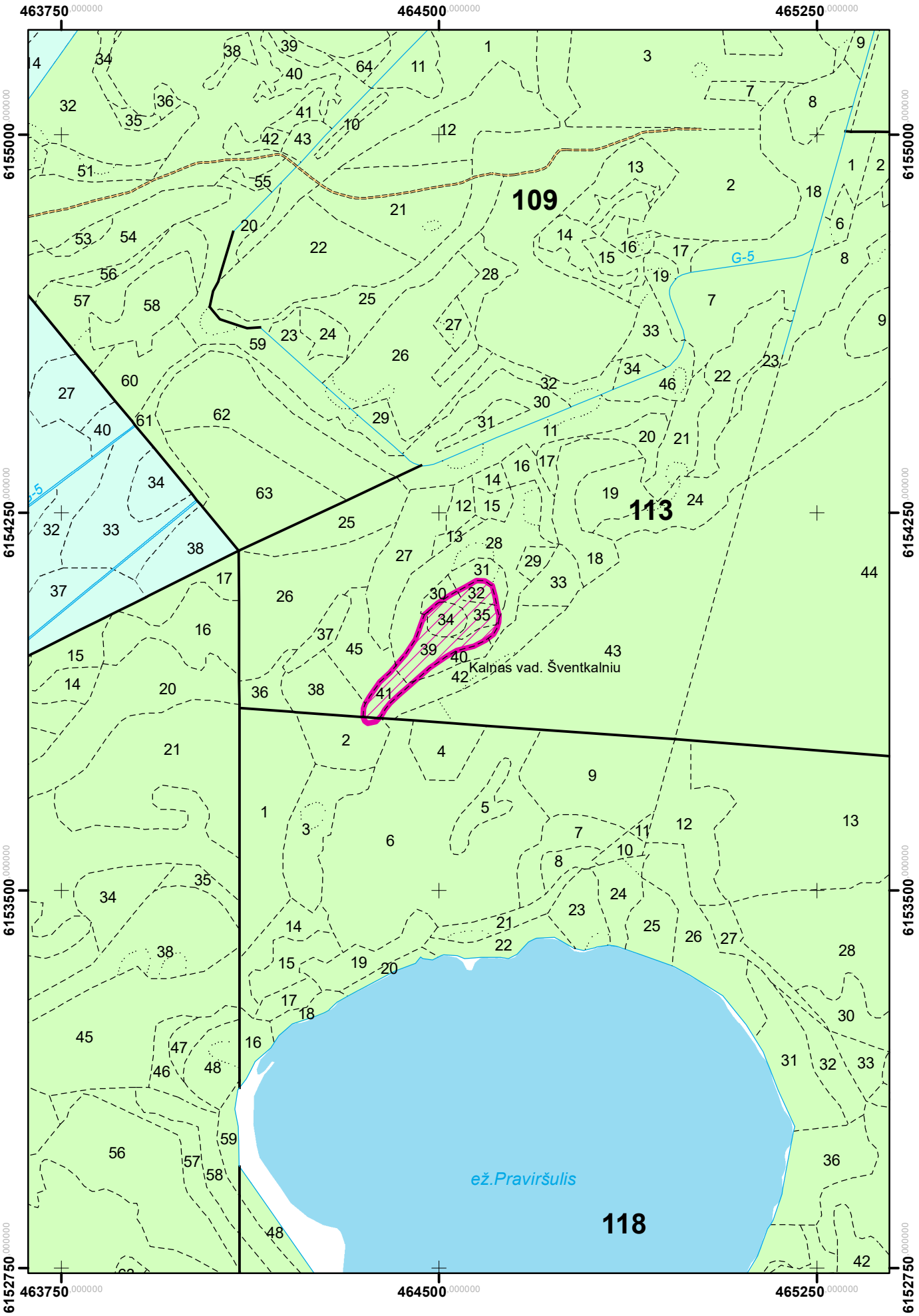

Ąžuoloto girininkija

M 1 : 10 000

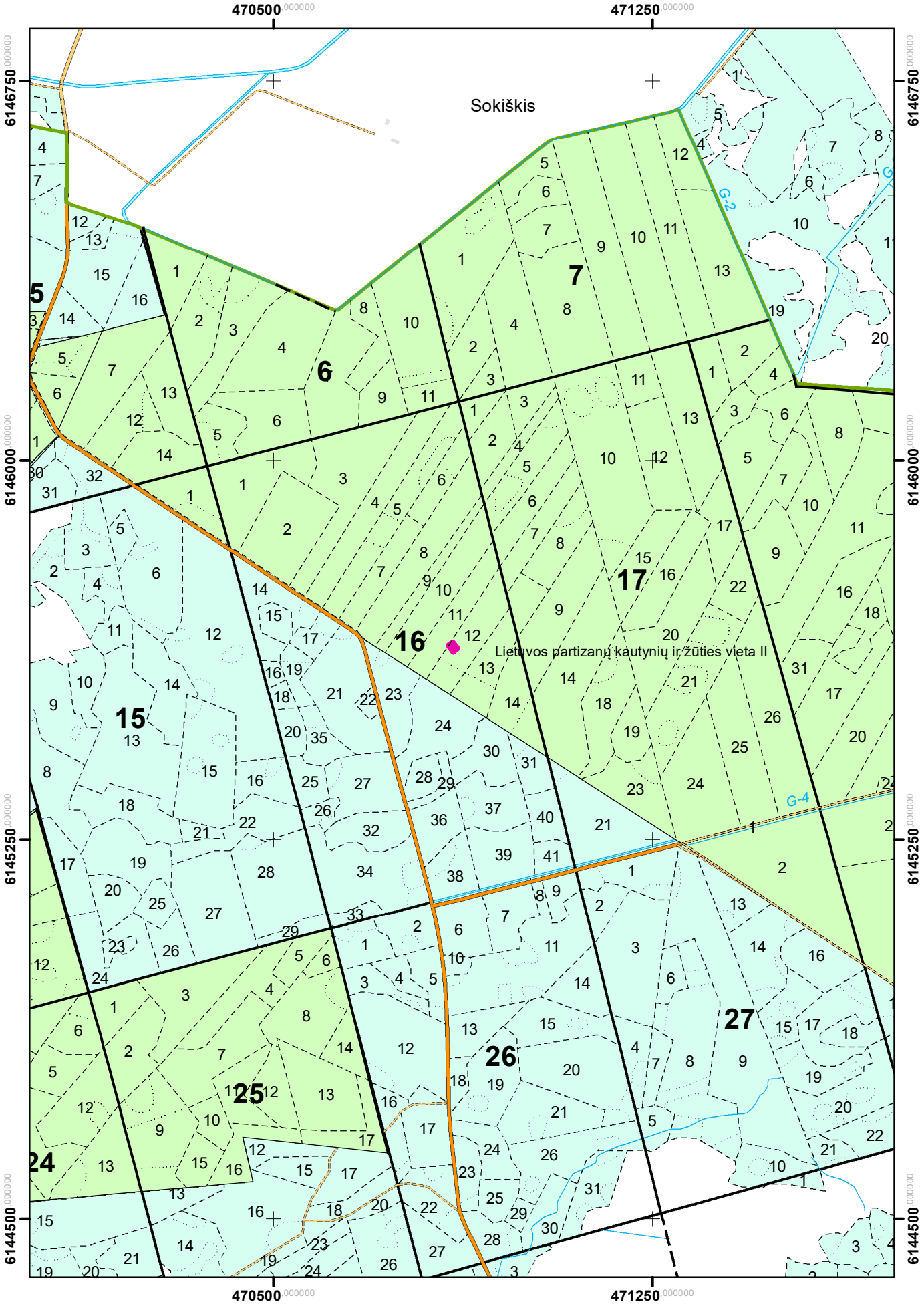

Ąžuoloto girininkija

M 1 : 10 000

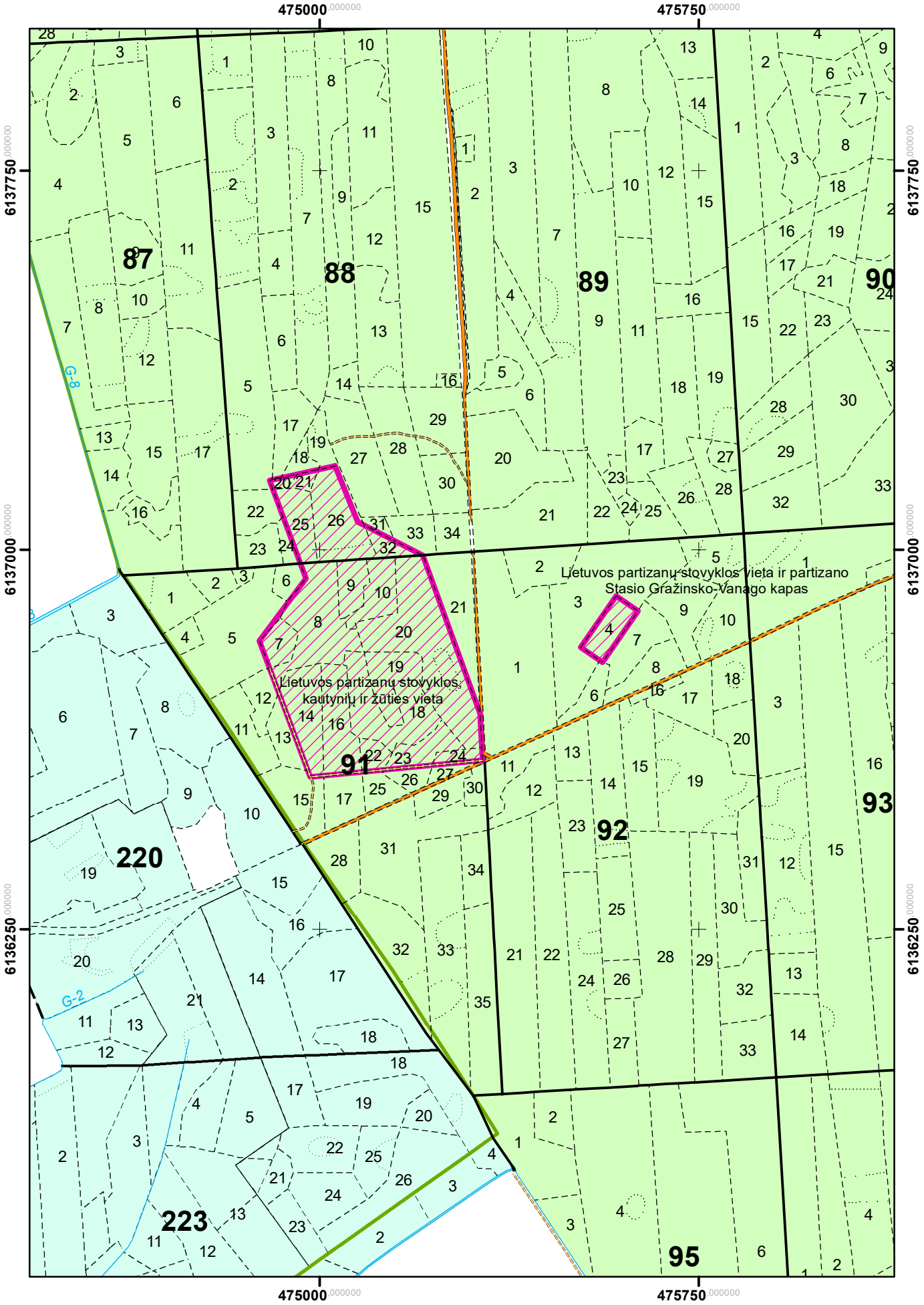

Josvainių girininkija

M 1 : 10 000

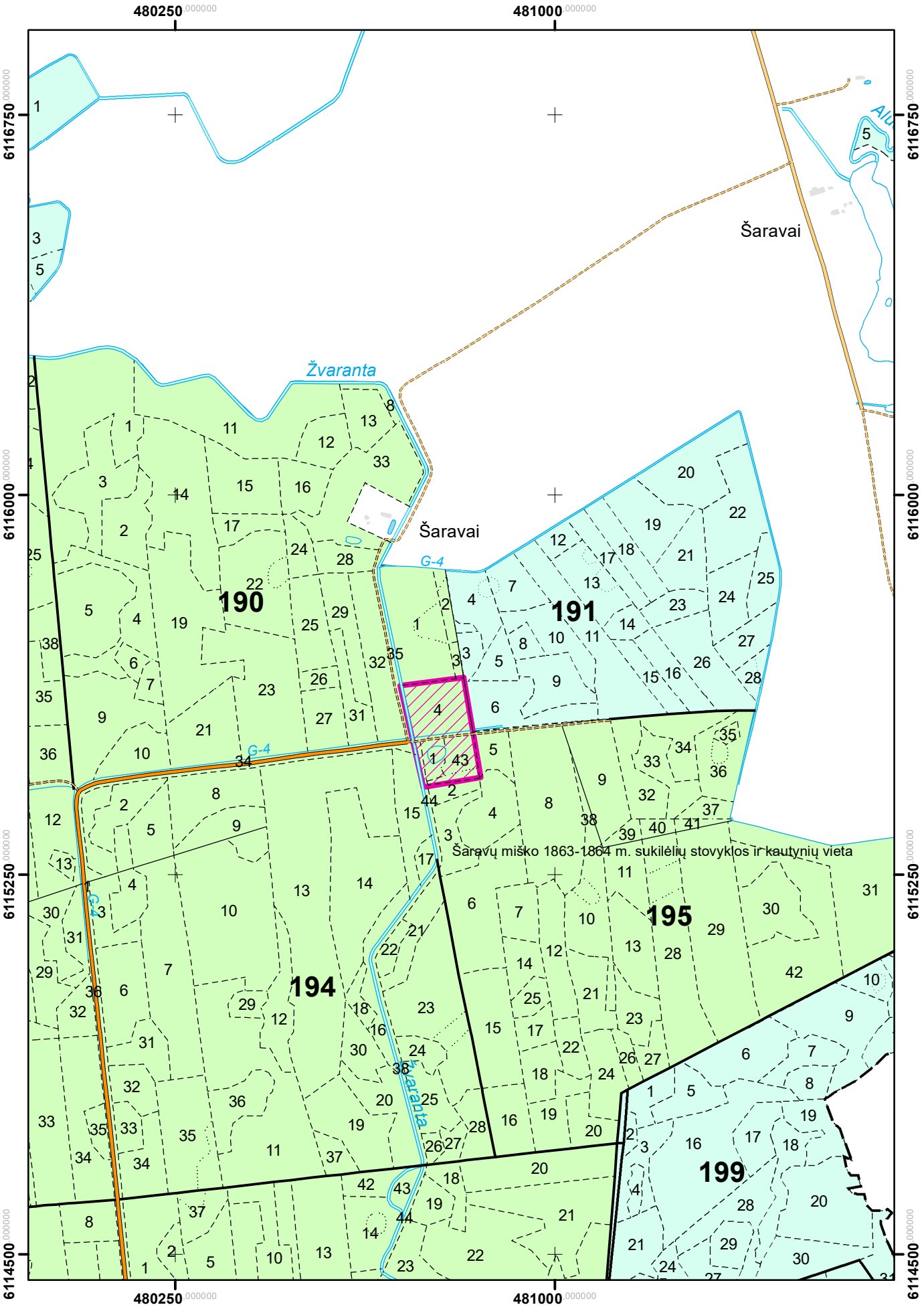

Lančiūnavos girininkija

M 1 : 10 000

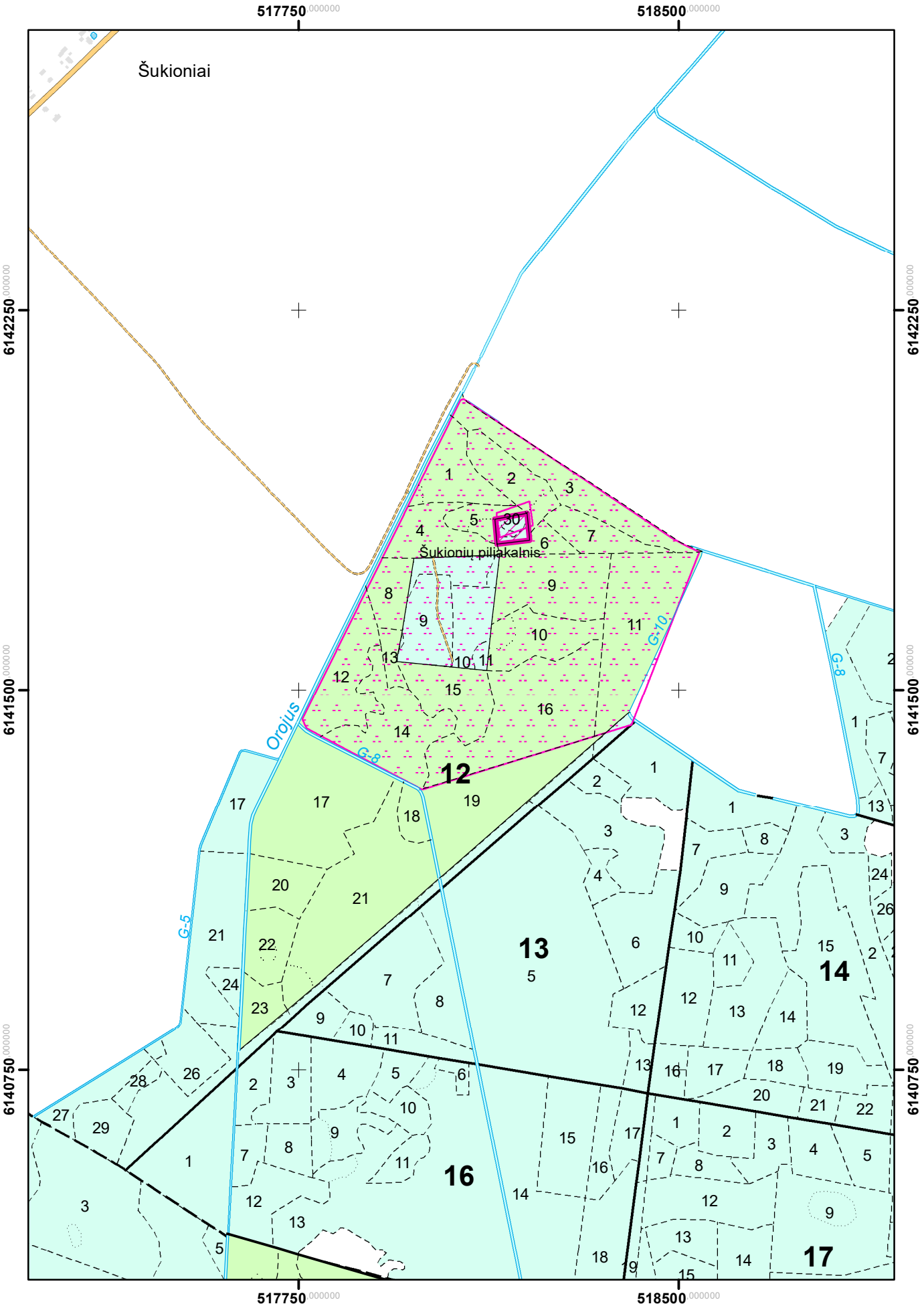

Lančiūnavos girininkija

M 1 : 10 000

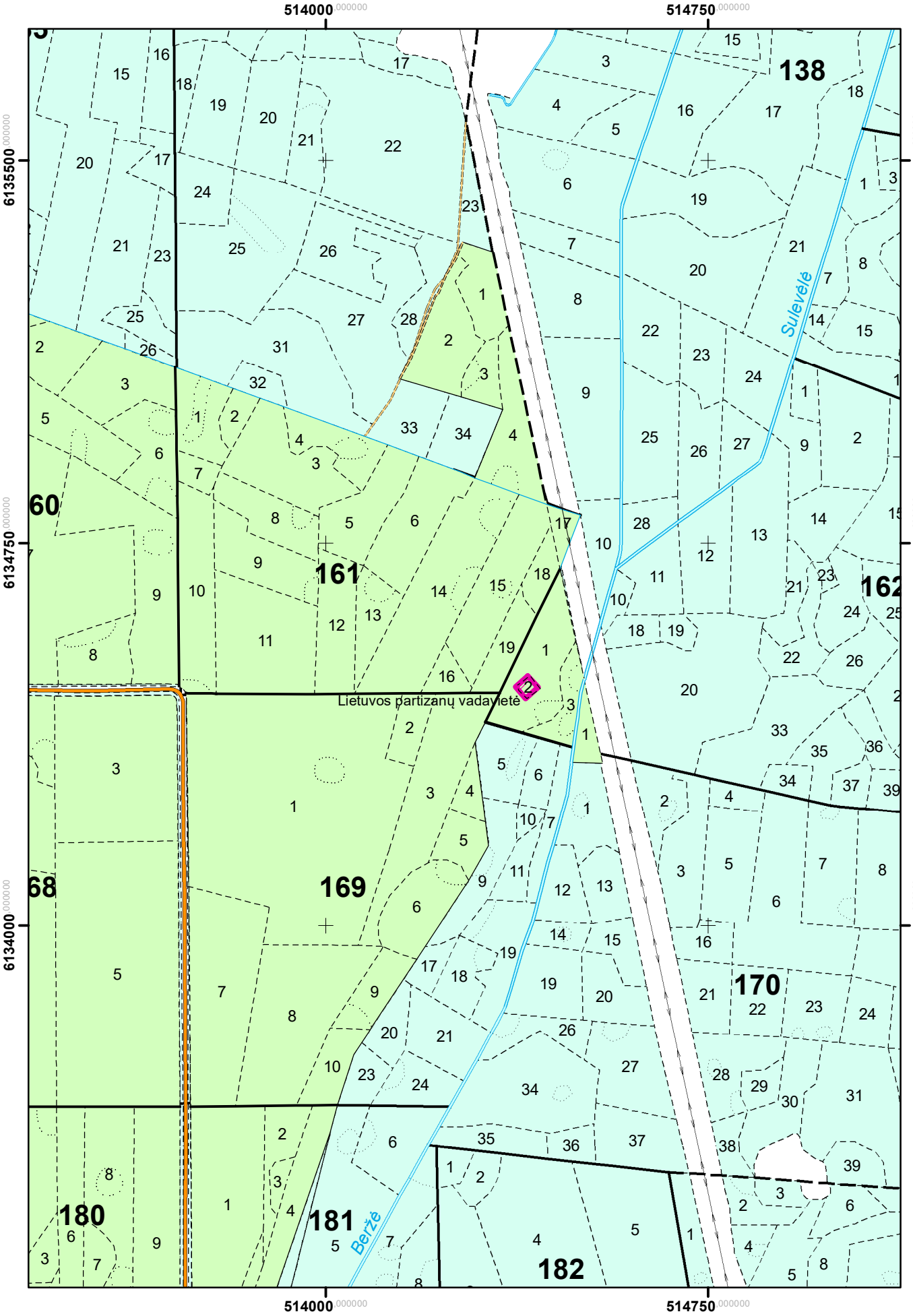

Kėdainių girininkija

M 1 : 10 000

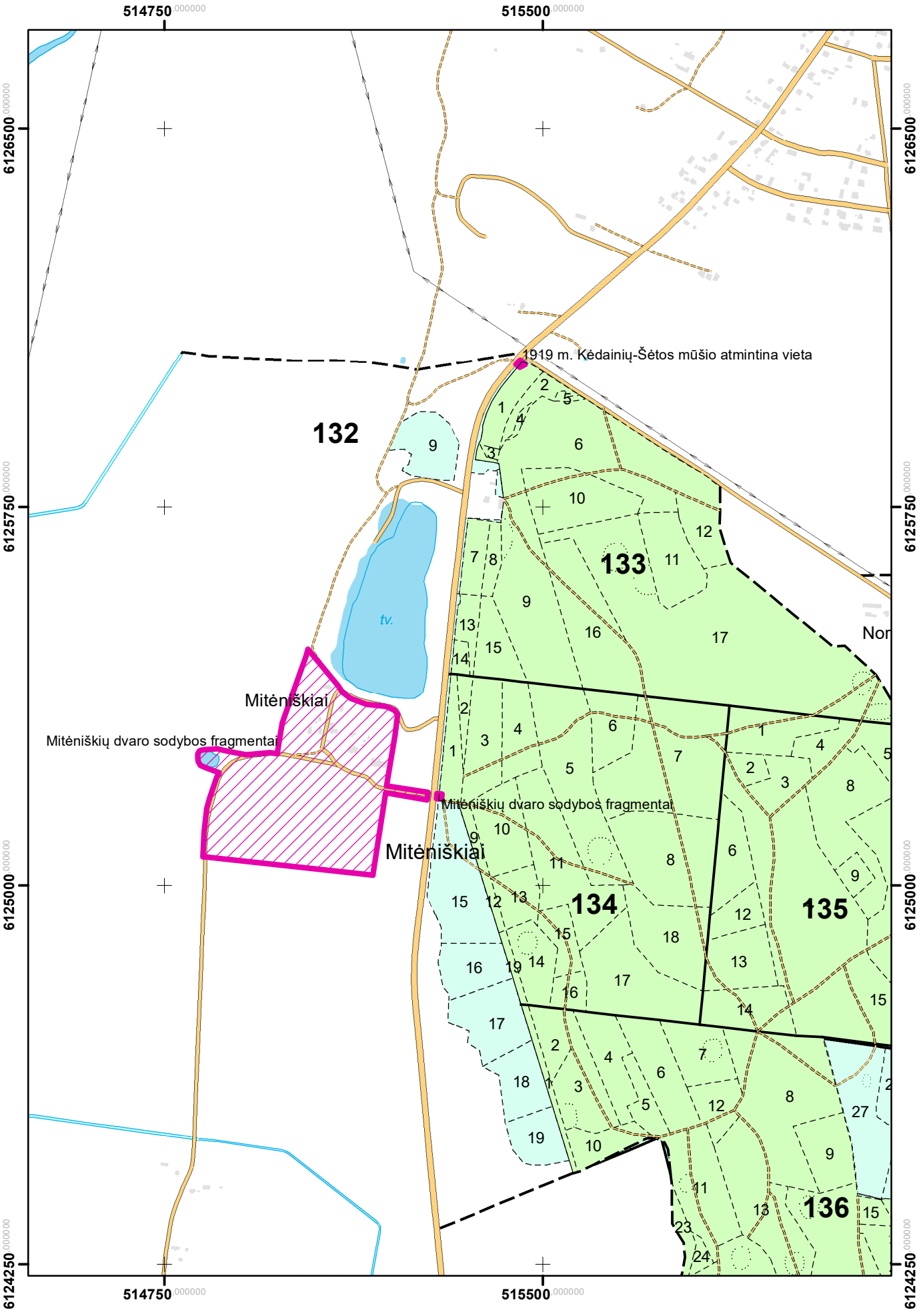

Projektuojamų transporto stovėjimo aikštelių techniniai projektai

Baisogalos girininkija

M 1 : 5000

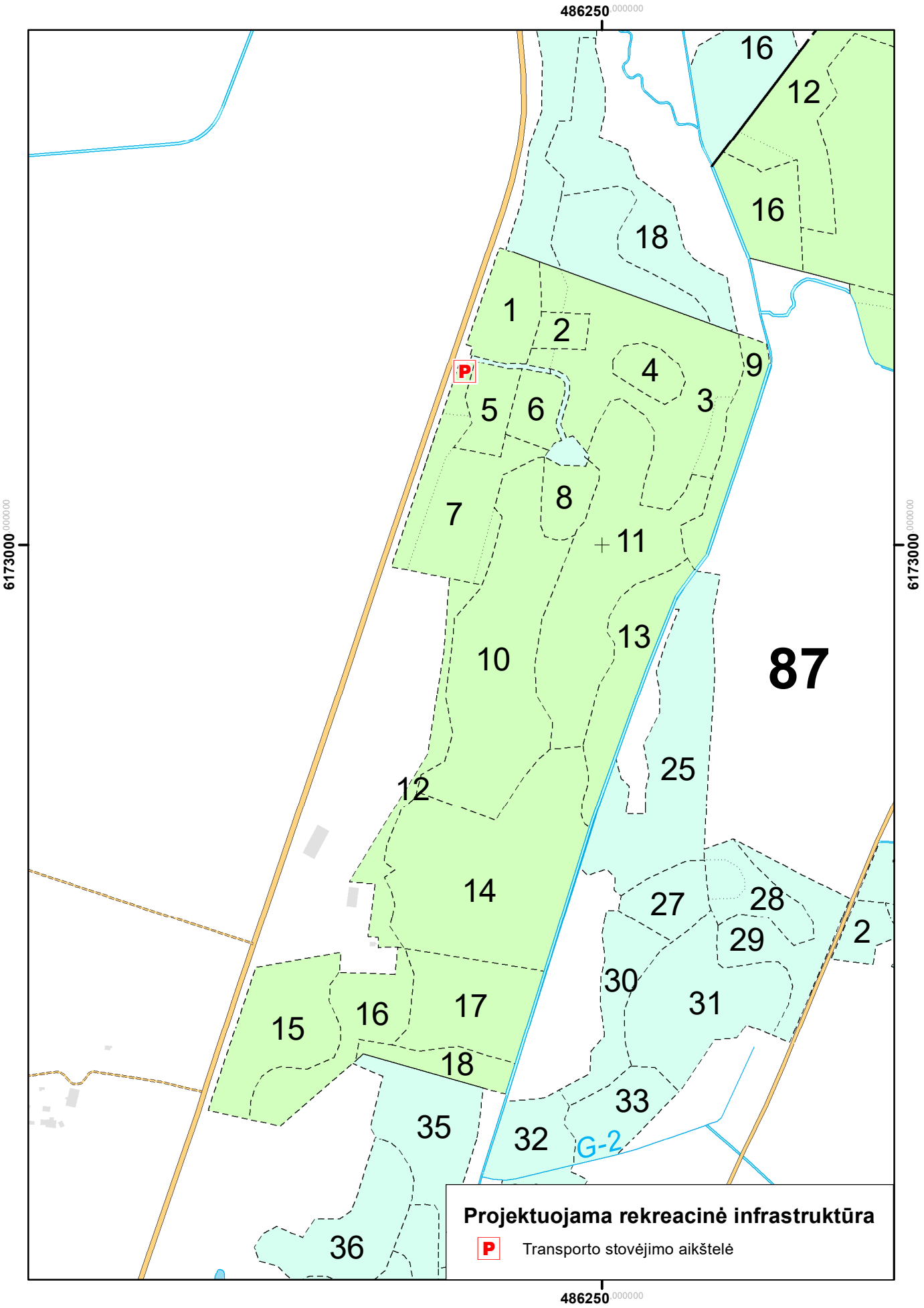

KITŲ I GR. NESUDĖTINGŲ INŽINERINIŲ STATINIŲ - AIKŠTELIŲ
(PRIE LANKYTINO OBJEKTO - MEMORIALO ŽYDŲ ŽUDYNIŲ VIETAI
ATMINTI "ŠVIESOS ŽVAIGŽDĖS BUVEINĖ"),
RADVILIŠKIO R.SAV., ŠEDUVOS MIESTO SEN., PAKUTENIŲ K.
SUPAPRASTINTAS STATYBOS PROJEKTAS

OBJEKTAS	NESUDĖTINGAS STATINYS
UŽSAKOVAS/STATYTOJAS	VŠĮ "DINGĘS ŠTETLAS"-ŠEDUVOS ŽYDŲ ISTORIJOS MUZIEJUS
STADIJA	SUPAPRASTINTAS STATYBOS PROJEKTAS
TOMAS	304.P

PROJEKTO VADOVAS ATES. NR. A 1882
EIMANTAS SLUŠNIS
TVIRTINU:

Parašas.....

LIETUVOS RESPUBLIKA UAB ASD Project KAUNAS

UŽSAKOVAS
TVIRTINU,
VŠĮ „DINGĘS ŠTETLAS“ – ŠEDUVOS ŽYDŲ ISTORIJOS MUZIEJUS“
DIREKTORIUS JONAS HERAKLIS DOVYDAITIS

Parašas.....

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Projektuojami kiti inžineriniai statiniai – aikštelės, miškų ūkio paskirties žemėje. Projektuojamos naujos aikštelės žemės sklype Pakutenių k., Šeduvos miesto sen., Radviliškio r.sav. unik.nr. 4400-4244-3310, kadastrinis numeris 7192/0009:48 Vėriškių k.v. Sklypo nuosavybės teisė Lietuvos Respublika, patikėjimo teisė suteikta Valstybinių miškų urėdijai. Aikštelės yra suplanuotos rengiamame specialiajame miškotvarkos projekte.

Pav. situacijos schema

Projektuojami kitos paskirties inžineriniai statiniai – aikštelės, priskiriami I gr. nesudėtingiems statiniams, pagal STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“.

Aikštelės reikalingos sustoti autobusams lankant memorialą žydų žudynių vietai atminti „Šviesos žvaigždės buveinė“, kuris yra giliau miške.

Kval. patv. dok. nr.	UAB ASD Project www.asdproject.lt info@asdproject.lt + 370 613 99 774			Statinio projekto pavadinimas: Kitų I gr. nesudėtingų inžinerinių statinių - aikštelių (prie lankytino objekto - memorialo žydų žudynių vietai atminti "Šviesos žvaigždės buveinė"), Radviliškio r.sav., Šeduvos miesto sen., Pakutenių k. supaprastintas statybos projektas	
A 1882	PV	E. Slušnis		Statinio numeris ir pavadinimas, dokumento pavadinimas: AIŠKINAMASIS RAŠTAS	Laida 0
A 2010	PDV	U. Pukštienė			
LT	Statytojas ir/arba užsakovas: Všį „Dingęs Štetlas“ – Šeduvos žydų istorijos muziejus“			Dokumento žymuo: 304.P-SPP-AR	Lapas 2

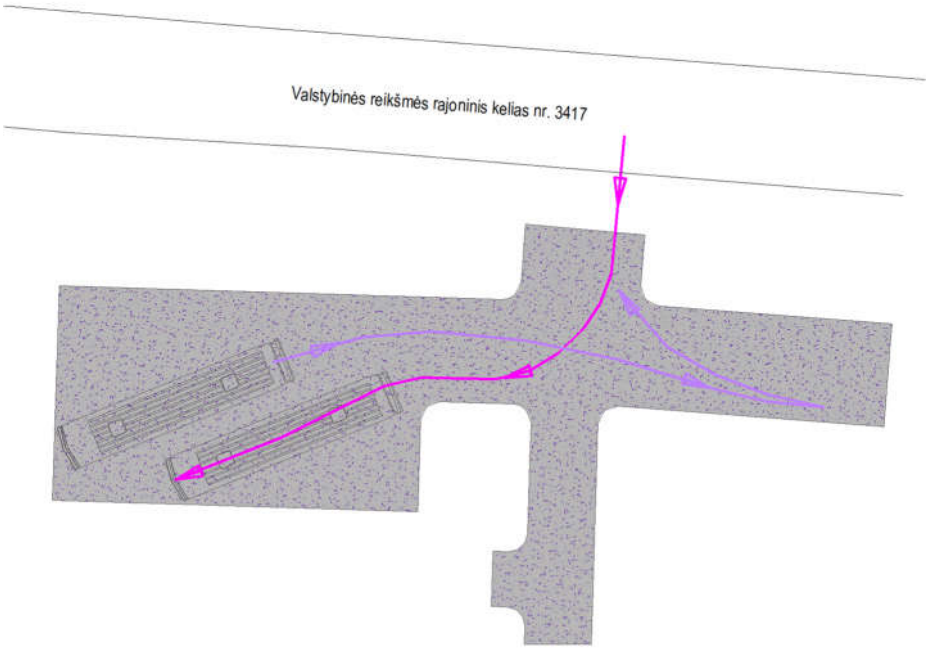

Pav. Transporto judėjimo schema

Projektuojamos aikštelės:

01a - Projektuojama aikštelė 38 kv.m.
01b - Projektuojama aikštelė 76 kv.m.
01c - Projektuojama aikštelė 88 kv.m.
01d - Projektuojama aikštelė 59 kv.m.

Projektuojama teritorija patenka į Daugynevės kraštovaizdžio draustinį.

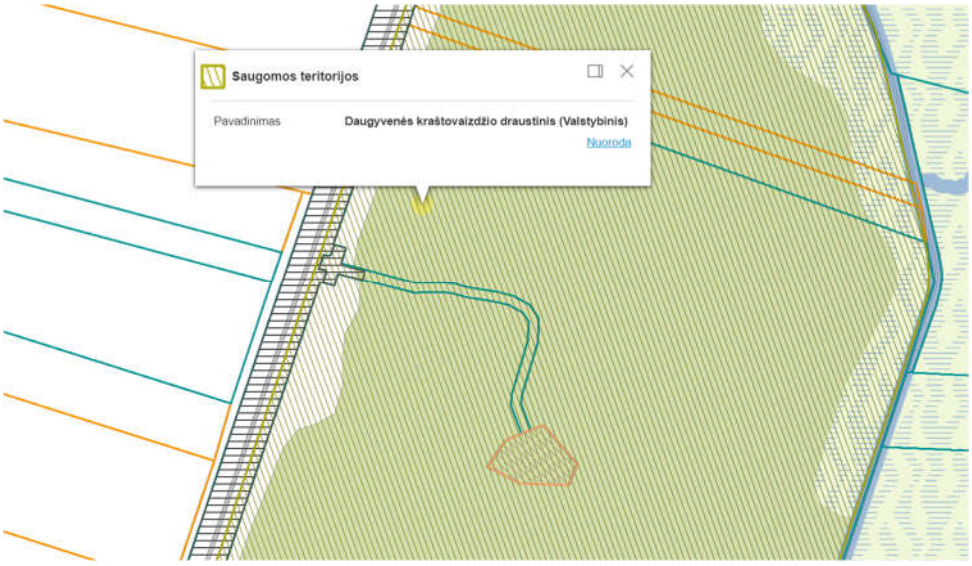

Pav. Ištrauka iš www.regia.lt

Esamas kelio informacinis ženklas yra įrengtas lygiagrečiai valstybinės reikšmės rajoninio kelio, ir nematomas lankytojams važiuojant keliu. Rekomenduojama suderinus kelio ženklą pasukti statmenai keliui ir jį pakeisti į dvipusį.

Pav. esamas informacinis kelio ženklas

BRĖŽINIŲ ŽINIARAŠTIS

Eil. Nr.	Žymuo	Brėžinio pavadinimas	Lapų	Laida	Pastabos
1.	304.P-SPP-01	Aikštelei skirtos zonos schema M 1:250	1	0	
2.	304.P-SPP-02	Aikštelių planas M 1:250	1	0	
3.	304.P-SPP-03	Aukščių planas M 1:250	1	0	
4.	304.P-SPP-04	Koordinačių ir bortų planas M 1:250	1	0	
5.	304.P-SPP-05	Aikštelės įrengimo mazgas M 1:10	1	0	

SITUACIJOS SCHEMA

Išskiriama vieta automobilių ir autobusų sustojimui prie lankytino objekto: Memorialio žydų žudynių vietai atminti (unik.nr. 4400-4387-0339), pavadinimu - "Šviesos žvaigždės buveinė", esančių Radviliškio r.sav., Šeduvos miesto sen., Pakutenių k.

Darbų aprašymas:

Planuojama įrengti gruntinio pagrindo automobilių/autobusų sustojimo vietą, apribotą betoniniais bortais, kelios betonines šiukšledėžes, kelio ženklą - "P", informacinį stendą.

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

- -Zona skirta aikštelės įrengimui
- -Rajoninio kelio apsaugos juosta

SP_1

Pagrindinės pastabos:

1. Projektuojamos altitudės tikslinamos vietoje pagal esamą situaciją
2. Matmenys tikslinami statybos darbų eigoje pagal esamą situaciją.
3. Visos statybinės atliekos-įvairios nuobiros ir likučiai pristatomi į statybinių atliekų savartyną. Tvarkydamas statybines atliekas statytojas/užsakovas, sudaro sutartį su įmone, tvarkančia atliekas šiame rajone. visus dokumentus susijusius su statybinio laužo tvarkymu bei išvežimu-pridavimu statytojas/užsakovas privalo saugoti iki statybos darbų pabaigos.

0	2023	Derinimui ir statybos darbams vykdyti.		
Laida	Data	Laidos statusas. Keitimo priežastis (jei taikoma)		
Kval. patv. dok. nr.	UAB ASD Project; el.p.: info@asdproject.lt; tel.:+37061399774		Statinio projekto pavadinimas: Kitų I gr. nesudėtingų inžinerinių statinių - aikštelių (prie lankytino objekto - memorialo žydų žudynių vietai atminti "Šviesos žvaigždės buveinė"), Radviliškio r.sav., Šeduvos miesto sen., Pakutenių k. supaprastintas statybos projektas		
A 1882	PV	Eimantas Slušnis	Statinio numeris ir pavadinimas, dokumento pavadinimas:	Laida
A 2010	PDV	Urtė Pukštienė	Aikštelei skirtos zonos schema M 1:250	0
LT	Statytojas ir/arba užsakovas: Všį ""Dingęs Štetlas"-Šeduvos žydų istorijos muziejaus"		Dokumento žymuo: 304.P-SPP-01	Lapas 1 / Lapų 1

SITUACIJOS SCHEMA

Esamas informacinis ženklas pasukamas ir įrengiamas iš abiejų pusių

Išskiriama vieta automobilių ir autobusų sustojimui prie lankytino objekto: Memorialio žydų žudynių vietai atminti (unik.nr. 4400-4387-0339), pavadinimu - "Šviesos žvaigždės buveinė", esančių Radviliškio r.sav., Šeduvos miesto sen., Pakutenių k.

Kelio sklypo unik.nr. 4400-5438-4686 sklypo riba

Esama aikštelė remontuojama

Esama įvaža

Valstybinės reikšmės rajoninis kelias nr. 3417

Miškų ūkio paskirties sklypo unik.nr. 4400-4244-3310 sklypo riba

pam.

pam. akmuo

pažym?tas taškas

šiukšliu deže

Demontuojama esama trinkelių danga. Išlyginamas pagrindas

Miškų ūkio paskirties sklypo unik.nr. 4400-4244-3310 sklypo riba

Miško riba (pagal matininką)

pažym?tas taškas

EKSPLIKACIJA

- 01a - Projektuojama aikštelė 38 kv.m.
- 01b - Projektuojama aikštelė 76 kv.m.
- 01c - Projektuojama aikštelė 88 kv.m.
- 01d - Projektuojama aikštelė 59 kv.m.

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

- -Zona skirta aikštelių įrengimui
- -Projektuojamos aikštelės - gruntinė danga
- -Esamas kelias - gruntinė danga
- -Projektuojami bortai
- -Kelio ženklo įrengimo vieta
- -Projektuojamas informacinis stendas
- -Šiukšliadėžė

Pagrindinės pastabos:

1. Projektuojamos altitudės tikslinamos vietoje pagal esamą situaciją
2. Matmenys tikslinami statybos darbų eigoje pagal esamą situaciją.
3. Visos statybinės atliekos-įvairios nuobiros ir likučiai pristatomi į statybinių atliekų savartyną. Tvarkydamas statybines atliekas statytojas/užsakovas, sudaro sutartį su įmone, tvarkančia atliekas šiame rajone. visus dokumentus susijusius su statybinio laužo tvarkymu bei išvežimu-pridavimu statytojas/užsakovas privalo saugoti iki statybos darbų pabaigos.

0	2023	Derinimui ir statybos darbams vykdyti.			
Laida	Data	Laidos statusas. Keitimo priežastis (jei taikoma)			
Kval. patv. dok. nr.	UAB ASD Project; el.p.: info@asdproject.lt; tel.:+37061399774		Statinio projekto pavadinimas: Kitų I gr. nesudėtingų inžinerinių statinių - aikštelių (prie lankytino objekto - memorialo žydų žudynių vietai atminti "Šviesos žvaigždės buveinė"), Radviliškio r.sav., Šeduvos miesto sen., Pakutenių k. supaprastintas statybos projektas		
A 1882	PV	Eimantas Slušnis	Statinio numeris ir pavadinimas, dokumento pavadinimas:		Laida
A 2010	PDV	Urtė Pukštienė	Aikštelių planas M 1:250		0
LT	Statytojas ir/arba užsakovas: VšĮ ""Dingęs Štetlas"-Šeduvos žydų istorijos muziejaus"		Dokumento žymuo: 304.P-SPP-02	Lapas 1	Lapų 1

SITUACIJOS SCHEMA

Išskiriama vieta automobilių ir autobusų sustojimui prie lankytino objekto: Memorialio žydų žudynių vietai atminti (unik.nr. 4400-4387-0339), pavadinimu - "Šviesos žvaigždės buveinė", esančių Radviliškio r.sav., Šeduvos miesto sen., Pakutenių k.

Esamas informacinis ženklas pasukamas ir įrengiamas iš abiejų pusių

Kelio sklypo unik.nr. 4400-5438-4686 sklypo riba

Esama aikštelė remontuojama

Esama įvaža

Valstybinės reikšmės rajoninis kelias nr. 3417

Miškų ūkio paskirties sklypo unik.nr. 4400-4244-3310 sklypo riba

Demontuojama esama trinkelių danga. Išlyginamas pagrindas

Miško riba (pagal matininką)

Miško riba (miškininkus)

EKSPLIKACIJA

- 01a - Projektuojama aikštelė 38 kv.m.
- 01b - Projektuojama aikštelė 76 kv.m.
- 01c - Projektuojama aikštelė 88 kv.m.
- 01d - Projektuojama aikštelė 59 kv.m.

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

- -Zona skirta aikštelių įrengimui
- -Projektuojamos aikštelės - gruntinė danga
- -Esamas kelias - gruntinė danga
- -Projektuojami bortai
- -Kelio ženklo įrengimo vieta
- -Projektuojamas informacinis stendas
- -Projektuojami aukščiai

Pagrindinės pastabos:

1. Projektuojamos altitudės tikslinamos vietoje pagal esamą situaciją
2. Matmenys tikslinami statybos darbų eigoje pagal esamą situaciją.
3. Visos statybinės atliekos-įvairios nuobiros ir likučiai pristatomi į statybinių atliekų savartyną. Tvarkydamas statybines atliekas statytojas/užsakovas, sudaro sutartį su įmone, tvarkančia atliekas šiame rajone. visus dokumentus susijusius su statybinio laužo tvarkymu bei išvežimu-pridavimu statytojas/užsakovas privalo saugoti iki statybos darbų pabaigos.

0	2023	Derinimui ir statybos darbams vykdyti.	
Laida	Data	Laidos statusas. Keitimo priežastis (jei taikoma)	
Kval. patv. dok. nr.	UAB ASD Project; el.p.: info@asdproject.lt; tel.:+37061399774		Statinio projekto pavadinimas: Kitų I gr. nesudėtingų inžinerinių statinių - aikštelių (prie lankytino objekto - memorialo žydų žudynių vietai atminti "Šviesos žvaigždės buveinė"), Radviliškio r.sav., Šeduvos miesto sen., Pakutenių k. supaprastintas statybos projektas
A 1882	PV	Eimantas Slušnis	Statinio numeris ir pavadinimas, dokumento pavadinimas: Aukščių planas M 1:250 — Laida: 0
A 2010	PDV	Urtė Pukštienė	
LT	Statytojas ir/arba užsakovas: Všį ""Dingęs Štetlas"-Šeduvos žydų istorijos muziejaus"		Dokumento žymuo: 304.P-SPP-03 — Lapas: 1 — Lapų: 1

SITUACIJOS SCHEMA

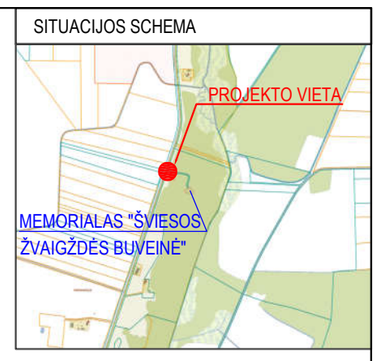

X=6173204.46
Y=486118.50

X=6173202.67
Y=486123.86

X=6173192.06
Y=486112.24

X=6173191.43
Y=486114.14

X=6173187.97
Y=486118.94

X=6173185.81
Y=486110.42

X=6173185.22
Y=486112.33

X=6173184.41
Y=486118.03

X=6173184.37
Y=486131.42

X=6173182.22
Y=486125.72

X=6173181.40
Y=486128.61

X=6173180.85
Y=486130.53

X=6173181.58
Y=486109.68

X=6173180.51
Y=486126.80

X=6173179.62
Y=486128.10

X=6173180.44
Y=486125.22

X=6173178.64
Y=486116.38

X=6173177.00
Y=486122.16

X=6173161.12
Y=486105.45

X=6173157.91
Y=486116.70

01a

01b

01c

01d

20,0

5,65

12,75

14,5

3,68

5,7

24,07

9,85

11,7

3,63

0,85

GB2-30-1

GB1-30

kel.Ž

pam

pam. akmuo

tvirt

paaym?tas taškas

šiukšlių dėže

d.10

d.12

d.14

d.16

d.18

d.21

d.28

93.06 93.11 93.01 93.31 93.16 93.34 93.57 93.48 93.23 93.41 93.26 93.16 93.11 93.28 93.42 93.13 93.52 93.39 93.44 93.50 93.18 93.01 93.55 93.51 93.49 93.31 93.24

Sklypo nr. 3417

EKSPLIKACIJA

- 01a - Projektuojama aikštelė 38 kv.m.
- 01b - Projektuojama aikštelė 76 kv.m.
- 01c - Projektuojama aikštelė 88 kv.m.
- 01d - Projektuojama aikštelė 59 kv.m.

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

- -Zona skirta aikštelių įrengimui
- -Projektuojamos aikštelės - gruntinė danga
- -Esamas kelias - gruntinė danga
- -Projektuojami bortai
- -Kelio ženklo įrengimo vieta
- -Projektuojamas informacinis stendas
- -Šiukšliadėžė

Pagrindinės pastabos:

1. Projektuojamos altitudės tikslinamos vietoje pagal esamą situaciją
2. Matmenys tikslinami statybos darbų eigoje pagal esamą situaciją.
3. Visos statybinės atliekos-įvairios nuobiros ir likučiai pristatomi į statybinių atliekų savartyną. Tvarkydamas statybines atliekas statytojas/užsakovas, sudaro sutartį su įmone, tvarkančia atliekas šiame rajone. visus dokumentus susijusius su statybinio laužo tvarkymu bei išvežimu-pridavimu statytojas/užsakovas privalo saugoti iki statybos darbų pabaigos.

87

0	2023	Derinimui ir statybos darbams vykdyti.	
Laida	Data	Laidos statusas. Keitimo priežastis (jei taikoma)	
Kval. patv. dok. nr.	UAB ASD Project; el.p.: info@asdproject.lt; tel.:+37061399774		Statinio projekto pavadinimas: Kitų I gr. nesudėtingų inžinerinių statinių - aikštelių (prie lankytino objekto - memorialo žydų žudynių vietai atminti "Šviesos žvaigždės buveinė"), Radviliškio r.sav., Šeduvos miesto sen., Pakutenių k. supaprastintas statybos projektas
A 1882	PV	Eimantas Slušnis	Statinio numeris ir pavadinimas, dokumento pavadinimas: Koordinačių ir bortų planas M 1:250 — Laida: 0
A 2010	PDV	Urtė Pukštienė	
LT	Statytojas ir/arba užsakovas: Všį ""Dingęs Štetlas"-Šeduvos žydų istorijos muziejaus"		Dokumento žymuo: 304.P-SPP-03 — Lapas: 1 — Lapų: 1

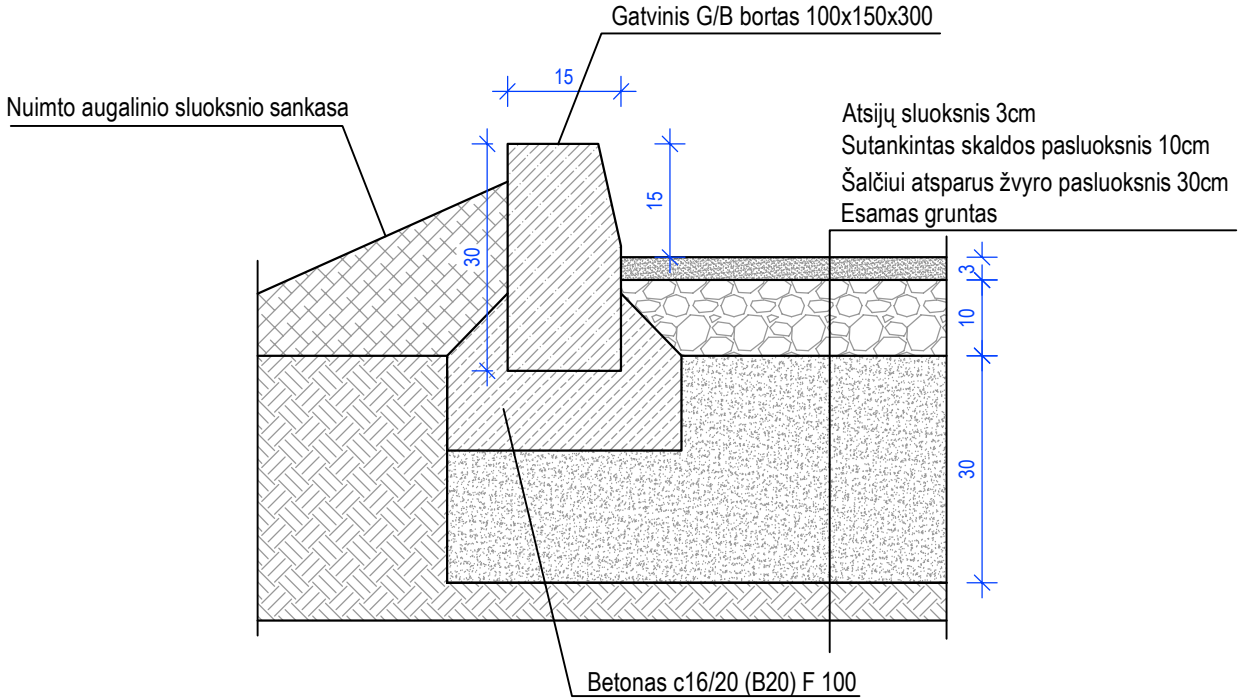

Pagrindinės pastabos:

1. Projektuojamos altitudės tikslinamos vietoje pagal esamą situaciją
2. Matmenys tikslinami statybos darbų eigoje pagal esamą situaciją.
3. Visos statybinės atliekos-įvairios nuobiros ir likučiai pristatomi į statybinių atliekų savartyną. Tvarkydamas statybines atliekas statytojas/užsakovas, sudaro sutartį su įmone, tvarkančia atliekas šiame rajone. visus dokumentus susijusius su statybinio laužo tvarkymu bei išvežimu-pridavimu statytojas/užsakovas privalo saugoti iki statybos darbų pabaigos.

0	2023	Derinimui ir statybos darbams vykdyti.			
Laida	Data	Laidos statusas. Keitimo priežastis (jei taikoma)			
Kval. patv. dok. nr.	UAB ASD Project; el.p.: info@asdproject.lt; tel.:+37061399774			Statinio projekto pavadinimas: Kitų I gr. nesudėtingų inžinerinių statinių - aikštelių (prie lankytino objekto - memorialo žydų žudynių vietai atminti "Šviesos žvaigždės buveinė"), Radviliškio r.sav., Šeduvos miesto sen., Pakutenių k. supaprastintas statybos projektas	
A 1882	PV	Eimantas Slušnis		Statinio numeris ir pavadinimas, dokumento pavadinimas:	Laida
A 2010	PDV	Urtė Pukštienė		Aikštelės įrengimo mazgas M 1:10	0
LT	Statytojas ir/arba užsakovas: VšĮ ""Dingęs Štetlas"-Šeduvos žydų istorijos muziejaus"			Dokumento žymuo: 304.P-SPP-05	Lapas 1 / Lapų 1

Baisogalos girininkija

M 1 : 5000

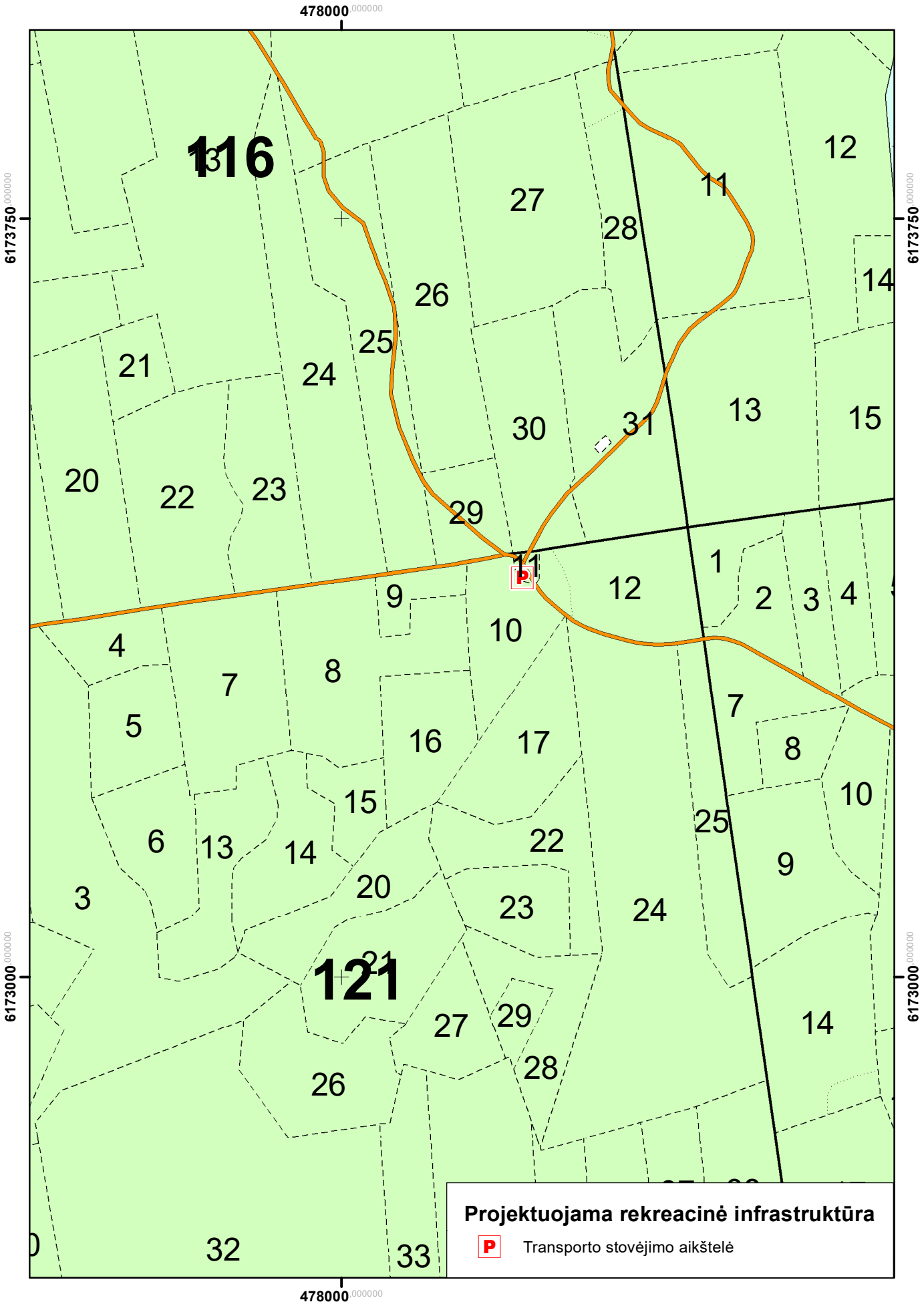

KITO II GR. NESUDĖTINGO INŽINERINIO STATINIO - AIKŠTELĖS (PRIE LANKYTINO OBJEKTO - MEMORIALO ŽYDŲ ŽUDYNIŲ VIETAI ATMINTI "SPINDULYS-ŽVAIGŽDĖ"), LIAUDIŠKIŲ MIŠKE, RADVILIŠKIO R.SAV., SUPAPRASTINTAS STATYBOS PROJEKTAS

OBJEKTAS	NESUDĖTINGAS STATINYS
UŽSAKOVAS/STATYTOJAS	VŠĮ "DINGĘS ŠTETLAS"-ŠEDUVOS ŽYDŲ ISTORIJOS MUZIEJUS
STADIJA	SUPAPRASTINTAS STATYBOS PROJEKTAS
TOMAS	304.L

PROJEKTO VADOVAS ATES. NR. T1882
EIMANTAS SLUŠNIS
TVIRTINU:

Parašas.....

LIETUVOS RESPUBLIKA UAB ASD Project KAUNAS

UŽSAKOVAS
TVIRTINU,
VŠĮ „DINGĘS ŠTETLAS“ – ŠEDUVOS ŽYDŲ ISTORIJOS MUZIEJUS“
DIREKTORIUS JONAS HERAKLIS DOVYDAITIS

Parašas.....

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Projektuojamas kitas inžinerinis statinys – aikštelė, miškų ūkio paskirties žemėje. Projektuojama nauja aikštelės žemės sklype Liaudiškių miške, Radviliškio r.sav. unik.nr. 4400-2124-2662, kadastrinis numeris 7192/0011:23 Vėriškių k.v. Sklypo nuosavybės teisė Lietuvos Respublika, patikėjimo teisė suteikta Valstybinių miškų urėdijai. Aikštelė yra suplanuotos rengiamame specialiajame miškotvarkos projekte.

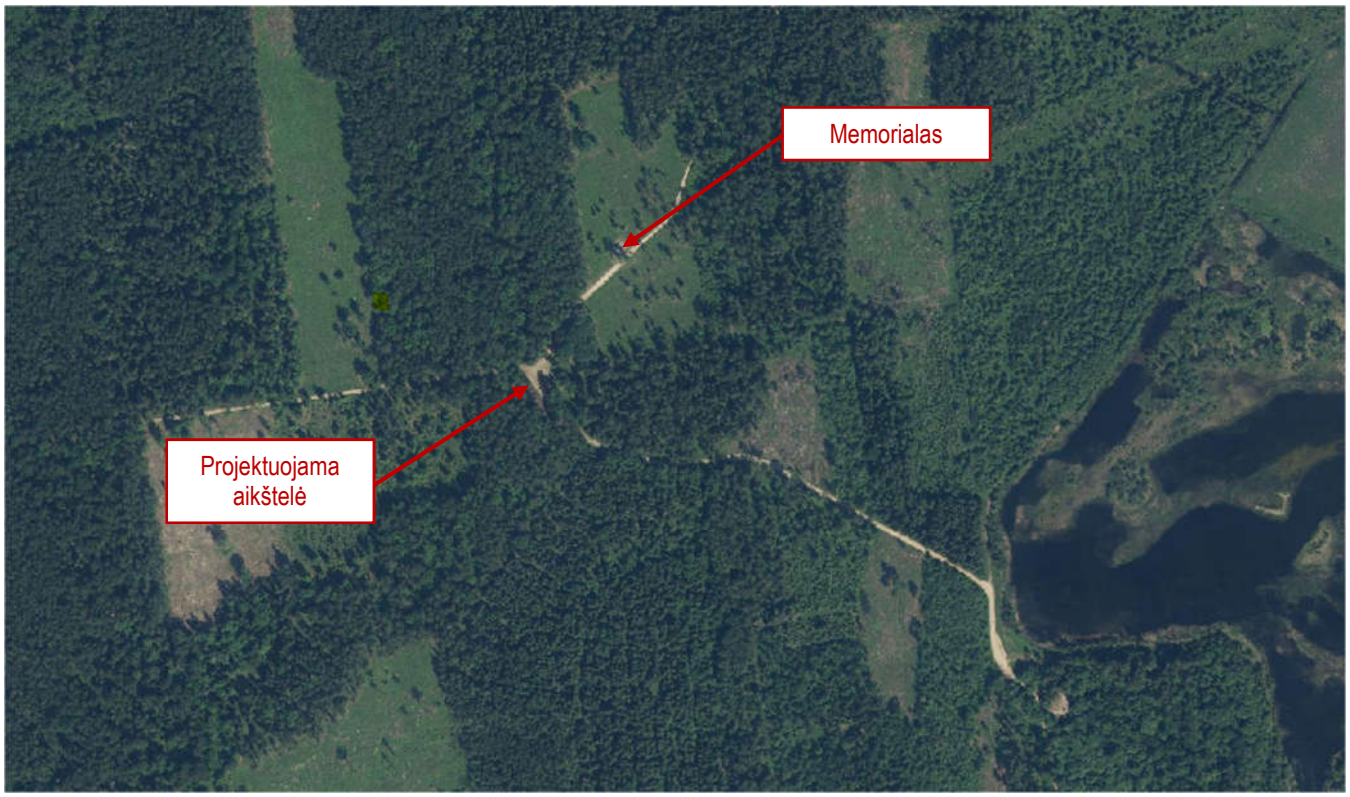

Pav. situacijos schema

Projektuojamas kitos paskirties inžinerinis statinys– aikštelė, priskiriamas II gr. nesudėtingiems statiniams, pagal STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“.

Aikštelė reikalinga sustoti autobusams lankant memorialą žydų žudynių vietai atminti „Spindulys-Žvaigždė“, kuris yra giliau miške.

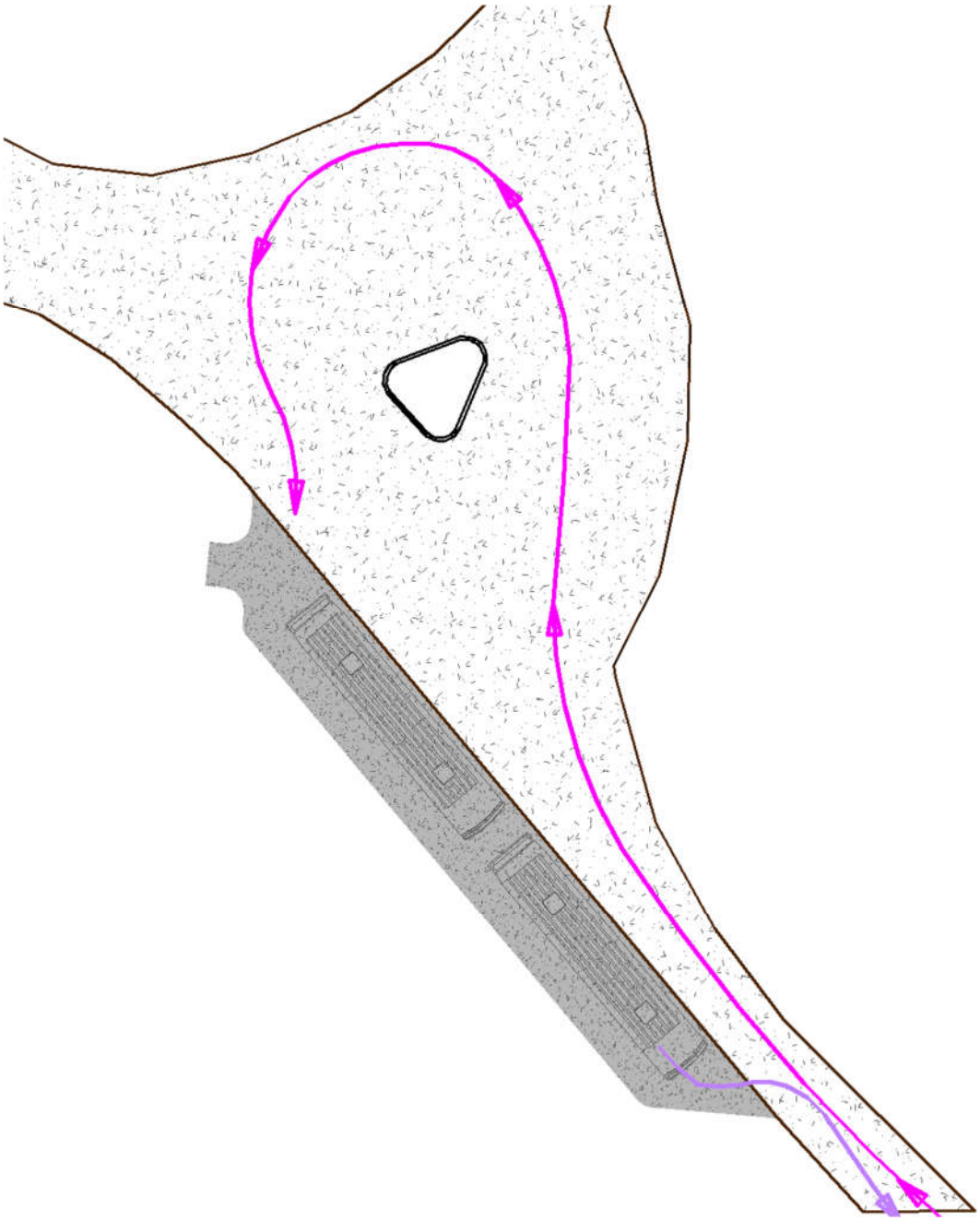

Pav. Transporto judėjimo schema

.

BRĖŽINIŲ ŽINIARAŠTIS

Eil. Nr.	Žymuo	Brėžinio pavadinimas	Lapų	Laida	Pastabos
1.	304.L-SPP-01	Aikštelei skirtos zonos schema M 1:250	1	0	
2.	304.L-SPP-02	Aikštelių planas M 1:250	1	0	
3.	304.L-SPP-03	Aukščių planas M 1:250	1	0	
4.	304.L-SPP-04	Koordinačių ir bortų planas M 1:250	1	0	
5.	304.L-SPP-05	Aikštelės įrengimo mazgas M 1:10	1	0	

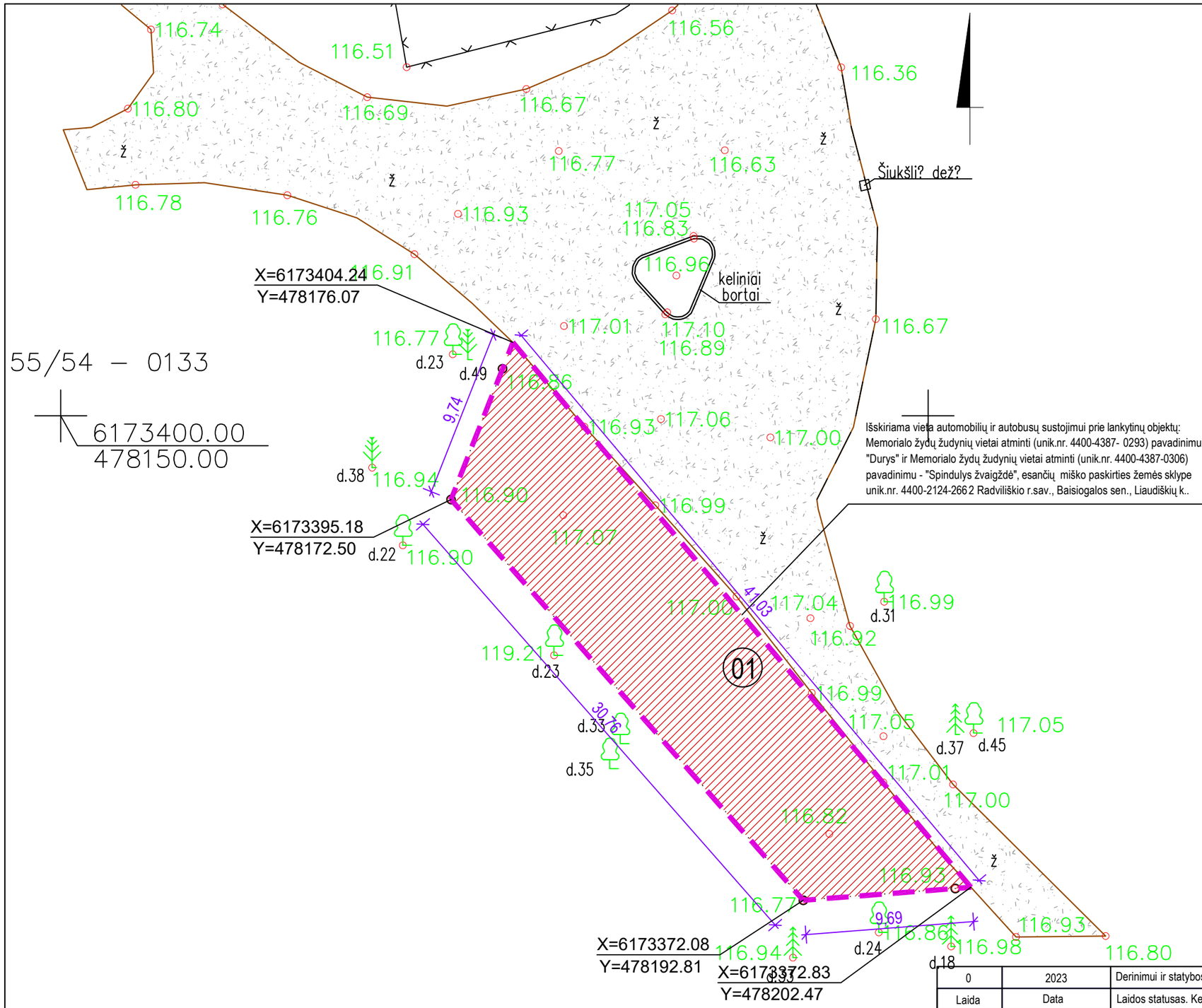

SITUACIJOS SCHEMA

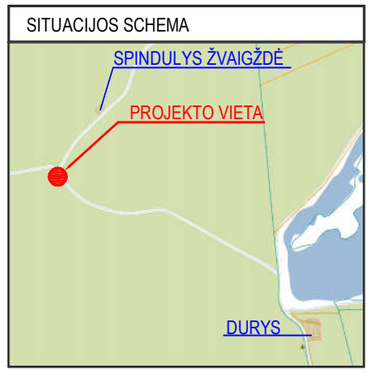

3 SP_4

EKSPLIKACIJA

(01) - Projektuojama aikštelė

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

-Zona skirta aikštelės įrengimui

Darbų aprašymas:

Planuojama įrengti gruntinio pagrindo automobilių/autobusų sustojimo vietą, apribotą betoniniais bortais. Kelios betoninės šiukšledėžės, Kelio ženklas - "P", informacinis stendas.

Išskiriama vieta automobilių ir autobusų sustojimui prie lankytinų objektų: Memorialo žydų žudynių vietai atminti (unik.nr. 4400-4387- 0293) pavadinimu "Durys" ir Memorialo žydų žudynių vietai atminti (unik.nr. 4400-4387-0306) pavadinimu - "Spindulys žvaigždė", esančių miško paskirties žemės sklype unik.nr. 4400-2124-2662 Radviliškio r.sav., Baisiogalos sen., Liaudiškių k..

Pagrindinės pastabos:

1. Projektuojamos altitudės tikslinamos vietoje pagal esamą situaciją
2. Matmenys tikslinami statybos darbų eigoje pagal esamą situaciją.
3. Visos statybinės atliekos-įvairios nuobiros ir likučiai pristatomi į statybinių atliekų savartyną. Tvarkydamas statybines atliekas statytojas/užsakovas, sudaro sutartį su įmone, tvarkančia atliekas šiame rajone. visus dokumentus susijusius su statybinio laužo tvarkymu bei išvežimu-pridavimu statytojas/užsakovas privalo saugoti iki statybos darbų pabaigos.

0	2023	Derinimui ir statybos darbams vykdyti.			
Laida	Data	Laidos statusas. Keitimo priežastis (jei taikoma)			
Kval. patv. dok. nr.	UAB ASD Project; el.p.: info@asdproject.lt; tel.:+37061399774		Statinio projekto pavadinimas: Kito II gr. nesudėtingo inžinerinio statinio - aikštelės (prie lankytino objekto - memorialo žydų žudynių vietai atminti "Spindulys-Žvaigždė"), Liaudiškių miške, Radviliškio r.sav., supaprastintas statybos projektas		
A 1882	PV	Eimantas Slušnis	Statinio numeris ir pavadinimas, dokumento pavadinimas: Aikštelei skirtos zonos schema M 1:250		Laida
A 2010	PDV	Urtė Pukštienė			0
LT	Statytojas ir/arba užsakovas: Všį ""Dingęs Štetlas"-Šeduvos žydų istorijos muziejaus"		Dokumento žymuo: 304.L-SPP-SP01	Lapas 1	Lapų 1

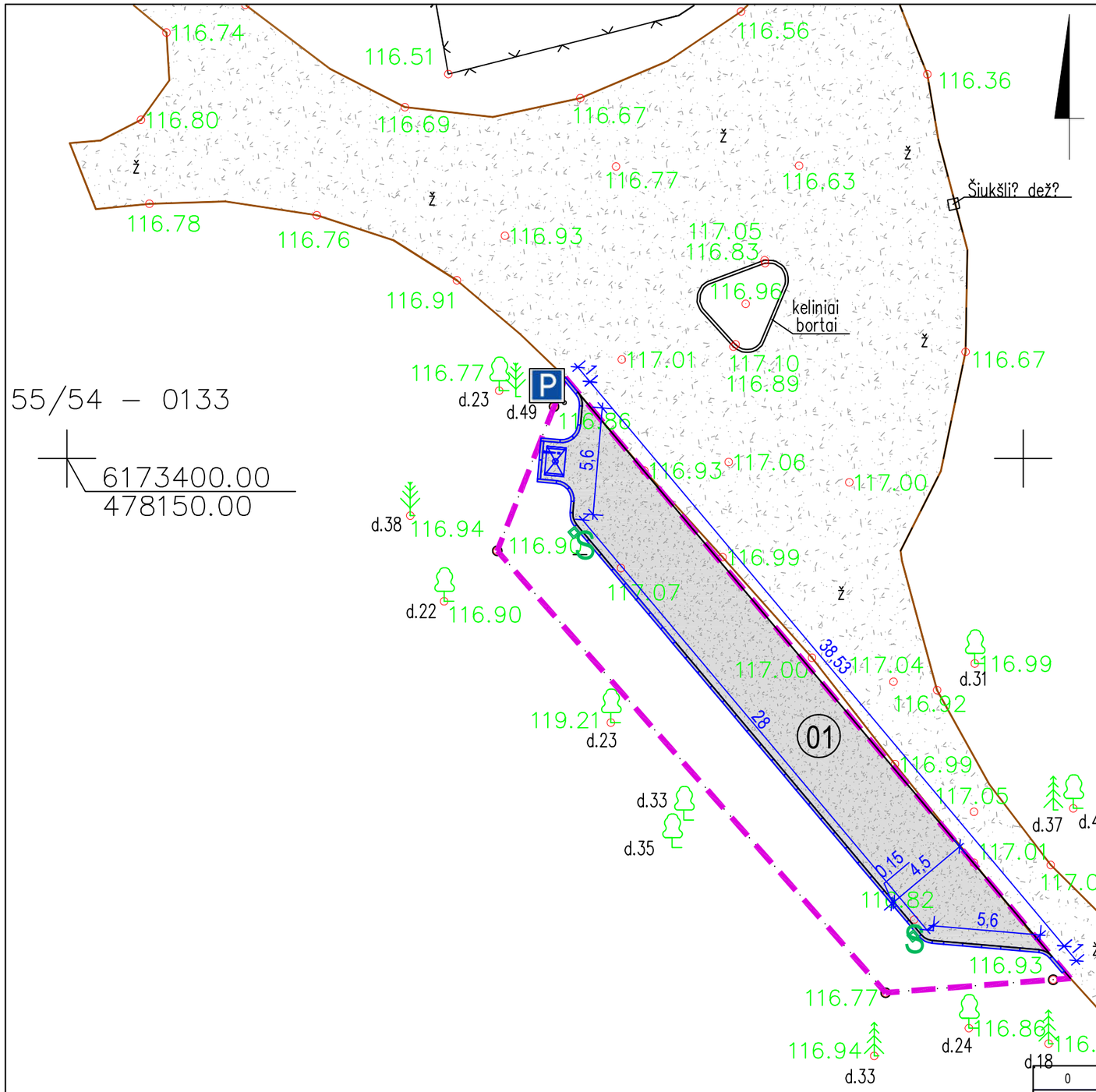

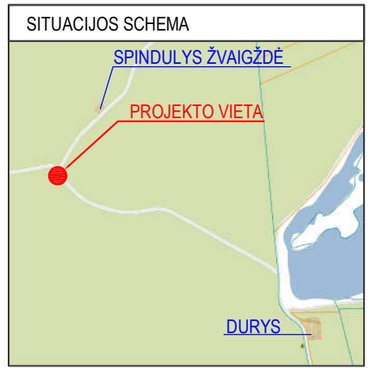

3 SP 4

EKSPLIKACIJA

(01) - Projektuojama aikštelė

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

- -Zona skirta aikštelės įrengimui
- -Projektuojama aikštelė - gruntinė danga
- -Esamas kelias - gruntinė danga
- -Projektuojami bortai
- -Kelio ženklo įrengimo vieta
- -Projektuojamas informacinis stendas
- -Transporto judėjimo kryptys
- -Šiukšliadėžė

Pagrindinės pastabos:

1. Projektuojamos altitudės tikslinamos vietoje pagal esamą situaciją
2. Matmenys tikslinami statybos darbų eigoje pagal esamą situaciją.
3. Visos statybinės atliekos-įvairios nuobiros ir likučiai pristatomi į statybinių atliekų savartyną. Tvarkydamas statybines atliekas statytojas/užsakovas, sudaro sutartį su įmone, tvarkančia atliekas šiame rajone. visus dokumentus susijusius su statybinio laužo tvarkymu bei išvežimu-pridavimu statytojas/užsakovas privalo saugoti iki statybos darbų pabaigos.

95

Laida	Data	Laidos statusas. Keitimo priežastis (jei taikoma)
0	2023	Derinimui ir statybos darbams vykdyti.

Kval. patv. dok. nr.	UAB ASD Project; el.p.: info@asdproject.lt; tel.:+37061399774			Statinio projekto pavadinimas: Kito II gr. nesudėtingo inžinerinio statinio - aikštelės (prie lankytino objekto - memorialo žydų žudynių vietai atminti "Spindulys-Žvaigždė"), Liaudiškių miške, Radviliškio r.sav., supaprastintas statybos projektas
A 1882	PV	Eimantas Slušnis		Statinio numeris ir pavadinimas, dokumento pavadinimas: Aikštelės planas M 1:250 — Laida: 0
A 2010	PDV	Urtė Pukštienė		
LT	Statytojas ir/arba užsakovas: Všį ""Dingęs Štetlas"-Šeduvos žydų istorijos muziejaus"			Dokumento žymuo: 304.L-SPP-SP- 02 — Lapas: 1 — Lapų: 1

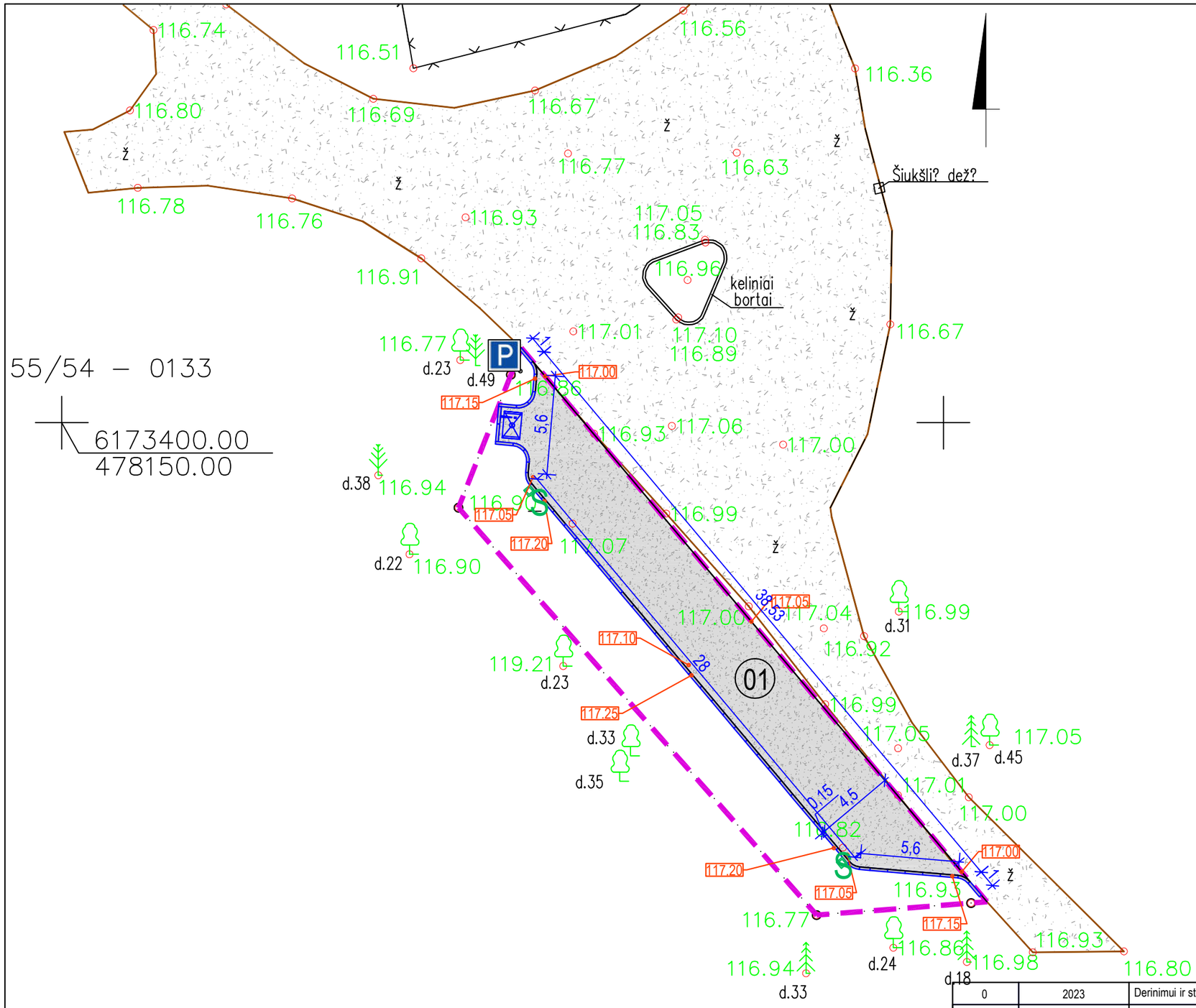

SITUACIJOS SCHEMA

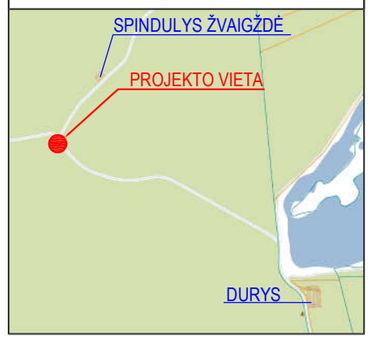

3 SP 4

EKSPLIKACIJA

(01) - Projektuojama aikštelė

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

- -Zona skirta aikštelės įrengimui
- -Projektuojama aikštelė - gruntinė danga
- -Esamas kelias - gruntinė danga
- -Projektuojami bortai
- -Kelio ženklo įrengimo vieta
- -Projektuojamas informacinis stendas
- -Projektuojami aukščiai
- -Šiukšliadėžė

Pagrindinės pastabos:

1. Projektuojamos altitudės tikslinamos vietoje pagal esamą situaciją
2. Matmenys tikslinami statybos darbų eigoje pagal esamą situaciją.
3. Visos statybinės atliekos-įvairios nuobiros ir likučiai pristatomi į statybinių atliekų savartyną. Tvarkydamas statybines atliekas statytojas/užsakovas, sudaro sutartį su įmone, tvarkančia atliekas šiame rajone. visus dokumentus susijusius su statybinio laužo tvarkymu bei išvežimu-pridavimu statytojas/užsakovas privalo saugoti iki statybos darbų pabaigos.

96

0	2023	Derinimui ir statybos darbams vykdyti.
Laida	Data	Laidos statusas. Keitimo priežastis (jei taikoma)

Kval. patv. dok. nr.	UAB ASD Project; el.p.: info@asdproject.lt; tel.:+37061399774			Statinio projekto pavadinimas: Kito II gr. nesudėtingo inžinerinio statinio - aikštelės (prie lankytino objekto - memorialo žydų žudynių vietai atminti "Spindulys-Žvaigždė"), Liaudiškių miške, Radviliškio r.sav., supaprastintas statybos projektas
A 1882	PV	Eimantas Slušnis		Statinio numeris ir pavadinimas, dokumento pavadinimas: Aukščių planas M 1:250 — Laida: 0
A 2010	PDV	Urtė Pukštienė		
LT	Statytojas ir/arba užsakovas: Všį ""Dingęs Štetlas"-Šeduvos žydų istorijos muziejaus"			Dokumento žymuo: 304.L-SPP-SP-03 — Lapas: 1 — Lapų: 1

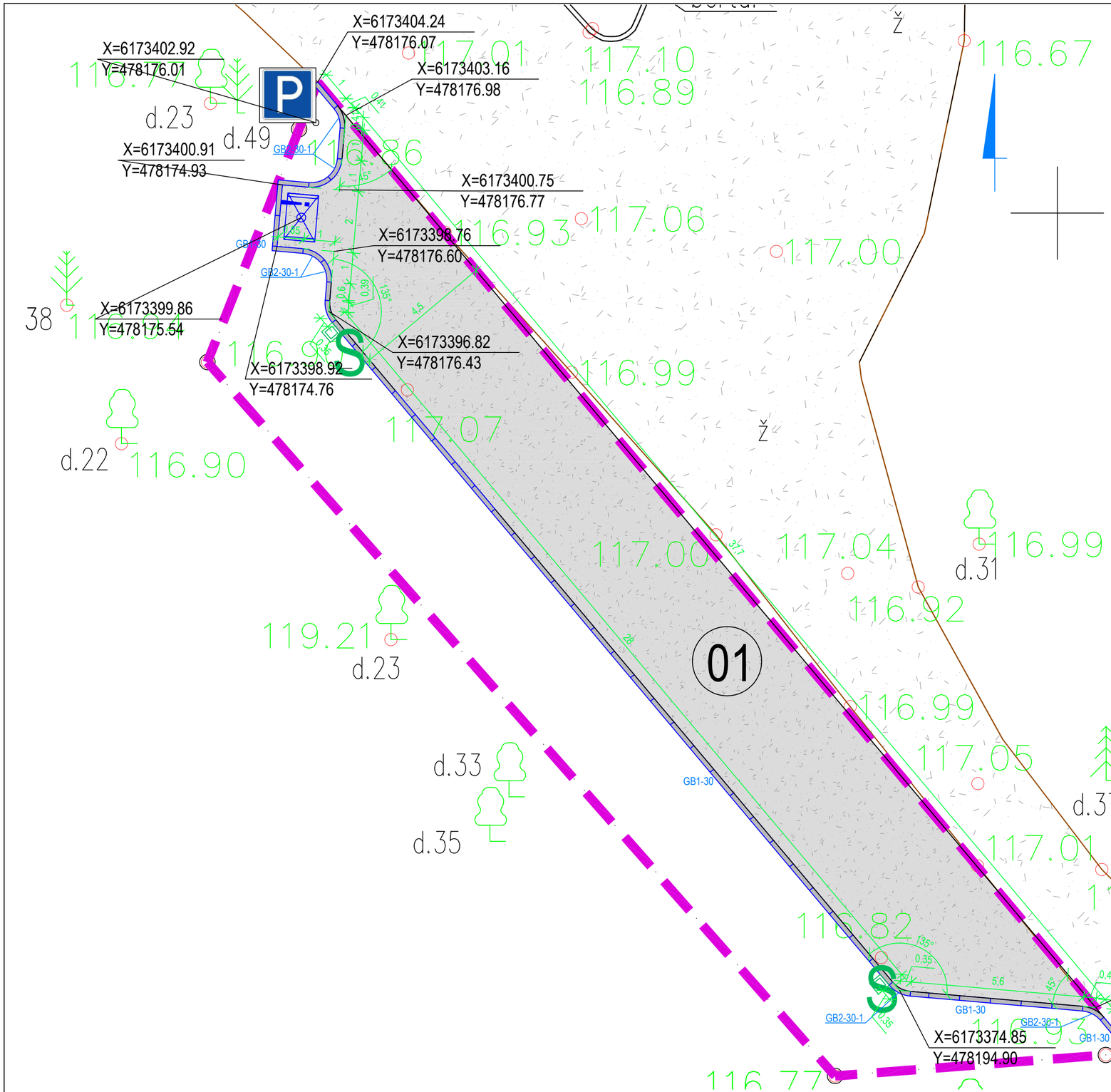

SITUACIJOS SCHEMA

3 SP 4

EKSPLIKACIJA

01 - Projektuojama aikštelė

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

- -Zona skirta aikštelės įrengimui
- -Projektuojama aikštelė - gruntinė danga
- -Esamas kelias - gruntinė danga
- -Projektuojami bortai
- -Kelio ženklo įrengimo vieta
- -Projektuojamas informacinis stendas
- -Šiukšliadėžė

Pagrindinės pastabos:

1. Projektuojamos altitudės tikslinamos vietoje pagal esamą situaciją
2. Matmenys tikslinami statybos darbų eigoje pagal esamą situaciją.
3. Visos statybinės atliekos-įvairios nuobiros ir likučiai pristatomi į statybinių atliekų savartyną. Tvarkydamas statybines atliekas statytojas/užsakovas, sudaro sutartį su įmone, tvarkančia atliekas šiame rajone. visus dokumentus susijusius su statybinio laužo tvarkymu bei išvežimu-pridavimu statytojas/užsakovas privalo saugoti iki statybos darbų pabaigos.

0	2023	Derinimui ir statybos darbams vykdyti.
Laida	Data	Laidos statusas. Keitimo priežastis (jei taikoma)

Kval. patv. dok. nr.	UAB ASD Project; el.p.: info@asdproject.lt; tel.:+37061399774			Statinio projekto pavadinimas: Kito II gr. nesudėtingo inžinerinio statinio - aikštelės (prie lankytino objekto - memorialo žydų žudynių vietai atminti "Spindulys-Žvaigždė"), Liaudiškių miške, Radviliškio r.sav., supaprastintas statybos projektas	
A 1882	PV	Eimantas Slušnis		Statinio numeris ir pavadinimas, dokumento pavadinimas:	Laida
A 2010	PDV	Urtė Pukštienė		Koordinačių ir bortų planas M 1:100	0
LT	Statytojas ir/arba užsakovas: VšĮ ""Dingęs Štetlas"-Šeduvos žydų istorijos muziejaus"			Dokumento žymuo: 304.L-SPP-SP-04	Lapas 1 / Lapų 1

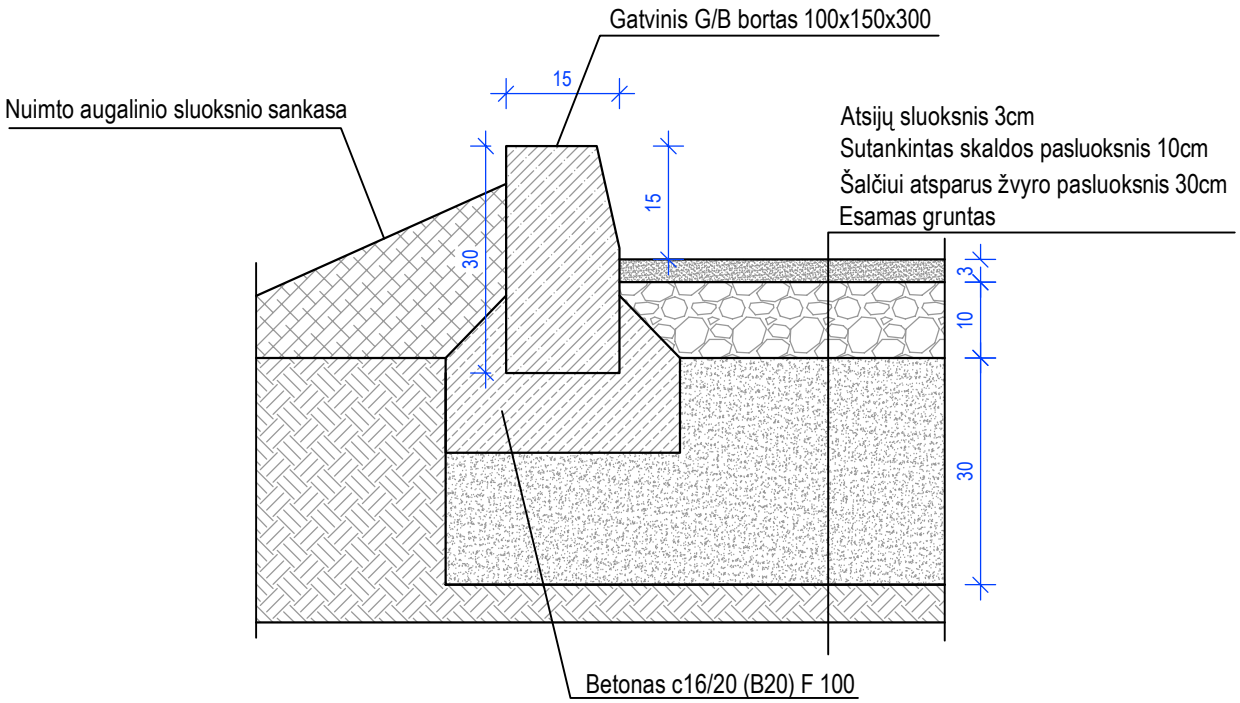

Pagrindinės pastabos:

1. Projektuojamos altitudės tikslinamos vietoje pagal esamą situaciją
2. Matmenys tikslinami statybos darbų eigoje pagal esamą situaciją.
3. Visos statybinės atliekos-įvairios nuobiros ir likučiai pristatomi į statybinių atliekų savartyną. Tvarkydamas statybines atliekas statytojas/užsakovas, sudaro sutartį su įmone, tvarkančia atliekas šiame rajone. visus dokumentus susijusius su statybinio laužo tvarkymu bei išvežimu-pridavimu statytojas/užsakovas privalo saugoti iki statybos darbų pabaigos.

0	2023	Derinimui ir statybos darbams vykdyti.			
Laida	Data	Laidos statusas. Keitimo priežastis (jei taikoma)			
Kval. patv. dok. nr.	UAB ASD Project; el.p.: info@asdproject.lt; tel.:+37061399774			Statinio projekto pavadinimas: Kito II gr. nesudėtingo inžinerinio statinio - aikštelės (prie lankytino objekto - memorialo žydų žudynių vietai atminti "Spindulys-Žvaigždė"), Liaudiškių miške, Radviliškio r.sav., supaprastintas statybos projektas	
A 1882	PV	Eimantas Slušnis		Statinio numeris ir pavadinimas, dokumento pavadinimas:	Laida
A 2010	PDV	Urtė Pukštienė		Aikštelės įrengimo mazgas M 1:10	0
LT	Statytojas ir/arba užsakovas: VšĮ ""Dingęs Štetlas"-Šeduvos žydų istorijos muziejaus"			Dokumento žymuo: 304.L-SPP-SP- 05	Lapas 1 / Lapų 1